Sfântul sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei

(22 septembrie)

Sfântul ierarh Teodosie s-a născut în ţinutul Vrancei în prima jumătate a secolului al XVII-lea. Datorită vieţii sale duhovniceşti, a fost ales stareţ al Mănăstirii Bogdana, pe care a şi reconstruit-o. În anul 1670 a fost ales episcop de Rădăuţi, iar un an mai târziu episcop al Romanului. S-a îngrijit de schiturile, mănăstirile şi de săracii eparhiei. În anul 1674 a fost înscăunat, fără voia lui, ca mitropolit al Moldovei. Revoltat de nedreptăţile cotropitorilor turci şi tătari asupra creştinilor, i-a cerut domnitorului Dumitraşcu Cantacuzino să-i alunge din ţară. Mâniindu-se, domnitorul l-a pus sub pază la Mănăstirea „Sfântul Sava” din Iaşi. După un an a fost eliberat şi s-a retras la Mănăstirea Brazi. În 1688 a fost răpit de apropiaţi ai domnitorului şi dus în Ţara Românească, unde a fost întemniţat şi chinuit timp de 10 săptămâni din cauza unor acuzaţii false. În toamna anului 1694, pe când se afla la Mănăstirea Brazi, după chinuri groaznice, a suferit moarte

martirică prin decapitare, deoarece a refuzat să predea averea mănăstirii năvălitorilor tătari.

Index

Evanghelia şi Apostolul zilei 4
Slujba Sfântului ierarh mucenicTeodosie de la Mănăstirea Brazi 7
Canon de rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria la sărbătoarea Sfântului sfinţit mucenic Foca, episcop de Sinope şi a Sfântului sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei 35
Canon de rugăciune către Sfântul Sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei 40
Acatistul Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi 48
Rugăciune 59
Imnografie 61
Vieţile Sfinţilor - Viaţa Sfântului sfințit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi 63
Sfântul sfințit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi - drumul spre sfințenie 66
Arhimandrit Ioanichie Bălan - Sfântul ierarh mucenic Teodosie, ctitorul Mănăstirii Brazi 67
Epifanie, episcopul Buzăului şi a Vrancei - Viaţa şi nevoinţele Sfântului ierarh mucenic Teodosie 71
Arhid. Ştefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei 77
Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei; Sfântul sfințit mucenic Foca, episcop de Sinope 79
Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi – Sfinte moaşte 82
Moaștele Sfântul Teodosie de la Brazi - Mănăstirea Bogdana, Rădăuți 89
Ştefan Mărculeţ - Martirul de la Brazi 92
Nicolae Pintilie - Sfântul Teodosie - un ierarh cu dragoste față de poporul român 97
Emilian Apostolescu - Sfântul ierarh Teodosie de la Brazi, neostenit ctitor și păstor duhovnicesc 99
Ani Eliza Busuioc - Din viaţa Sfântului Teodosie de la Mănăstirea Brazi 103
Dumitru Manolache - Lucrarea ziditoare a Sfântului Teodosie de la Brazi .. 105
Mănăstirea Brazi 110
Paraclisul "Sfântul Teodosie de la Brazi" - galerie foto 148
Întâlnire spirituală cu Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Brazi 153

Turism de-o zi: Mănăstirea Brazi – Panciu 167
Popas la Mănăstirea Brazi 189
(Foto) Mănăstirea Sfântului Teodosie de la Brazi, Vrancea - Frescele paraclisului subteran 194
Mănăstirea Bogdana 207
Mănăstirea Bogdana - locul unde se află cea mai veche biserică de piatră din Moldova 218
Icoane 238

Evanghelia şi Apostolul zilei

Evanghelia

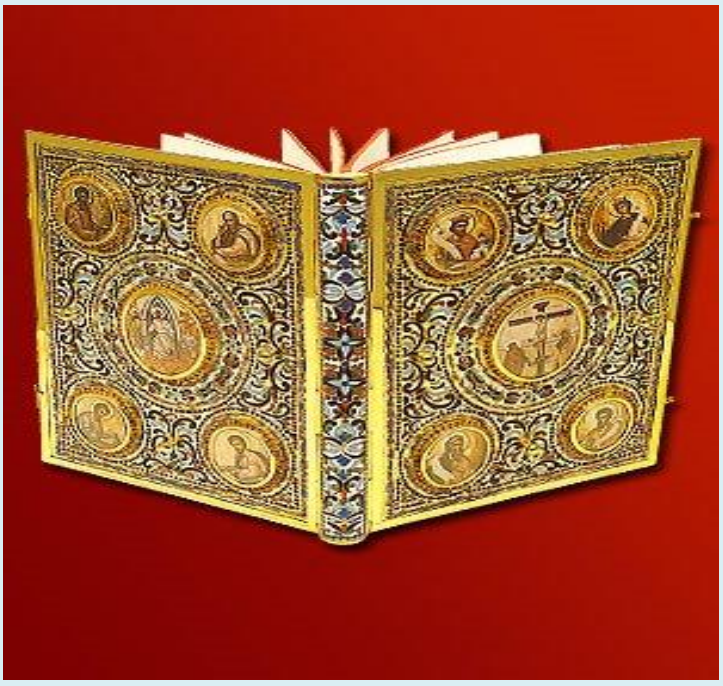

Luca 12, 32-40

Zis-a Domnul:
32. Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă împărăţia.

33.Vindeţi averile voastre şi daţi milostenie; faceţi-vă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuţinată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică.
34. Căci unde este comoara voastră, acolo este inima voastră.
35. Să fie mijloacele voastre încinse şi făcliile voastre aprinse.
36. Şi voi fiţi asemenea oamenilor care aşteaptă pe stăpânul lor când se întoarce de la nuntă, ca venind şi bătând, îndată să-i deschidă.
37. Fericite sunt slugile acelea pe care, venind, stăpânul le va afla priveghind. Adevărat zic vouă că se va încinge şi le va pune la masă şi apropiindu-se le va sluji.
38. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, şi le va găsi aşa, fericite sunt acelea.
39. Iar aceasta să ştiţi că, de ar şti stăpânul casei în care ceas vine furul, ar veghea şi n-ar lăsa să i se spargă casa.
40. Deci şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului va veni.

Apostol

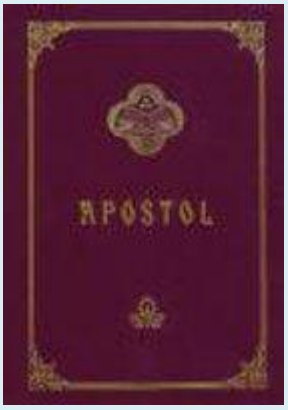

Epistola către Timotei a Sfântului apostol Pavel

II Timotei 3, 10-15

10. Tu însă mi-ai urmat în învăţătură, în purtare, în năzuinţă, în credinţă, în îndelungă răbdare, în dragoste, în stăruinţă,
11. În prigonirile şi suferinţele care mi s-au făcut în Antiohia, în Iconiu, în Listra; câte prigoniri am răbdat şi din toate m-a izbăvit Domnul.
12. Şi toţi care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigoniţi.
13. Iar oamenii răi şi amăgitori vor merge spre tot mai rău, rătăcind pe alţii şi rătăciţi fiind ei înşişi.
14. Tu însă rămâi în cele ce ai învăţat şi de care eşti încredinţat, deoarece ştii de la cine le-ai învăţat,

15. Şi fiindcă de mic copil cunoşti Sfintele Scripturi, care pot să te înţelepţească spre mântuire, prin credinţa cea întru Hristos Iisus.

Slujba Sfântului ierarh mucenicTeodosie de la Mănăstirea Brazi

Vecernia mică

La Doamne, strigat-am..., se pun **stihirile** Sfântului pe 4, glasul al 4-lea:

Podobie: Ca pe un viteaz ...

Cuvioşi prea înţelepţi, care aţi luat Crucea lui Hristos şi bine v-aţi nevoit, veniţi, cu evlavie, şi alcătuiţi obşte duhovnicească, lăudând pe sfinţitul Teodosie, care bine a vieţuit şi prin pătimire mucenicească a aflat odihna în cămările cereşti.

Învredniceşte-ne, Doamne, să aducem închinăciune şi cântare duhovnicească smeritului nostru ierarh Teodosie. Căci s-a arătat mai strălucitor decât aurul în vieţuirea sfântă şi mai tare decât diamantul în faţa primejdiilor. Drept aceea, a primit după cuviinţă de la Hristos-Împăratul tuturor cununa cea neveştejită a împărăţiei Sale.

Pe vlăstarul Vrancei, pe lauda Moldovei, pe bunul păstor şi ierarh Teodosie, veniţi cu toţii să-l prăznuim cu bună cuviinţă. Căci s-a învrednicit de mari daruri de la Hristos Dumnezeu, prin vieţuire sfântă; cu postul, cu privegherea şi cu rugăciunea neîncetată, s-a făcut sălaş al Duhului Sfânt. Şi, ajungând la cărunteţile cele cinstite, s-a adus jertfă fără prihană întru numele Domnului.

Stând neclintit pe piatra credinţei, ierarhe prea lăudate Teodosie, ai surpat uneltirile lui veliar cele de multe feluri. Şi, prin jertfa mucenicească, ai primit

cununa neveştejită şi sălăşluire în cămările cereşti. Iar pe noi ne fericeşti cu cinstitele tale moaşte, din care izvorăşte noian de tămăduiri.

Slavă..., glasul al 6-lea

Cine nu se va minuna de darurile tale, părinte Teodosie, cu care te-ai împodobit ca un ales al lui Hristos. Căci cu statornicia de stâncă a cugetului, cu înţelepciunea şi bărbăţia duhului, te-ai făcut a cuvioşilor podoabă, a ierarhilor cinste, păstor al credincioşilor şi apărător al Bisericii. Virtuţile tale, ierarhe, ţi-au dat putere să biruieşti mulţimea vrăjmaşilor, pătimind până la sânge ca un viteaz mucenic. Pentru aceasta, te-ai sălăşluit în ceruri împreună cu cetele prietenilor lui Hristos, cu care roagă-te lui Dumnezeu, sfinţite mucenice, să izbăvească turma Sa de toată primejdia şi uneltirile vrăjmaşului, dăruind tuturor pace şi mare milă.

Şi acum..., a Născătoarei

Cuvine-se cu adevărat, a te ferici pe tine, Născătoare de Dumnezeu, că în sfântul şi prea curatul tău pântece, Făcătorul tuturor intrând, trup S-a făcut; nu schimbând firea, nici cu nălucire arătând iconomia, ci cu trupul cel luat din tine, şi însufleţit cu suflet cuvântător, şi care avea starea întru el, unindu-Se după ipostas. Pentru care, cu bună credinţă, în două firi arătate, osebirea facem. Pe Acela roagă-L, cinstită şi Preasfântă, ca să trimită nouă pace şi mare milă.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei; Rugăciunea Învredniceşte-ne, Doamne... Şi îndată:

Stihoavna

Stihirile sfântului, glasul al 2-lea:

Podobie: Casa Efratei, cetate sfântă, a proorocilor mărire; împodobeşte-ţi casa întru care Cel dumnezeiesc se naşte.

Arătatu-te-ai, purtătorule de Dumnezeu, vas sfinţit şi casă a Duhului Sfânt, părintele nostru Teodosie.

Stih: Dreptul ca finicul va înflori si ca cedrul cel din Liban se va înmulţi.

Teodosie, arhiereule al lui Hristos, purtând crucea prigonirilor în viaţa ta, ai biruit năvălirile demonilor, prin răbdare şi suferinţă.

Stih: Sfinţilor celor de pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale într-înşii.

Cu puterea lui Hristos zdrobind înşelăciunea vrăjmaşilor, ai arătat slava Domnului, Teodosie, părintele Moldovei şi al Vrancei.

Slavă..., glasul al 2-lea

Cu ce cununi de laudă vom împodobi pe ierarhul Domnului, Teodosie? Cu harul arhieriei prin care aflăm liman duhovnicesc; cu platoşa credinţei, căci nebiruit s-a arătat în faţa uneltirilor lui veliar. Deci, să strigăm din adâncul sufletului: roagă-te lui Dumnezeu pentru sufletele noastre!

Şi acum..., a Născătoarei

Cine, după vrednicie, te va lăuda şi te va ferici pe tine, Fecioară, dumnezeiască Mireasă, pentru mântuirea lumii ce s-a făcut prin tine? Pentru care, mulţumind, strigăm ţie: Bucură-te, ceea ce ai îndumnezeit pe Adam şi cele risipite le-ai adunat. Bucură-te, ceea ce ai luminat neamul nostru cu învierea cea purtătoare de lumină a Fiului tău şi Dumnezeului nostru, că pe tine neîncetat neamul creştinesc te slăveşte.

Troparul sfântului, glasul 1:

Podobie: Prea lăudaţilor mucenici ...

Arătatu-te-ai, ierarhe Teodosie, sfeşnic pururea luminos şi mare apărător al Bisericii lui Hristos. Strălucit-ai prin slujire şi mucenicie, ca o jertfă prea curată aducându-te Stăpânului tuturor; slăvim pomenirea ta, rugând pe Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Slavă... Şi acum, al Născătoarei-Învierii

Ectenia întreită şi otpustul.

Vecernia mare

După obişnuitul psalm 103 (cu Anixandare), se cântă starea întâi a catismei I: Fericit bărbatul... La Doamne, strigat-am..., se pun **stihirile** pe 8, glasul 1:

Podobie: Prea lăudaţilor mucenici...

Arătatu-te-ai luceafăr al dreptei credinţe, ierarhe prea lăudate. Cu postul, cu rugăciunea şi cu privegheri neîncetate, ţi-ai pregătit sufletul tău spre săvârşire mucenicească. Pentru aceasta, ai câştigat cununa neveştejită de la Hristos Dumnezeu, cel ce dă lumii pace şi mare milă (de două ori).

Astăzi, ne-a răsărit nouă în chip strălucit al doilea Teodosie, vrednicul ierarh al Domnului, din pământ străbun. În faptă şi în cuvânt asemănatu-s-a cu marele Teodosie, începătorul de obşte, iar prin jertfa de sânge, Mielului lui Dumnezeu. Pentru aceasta, cu umilinţă şi evlavie, îl rugăm să mijlocească pentru noi, cerând Domnului pace şi mare milă.

Pe ierarhul Domnului, Teodosie măritul, să-l prăznuim în cântări duhovniceşti. Căci cu bărbăţie a stat împotriva lui veliar, certându-l cu sabia duhului. Şi ca un cerb însetoşat a alergat la ostroavele Raiului, primind cununa mucenicească. Pentru aceasta, bună nădejde având către dânsul, cu umilinţă, îl rugăm să mijlocească la Domnul, cel ce ne dă pace şi mare milă.

Alte **stihiri**, glasul al 8-lea:

Podobie: Ce vă vom numi pe voi Sfinţilor? Heruvimi că întru voi S-a odihnit Hristos, serafimi că neîncetat l-aţi proslăvit pe Dânsul, îngeri că de trup v-aţi lepădat, puteri că lucraţi minunile; multe sunt numele voastre şi mai mari darurile rugaţi-vă să se mântuiască sufletele noastre

Ce te vom numi pe tine, mărite Teodosie: ierarhul lui Hristos, că ai biruit puterea celui rău? Nevoitor, că ai suferit primejdiile? Stâlp luminos în fruntea credincioşilor, întărit pe piatra adevărului? Luptător nemitarnic şi sfinţit mucenic? Sălaş al Duhului şi apărător al Bisericii? Roagă-te să se mântuiască sufletele noastre (de două ori).

Ce te vom chema pe tine, de Dumnezeu purtătorule ierarhe? Rugător, că ai mijlocit la Hristos pentru turma ta? Ostaş, că ai biruit pe păgâni? Om îngeresc sau înger pământesc; bucuria călugărilor, mângâierea nedreptăţiţilor, cununa ierarhilor sau scutul mucenicilor? Roagă-te să se izbăvească sufletele noastre.

Cum te vom numi pe tine, prea înţelepte Teodosie: păstor adevărat, temelie a Bisericii lui Hristos, stâlp neclintit al dreptei credinţe; judecător înfricoşător al nelegiuirii, izbăvitor de patimi şi săditor de fapte bune? Ctitor al mănăstirilor şi păstrător al vechilor predanii? Roagă-te să se mântuiască sufletele noastre.

Slavă..., glasul al 8-lea

Pe ierarhul lui Hristos şi lauda Moldovei, pe turnul credinţei şi dascălul credincioşilor, adunându-ne, o, iubitorilor de prăznuire, cu cântări, să-l lăudăm: Bucură-te, înţelepte Teodosie şi apărătorule cel tare al ortodocşilor, cel ce pentru dreapta credinţă ai pătimit ca un mucenic. Căci împlinindu-se întru tine chipul lui Hristos ai ajuns la înălţimea cugetării de Dumnezeu. O, de trei ori fericite, roagă pe Domnul, cel ce te-a încununat în ceruri, să ne dăruiască şi nouă, celor ce prăznuim cu dragoste sfântă pomenirea ta, pace şi mare milă.

Şi acum..., a Născătoarei-Învierii (Dogmatica)

Împăratul Cerurilor, pentru iubirea de oameni, pe pământ S-a arătat şi cu oamenii a vieţuit; că din Fecioară curată trup luând şi dintr-însa ieşind cu luarea firii omeneşti: un Fiu este, îndoit în fire, dar nu în feţe. Pentru aceasta, propovăduindu-L pe Dânsul Dumnezeu desăvârşit şi Om desăvârşit cu adevărat, mărturisim pe Hristos, Dumnezeul nostru. Pe care roagă-L, Maică nenuntită, să mântuiască sufletele noastre.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, lăudăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic eşti în toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viaţă, pentru aceasta lumea Te slăveşte.

Prochimenul zilei

Paremiile

Din Proorocia lui Isaia, citire

(43, 9-14)

Acestea zice Domnul: toate neamurile s-au adunat împreună şi se vor aduna conducătorii lor. Cine va vesti acestea sau cine va spune vouă cele dintru început? Aducă-şi mărturiile sale şi să se îndrepteze, şi să asculte şi să spună adevărul. Fiţi Mie mărturii şi Eu sunt martor, zice Domnul Dumnezeu, şi Pruncul pe Care L-am ales; ca să ştiţi şi să credeţi, şi să cunoaşteţi că Eu sunt; mai înainte de Mine n-a fost alt Dumnezeu şi nici după Mine nu va fi. Eu sunt Dumnezeu şi afară de Mine nu este Mântuitor. Eu am vestit şi am mântuit; defăimat-am şi n-a fost întru voi străin; voi sunteţi Mie mărturii şi Eu sunt Domnul Dumnezeu. Încă din început Eu sunt şi nu este nimeni care să scape din mâinile Mele; Eu voi face şi cine va întoarce aceasta? Aşa zice Domnul Dumnezeu, Răscumpărătorul nostru, Sfântul lui Israel.

Din Înţelepciunea lui Solomon, citire:

(3, 1-9)

Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu şi nu se va atinge de ele chinul. Părutu-s-a în ochii celor nepricepuţi că au murit şi ieşirea lor din această lume s-a socotit pedepsire şi plecarea lor de la noi, sfărâmare, iar ei sunt în pace. Că de ar fi şi pedepsiţi în faţa oamenilor, nădejdea lor este plină de nemurire. Şi puţin fiind pedepsiţi, cu mari faceri de bine se vor dărui, că Dumnezeu i-a ispitit pe dânşii şi i-a aflat Luişi vrednici. Ca pe aur în topitoare i-a lămurit pe ei şi ca pe o jertfă de ardere de tot i-a primit. Şi în vremea cercetării lor vor străluci, şi ca scânteile de paie vor fugi. Judeca-vor neamuri şi vor stăpâni popoare şi va împărăţi peste dânşii Domnul în veci. Cei ce nădăjduiesc spre Dânsul vor înţelege adevărul şi cre-dincioşii vor petrece în dragoste cu Dânsul. Că har şi milă este întru cuvioşii Lui şi cercetare pentru aleşii Lui.

Din Înţelepciunea lui Solomon, citire:

(5, 16-6, 3)

Drepţii în veac vor fi vii şi la Domnul este plata lor, şi purtarea de grijă pentru dânşii este de la Cel Preaînalt. Pentru aceasta, vor lua împărăţia podoabei şi stema frumuseţii din mâna Domnului; căci cu dreapta Sa îi va acoperi pe ei, şi cu braţul Său îi va apăra, Lua-va râvna lui drept armă şi va într-arma făptura spre izbânda asupra vrăjmaşilor. Îmbrăca-se-va în platoşa dreptăţii şi-şi va pune drept coif judecata cea nefăţarnică. Lua-va drept pavăză nebiruită sfinţenia, va ascuţi mânia cumplită drept sabie şi, împreună cu Dânsul, lumea va da război împotriva celor fără de minte. Porni-se-vor, bine ochite, săgeţile fulgerelor şi ca dintr-un arc bine încordat al norilor la ţintă vor lovi. Şi din mânia Lui ca dintr-o armă zvârlitoare de pietre încărcătură de grindină se va arunca. Întărâta-se-va asupra lor apa mării şi râurile îi vor îneca de năprasnă. Sta-va împotriva lor Duhul puterii dumnezeieşti şi ca un vifor îi va vântura pe ei, şi fărădelegea va pustii tot pământul şi răutatea va răsturna scaunele celor puternici. Auziţi, dar, împăraţi, şi înţelegeţi; luaţi învăţătură, judecători ai marginilor pământului. Luaţi aminte, cei ce stăpâniţi mul-ţimi şi cei ce vă trufiţi cu ocârmuirea mulţimii neamurilor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea şi puterea de la Cel Preaînalt.

La Litie

Stihirile sfântului, glasul al 4-lea:

Aducând lui Dumnezeu mai înainte jertfa cea fără de sânge şi ridicând cu râvnă sfinte aşezăminte, te-ai arătat împlinitor al dumnezeieştilor porunci, prea cinstite mucenice Teodosie. Iar acum prin moaştele tale înmiresmezi pe fiii tăi duhovniceşti, întărindu-i în credinţa cea dreptmăritoare.

Ca un al doilea Ioan Botezătorul te-ai arătat, prea fericite Teodosie, când ai mustrat cu îndrăzneală pe voievodul cel nelegiuit. Pentru aceasta, ai pătimit necinste şi surghiun din scaunul vlădicesc al Moldovei, iar acum lângă tronul Preasfintei Treimi petreci, bucurându-te şi lăudând pururea pe Dumnezeu.

Alte **stihiri**, glasul al 6-lea:

Râvna casei Domnului te-a mistuit, sfinţite mucenice al lui Hristos. Căci te-ai arătat ca un falnic stejar ce înfruntă cu bărbăţie furtuna necredinţei tiranului voievod şi potopul năvălitorilor păgâni. Pentru aceasta, de mari daruri te-ai învrednicit de la Hristos Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Din smerit egumen al obştii de la Bogdana, ai fost ales ierarh al Rădăuţilor şi al Romanului, fiind apoi înălţat ca mitropolit al Moldovei, părinte Teodosie, unde te-ai vădit ca un vrednic slujitor al lui Hristos. Cu chipul blând, ai adumbrit cu harul plaiurile Vrancei, făcând salbă de sfinte mănăstiri, în care, în tot ceasul amurgului acestui veac, aducem cântare duhovnicească la sfântă pomenirea ta, slăvind pe Dumnezeu cel în Trei Ipostasuri.

Slavă..., glasul al 6-lea

Glasul cel apostolesc striga: „Cine ne va despărţi de dragostea lui Hristos? Necazul sau strâmtorarea sau prigoana sau foametea?” Deci, tu, părinte Teodosie, ai fost prigonit, flămânzind de dreptate şi necazuri fără de număr ai suferit de la cei răuvoitori. „Oare, lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia vor curma iubirea pentru Dumnezeu?” Iar, tu, prea fericite, primejduindu-ţi viaţa pământească, de sabie ai fost lovit. Şi, primind mucenicească moarte, acum te sălăşluieşti în cămările cereşti gătite de Hristos, pe care roagă-L să ne izbăvească de primejdiile lumii şi să mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Făcătorul şi Izbăvitorul meu, Hristos Domnul, din pântecele tău ieşind, prea curată, întru mine îmbrăcându-Se, din blestemul cel dintâi pe Adam l-a slobozit. Pentru aceasta, ţie, prea curată, ca Maicii lui Dumnezeu şi Fecioarei cu adevărat, grăim fără tăcere, cu îngerul: Bucură-te! Bucură-te, Stăpână, folositoarea şi acoperământul şi mântuirea sufletelor noastre!

La Stihoavnă

Stihirile sfântului, glasul al 2-lea:

Podobie: Cu ce cununi de laude...

Cu ce cântări duhovniceşti vom lăuda pe arhiereul lui Hristos, Teodosie, care s-a arătat apărător al dreptei credinţe şi ocrotitorul celor năpăstuiţi ? Deci, astăzi, cu toţii, să ne adunăm în sfintele locaşuri şi să cântăm în grai duhovnicesc: Bucură-te, ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Stih: Scumpă este înaintea Domnului, moartea cuviosului Său.

Ce flori bine înmiresmate vom aduce măritului Teodosie, celui ce s-a învrednicit de cununa mucenicească şi de cereasca diademă, podoaba mucenicilor, bucuria turmei sale şi cinstea Bisericii lui Hristos? Roagă-te lui Dumnezeu să mântuiască sufletele celor ce, cu dragoste, săvârşesc sfântă pomenirea ta!

Stih: Fericit bărbatul care se teme de Domnul şi doreşte să păzească poruncile Lui.

Cu ce cântări duhovniceşti vom alerga la racla Sfântului Teodosie de la Brazi, din care izvorăsc miruri de tămăduire a bolilor sufleteşti şi trupeşti? Deci, să plecăm genunchii cu umilinţă şi evlavie, rugându-l cu stăruinţă: Ocroteşte, părinte, pe cei ce prăznuiesc sfântă pomenirea ta!

Slavă..., glasul al 8-lea

Pe tine, arhiereul lui Hristos, Teodosie, văzându-te înveşmântat cu podoaba ostenelilor şi cu frumuseţea credinţei, acum, cu osârdie, te lăudăm şi cu dragoste îngenunchem la racla moaştelor tale. Pe acestea le sărutăm cu lacrimi, iar din inimi smerite, te rugăm: întăreşte-ne în credinţă pe noi, nevrednicii tăi fii, părinte, şi te roagă Domnului pentru mântuirea sufletelor noastre.

Şi acum..., a Născătoarei-Învierii

Fecioară nenuntită, care pe Dumnezeu în chip de negrăit L-ai zămislit cu trup, Maica Dumnezeului Celui Preaînalt, rugăciunile robilor tăi primeşte-le, ceea ce eşti cu totul fără prihană, care tuturor dăruieşti curăţire de păcate; primind acum rugăciunile noastre, roagă-te să ne mântuim noi toţi.

La Binecuvântarea pâinilor

Troparul sfântului (de două ori): Arătatu-te-ai, ierarhe Teodosie, sfeşnic pururea luminos şi mare apărător al Bisericii lui Hristos. Strălucit-ai prin slujire şi mucenicie, ca o jertfă prea curată aducându-te Stăpânului tuturor; slăvim pomenirea ta, rugând pe Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te! Ceea ce eşti plină de har, Marie, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău, că ai născut pre Mântuitorul sufletelor noastre. (o dată)

Utrenia

La Dumnezeu este Domnul..., se cântă troparul sfântului (de două ori) glasul 1.

Slavă... Şi acum..., al Născătoarei-Învierii.

După întâia Catisma, **Sedealna** sfântului, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

Pe iubitorul lui Hristos şi următor al Lui, pe iconomul cel credincios şi al credinţei apărător, pe sfinţitul mucenic Teodosie, astăzi să-l cinstim; că îndrăznire câştigând către Stăpânul său, pururea se roagă Lui pentru cei ce îl prăznuiesc; pentru aceasta, strigăm către dânsul: Bucură-te, lauda credincioşilor!

Slavă ...

Frica de Dumnezeu a luminat cugetul tău, Sfinţite mucenice al lui Hristos, dându-ţi putere să stai cu bărbăţie împotriva uneltirilor diavoleşti. Nu ne pricepem cum să te lăudăm pe măsura faptelor tale, ci numai cu duhul umilit, cântăm: Slavă lui Dumnezeu, cel ce este minunat întru sfinţii Săi.

Şi acum..., a Născătoarei, însăşi podobia

De frumuseţea fecioriei tale şi de prea strălucirea curăţiei tale, Gavriil, minunându-se, a zis către tine, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau ce te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti cu daruri dăruită!

După a doua Catismă, **Sedealna** sfântului, glasul al 4-lea:

Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sămânţă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

Nici un lucru nu te-a despărţit de dragostea lui Dumnezeu, cugetătorule la cele cereşti: nici osteneala, nici neodihna, nici durerea, nici prigoana sau defăimarea. Ci, cu bucurie luând Crucea lui Hristos, ai zdrobit capul şarpelui celui înşelător. Pentru aceasta, sufletul tău a dobândit viaţa nestricăcioasă de la Cel ce te-a întărit pe tine, iar sfintele tale moaşte ni s-au arătat nouă comoară de mult preţ.

Slavă ...

Cu milostenia, cu blândeţea şi cu dragostea de semeni ai covârşit, ierarhe, pe fiii tăi duhovniceşti, vrednicule de laudă, mustrând fărădelegea celor rău voitori. Pentru aceea, ai îndurat izgonire din scaunul vlădicesc. Dar, smerenia ta la ceruri s-a înălţat, iar Hristos Dumnezeu te-a prea mărit pe tine.

Şi acum..., a Născătoarei, însăşi podobia

Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând; şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără prihană, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit; şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău, preoţilor a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi Fecioară.

Polieleul: Robii Domnului ... şi **Mărimurile**:

Mărimu-te pe tine, Sfinte ierarhe Teodosie, şi cinstim sfântă pătimirea ta pentru dreapta credinţă.

Veniţi toţi, într-un glas să lăudăm pe sfinţitul pătimitor Teodosie, zicând: pe lauda Moldovei şi apărătorul Bisericii.

Stihuri:

1. Dumnezeu este scăparea noastră şi puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte (Ps. 45, 1).
2. Vărsat-au sângele lor ca apa, împrejurul Ierusalimului (Ps. 108, 23).
3. Că pentru Tine suntem ucişi toată ziua (Ps. 43, 24).
4. Socotiţi suntem ca nişte oi de junghiere (Ps. 43, 24).
5. Trecut-am prin foc şi prin apă, dar ne-ai scos pe noi la odihnă (Ps. 65,11).
6. Sfinţilor celor de pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale întru dânşii (Ps. 15, 3).

(Stihirile din 26 octombrie - Sfântul mare mucenic Dimitrie) Apoi: Slavă..., Slavă Ţie, Treime Sfântă... şi celelalte.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne miluieşte (de 3 ori),

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău.

După Polieleu, **Sedealna**, glasul al 3-lea:

Podobie: De frumuseţea fecioriei tale şi de prea luminată curăţia ta Gavriil mirându-se, a strigat ţie, Născătoare de Dumnezeu: Ce laudă vrednică voi aduce ţie? Sau cum te voi numi pe tine? Nu mă pricep şi mă minunez! Pentru aceasta, precum mi s-a poruncit, strig ţie: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har.

De frumuseţea vieţii tale şi de strălucită păstorirea ta, minunându-se soborul ierarhilor, îţi cântă cu umilinţă: Vrednicule ales al lui Dumnezeu, urmaş al apostolilor, ai împlinit voia Domnului. Nu ne uita, părinte, pe noi, fiii tăi, cei ce cu dragoste prăznuim sfântă pomenirea ta.

Slavă..., glasul al 8-lea

Podobie: Pe înţelepciunea ...

Gândul la moarte pururea având, de Dumnezeu cugetătorule, ai răbdat cu smerenie toate uneltirile vrăjmaşului. Şi, ajungând întru toate bineplăcut Domnului,

te-ai înălţat, ca un biruitor, deasupra grijilor acestei lumi. Căci, vărsându-ţi sângele ca un viteaz mucenic, porţi pe Hristos Soarele dreptăţii, cu care, împreună sălăşluieşti în ceruri. Pentru aceasta, strigăm: Sfinte părinte Teodosie, roagă-te să se mântuiască sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei, însăşi podobia

Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără de ardere, Maica lui Dumnezeu, lumii ai născut pe Cel ce ţine lumea; şi în braţe ai ţinut pe Cel ce cuprinde toate, pe Dătătorul de hrană şi Făcătorul tuturor. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, şi cu credinţă te măresc, ca să fiu mântuit de păcatele mele; când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână, Fecioară curată, al tău ajutor să-mi dăruieşti, că toate le poţi câte le voieşti.

Antifonul întâi al glasului al 4-lea:

Apoi, **Prochimenul,** acelaşi glas: Dreptul ca finicul va înflori şi ca cedrul cel din Liban se va înmulţi.

Stih: Răsădiţi fiind în casa Domnului, în curţile casei Dumnezeului nostru vom înflori.

Toată suflarea să laude pe Domnul ...

Evanghelia de la Luca 21, 12-19: „Zis-a Domnul către ucenicii Săi: păziţi-vă de oameni, pentru ca ei vor pune mâinile pe voi ...” (Evanghelia de marţi din săptămâna a XXIX-a după Pogorârea Sfântului Duh).

Psalmul 50

1. Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta
2. Şi după mulţimea îndurărilor Tale, şterge fărădelegea mea.
3. Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte.
4. Că fărădelegea mea eu o cunosc şi păcatul meu înaintea mea este pururea.
5. Ţie unuia am greşit şi rău înaintea Ta am făcut, aşa încât drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu.
6. Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea.
7. Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate şi cele ascunse ale înţelepciunii Tale mi-ai arătat mie.
8. Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curăţi; spăla-mă-vei şi mai vârtos decât zăpada mă voi albi.
9. Auzului meu vei da bucurie şi veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.
10. Întoarce faţa Ta de la păcatele mele şi toate fărădelegile mele şterge-le.

11. Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte întru cele dinlăuntru ale mele.
12. Nu mă lepăda de la faţa Ta şi Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.
13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale şi cu duh stăpânitor mă întăreşte.
14. Învăţa-voi pe cei fărădelege căile Tale şi cei necredincioşi la Tine se vor întoarce.
15. Izbăveşte-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.
16. Doamne, buzele mele vei deschide şi gura mea va vesti lauda Ta.
17. Că de ai fi voit jertfă, Ţi-aş fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.
18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă şi smerită Dumnezeu nu o va urgisi.
19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului şi să se zidească zidurile Ierusalimului.
20. Atunci vei binevoi jertfa dreptăţii, prinosul şi arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viţei.

Slavă ... glasul al 2-lea:

Pentru rugăciunile sfinţitului Tău mucenic Teodosie, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Şi acum..., acelaşi glas:

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curăţeşte mulţimea greşelilor noastre.

Stih: ***Miluieşte-mă Dumnezeule după marea mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor Tale, curăţeşte fărădelegea mea.***

Stihiră, glasul al 6-lea: În ispitele cele de multe feluri, ai dobândit porfira împărătească, părinte, iar din podoaba virtuţilor ai înfrumuseţat mantie îngerească, prea fericite ierarhe Teodosie. Prin nevoinţe în trupul tău feciorelnic ai ajuns la îngerescul chip, iar prin sărăcia de bună voie ţi-ai agonisit comori în cămările cereşti. Pentru aceasta, având îndrăznire către Hristos, roagă-L să se mântuiască sufletele noastre.

Canoanele al Născătoarei de Dumnezeu, cu irmosul pe 6, şi al sfântului, pe 8.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

alcătuire a lui Teofan

Cântarea 1, glasul al 2-lea

Irmos: Întru adânc a aşternut de demult toată oastea lui Faraon puterea cea prea într-armată; iar întrupându-Se Cuvântul, a pierdut păcatul cel prea rău, Domnul cel prea slăvit, căci cu slava S-a prea mărit.

Ca pe o frumoasă făptură, ca pe o împodobită mireasă, ca pe o prea curată Fecioară între fecioare, Dumnezeu pe tine alegându-te, în pântecele tău cel fără prihană S-a sălăşluit. Pe Acela roagă-L, ceea ce eşti cu totul fără prihană, de întinăciunea păcatelor să mântuiască pe toţi cei ce te laudă pe tine.

Precum zice psalmistul, ai stat, prea curată, de-a dreapta, ca o împărătească a Împăratului ce a răsărit din pântecele tău. Pe Acela roagă-L, ceea ce eşti cu totul fără prihană, ca stătător de-a dreapta să mă arate în ziua răsplătirii, dumnezeiască Mireasă.

Toată firea omenească, din toate cele netrebnice, ai înnoit-o, ceea ce ai adus în lume ploaia cea cerească. Pentru aceea, te rugăm, şi brazda sufletelor noastre cea uscată arat-o aducătoare de roadă, dumnezeiască Mireasă.

Canonul Sfântului Teodosie

Cântarea 1, glasul al 5-lea:

Irmos: Pe cal şi pe călăreţ în Marea Roşie i-a surpat Hristos, cel ce a sfărâmat războaiele cu braţ puternic şi pe Israel l-a izbăvit, pe cel ce cânta cântarea de biruinţă.

Din părinţi bine credincioşi, vieţuitori în Ţara Vrancei, răsărind, Sfinte ierarhe Teodosie, ai primit de la ei mireasma bunelor învăţături care te-au povăţuit să mergi pe calea Domnului.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din fragedă vârstă, te-ai arătat vlăstar bun al Bisericii lui Hristos, căci mergând cu părinţii tăi la Mănăstirea Brazi, bucurai prin râvna ta duhovnicească pe călugării cei nevoitori cu priceperea şi cu înţelepciunea cuvintelor din învăţăturile dumnezeieşti.

Slavă ...

Vrednicii de pomenire schimonahii, Teofilact şi Sava, se bucurau cu duhul, văzând râvna ta pentru locaşul ce l-au zidit cu multă trudă. Şi mai mult, astăzi,

se bucură fiii tăi sufleteşti, ai plaiurile vrâncene, pe care, te rugăm, acoperă-i cu rugăciunile tale.

Şi acum...., a Născătoarei

Preacurată Maica lui Dumnezeu, pe Dumnezeu cel ce S-a întrupat din tine şi de sânurile Părintelui nu S-a despărţit, roagă-L neîncetat să mântuiască de toată întristarea pe cei ce i-a zidit.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maice; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 3-a

Irmos: Înflorit-a pustiul ca şi crinul, Doamne, Biserica păgânilor cea stearpă prin venirea ta, întru care s-a întărit inima mea.

Îmbrăcându-Se cu mine, omul, din pântecele tău a ieşit Făcătorul, ceea ce eşti cu totul fără prihană, haina nestricăciunii dăruind celor ce s-au lepădat de ea prin multe fapte netrebnice.

Pe Cuvântul lui Dumnezeu cel prea cinstit L-ai născut, Stăpână. Pe Acela, cu osârdie, roagă-L să Se milostivească spre smeritul meu suflet, cel mâhnit pentru multe feluri de păcate.

Rănile sufletului meu, tămăduieşte-le, Preacurată, şi smerită inima mea, cea otrăvită cu veninul şarpelui, o vindecă prin doctoria ta cea lucrătoare.

Canonul Sfântului

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce cu porunca Ta ai înfipt pământul pe nimic şi ai ridicat nereţinut pe cel îngreunat, întăreşte Biserica Ta, Hristoase, pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, Unule, Bunule şi Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin marea ta osârdie pentru Dumnezeu, ai intrat ca un viteaz ostaş în obştea mănăstirii de la Brazi, unde te-ai nevoit cu postul şi cu rugăciunea. Şi, dorind pe

Hristos, ţi-ai adăpat sufletul cel însetat din izvorul nesecat al dumnezeieştilor Scripturi.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmând predaniilor Sfinţilor părinţi, ai dobândit smerită cugetare, ierarhe Teodosie. Şi, agonisind noian de virtuţi, te-ai învrednicit de îngerescul chip, pe care în binecuvântata Mănăstire Bogdana l-ai primit.

Slavă ...

Se veseleşte a Buzăului şi Vrancei Eparhie de fiii săi luminaţi de Domnul Hristos, iar Biserica dreptmăritoare a Moldovei tresaltă de bucurie pentru vrednicele vlăstare ce au odrăslit din Ţara de Jos: Varlaam şi Teodosie, ierarhi ai lui Hristos.

Şi acum..., a Născătoarei

Roagă neîncetat, curată, pe Cel ce S-a întrupat în pântecele tău, ca să mântuiască din înşelăciunea diavolului pe cei ce te laudă pe tine, Preasfântă Stăpână.

Sedealna, glasul întâi:

Podobie: Prea lăudaţilor mucenici ...

Făclie luminoasă a Bisericii şi apărător al dreptei credinţe te-ai arătat, părinte Teodosie, păstorind cu cinste turma cea cuvântătoare a lui Hristos. Drept aceea, în ceruri ai primit cununa biruinţei pentru vredniciile tale, ierarhe prea lăudate. Pe Hristos Dumnezeu roagă-L să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Slavă ...

Pe apărătorul năpăstuiţilor, pe risipitorul uneltirilor celui viclean şi mângâietorul celor necăjiţi şi părăsiţi de oameni, cetele călugărilor să-l laude, după cuviinţă. Pe ierarhul lui Hristos, Teodosie, să-l rugăm ca să mijlocească pentru sufletele noastre.

Şi acum..., a Născătoarei

Nu avem alt ajutor afară de tine, nu avem altă nădejde în ispitele ce ne împresoară, prea curată Fecioară. Acoperă-ne cu acoperământul tău, Preasfântă Marie, pentru rugăciunile mult-pătimitorului ierarh, Teodosie al Moldovei.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu însuţi, Doamne, Te-ai întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Slavă puterii Tale, Hristoase.

Picătură de umilinţă rourează-mi mie, Stăpână, înlăturând toată arderea inimii şi a întristării mele, adăugirile cele înşelătoare potolind.

Pe mine, cel vătămat cu arma desfătării şi care zac rănit, Preacurată, nu mă trece cu vederea, ci mă vindecă prin rănile Fiului tău şi Dumnezeului nostru, Cel ce a fost răstignit.

Ceea ce te-ai îmbogăţit cu stăpânia a toată făptura, pe mine, cel rău sărăcit, învredniceşte-mă de dumnezeiescul dar, să te slăvesc pe tine ca pe folositoarea mea cea bună, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Canonul Sfântului

Cântarea a 4-a

Irmos: Dumnezeiască deşertarea Ta cunoscând-o Avacum, cu mai-înainte vederea Hristoase, cu frică a strigat către Tine: spre izbăvirea poporului Tău ai venit ca să mântuieşti pe unşii Tăi.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Bat clopotele Moldovei, Bucovina se îmbracă în haine de sărbătoare, să întâmpine cu bună cuviinţă pe arhiereul Teodosie ce în scaunul Rădăuţilor vine, dăruind sfântă binecuvântare. Din Ţara de Jos ai urcat spre înaltele culmi ale harului din care ai adăpat turma ta cea blândă din Ţara de Sus, acolo unde străjuie cu trupul în mormânt bine credinciosul voievod Ştefan cel mare şi sfânt.

Slavă ...

Pe scaunul vlădicesc al Romanului fiind chemat, ierarhe al Domnului, ai vestit pe Soarele-Hristos şi glasul tău de bucium a răsunat până pe colinele Vrancei de unde ai odrăslit, prea fericite Teodosie.

Şi acum..., a Născătoarei

În chip minunat Fecioara născând, durerile naşterii n-a cunoscut; ci, Maică şi Fecioară a rămas, pe care lăudând-o, strigăm: Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu!

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 5-a

Irmos: Mijlocitor Te-ai făcut lui Dumnezeu şi oamenilor, Hristoase Dumnezeule. Că prin Tine, Stăpâne, am aflat izbăvirea din noaptea necunoştinţei către Părintele Tău, Începătorul luminii.

Ceea ce ai născut pe Hristos, Calea vieţii, Preacurată, povăţuieşte-mă la calea cea dreaptă pe mine, cel surpat acum fără pricepere spre calea şi prăpastia cumplitelor fărădelegi.

Înstrăinându-mă, nebuneşte şi fără pricepere, de la Dumnezeu, Fecioară, în desfrânări am vieţuit, în latura patimilor cea depărtată rătăcind; întoarce-mă şi mă miluieşte cu rugăciunile tale.

Cu apele tale cele de viaţă curgătoare, adapă pe robul tău cel aprins de văpaia păcatelor şi ars de năvălirile demonilor, Fecioară Maică prea curată.

Canonul Sfântului

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină, la Tine alerg şi către Tine strig: luminează sufletul meu cel întunecat, Hristoase, ca un Milostiv.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce şade în slavă pe scaunul Dumnezeirii ţi-a hărăzit ţie, de trei ori fericite, scaunul Moldovei, urmând lui Dosoftei, stihuitor al vechilor Scripturi. Cu râvnă arhierească, ai plugărit ţara toată şi binecuvântând, ai semănat Cuvântul lui Hristos.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca dintr-un izvor s-a revărsat întru tine, cu adevărat, darul înţelepciunii lui Hristos Dumnezeu. Ţi-ai închinat viaţa slujirii oamenilor, revărsându-le în inimi din roua Duhului şi povăţuindu-i să fie împlinitori ai faptelor bune.

Slavă ...

Apărător al dreptei credinţe te-ai arătat ca un scut în faţa primejdiei păgânilor, ierarhe prea înţelepte. Cu duhul gurii tale, ai secerat neghina aruncată de cel viclean, iar cu arhierescu-ţi dar ai mustrat pe voievodul cel tiran.

Şi acum..., a Născătoarei

Pururea Fecioară, te lăudăm pe tine, Născătoare de Dumnezeu, că tu pe Dumnezeu-Cuvântul cu trup, lumii L-ai născut.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 6-a

Irmos: În adâncul greşelilor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii Tale cel neurmat; din stricăciune, Dumnezeule, scoate-mă.

Să nu mă arăţi demonilor spre bucurie la judecata ce va să fie, Stăpână. Ci cu bunăvoinţă să cauţi spre mine, rugând pe Judecătorul meu şi Fiul tău.

Cu gândurile te-am mâniat, Doamne, şi cu faptele mele cele viclene şi fără de lege. Iar acum aduc spre rugăciune pe Maica Ta; îndură-Te şi mă mântuieşte.

De osândă mântuieşte-mă, Stăpână, pe mine cel ce însumi m-am osândit cu păcatele mele, ca ceea ce ai născut pe Judecătorul şi Dumnezeul tuturor, cu totul lăudată.

Canonul Sfântului

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea patimilor cea sălbăticită de viforul cel de suflet stricător, alineaz-o, Stăpâne Hristoase şi mă scoate din stricăciune, ca un Milostiv.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De prigonirile celor rău voitori, nu te-ai înfricoşat, părinte, ci, cu bărbăţie, ai biruit toate uneltirile lor. Pentru ostenelile tale, Hristos te-a prea mărit ca un biruitor.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmând lui Ioan Botezătorul, ai mustrat silnicia voievodului nedrept, care, nesuferind certarea ta, părinte, te-a izgonit din scaunul vlădicesc al Moldovei. Iar tu, sfinte, de Hristos fiind întărit, ai rămas neclintit în adevărul lucrurilor.

Slavă ...

De curăţia sufletului tău ne minunăm, părinte, şi ne rugăm ţie cu umilinţă: întăreşte credinţa din sufletele noastre să ajungem vase curate ale harului, cu rugăciunile tale.

Şi acum..., a Născătoarei

Pe tine rug nears, şi munte, şi scară însufleţită, şi uşă cerească, după vrednicie, te slăvim, Marie prea curată, lauda dreptcredincioşilor.

Condacul, glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoare Doamnă, mulţumiri pentru biruinţă, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi dintru toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Glasul Cuvântului vieţii a răsunat în Biserica lui Hristos, căci Păstorul ei s-a arătat bun chivernisitor al tainelor lui Dumnezeu. Drept aceea, soborul arhiereilor şi cetele călugărilor cântă într-un glas: Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice nebiruit al lui Hristos!

Icosul

Ierarh şi mucenic al Bisericii lui Hristos, părinte rugător fierbinte pentru turma ta, te-ai arătat Sfinţite Teodosie, doritor de Dumnezeu. Pentru aceasta, te lăudăm, zicând:
Bucură-te, Sfinte părinte, zămislit în rugăciune;
Bucură-te, pravoslavnic, împlinitor de fapte bune;
Bucură-te, că viaţa ta lui Hristos ţi-ai dăruit;
Bucură-te, că întru tine chipul Lui s-a împlinit;
Bucură-te, că prin râvnă chip de înger ai purtat;
Bucură-te, întru haina de monah adevărat;
Bucură-te, alăută şi chimval răsunător;
Bucură-te, bun părinte şi grabnic ajutător;
Bucură-te, fiu al Vrancei, prea slăvit de toţi românii;
Bucură-te, că Moldova ţie ţi-a fost „casa pâinii”;
Bucură-te, că prin sânge ţi-ai sfârşit viaţa sfântă;
Bucură-te, că în ceruri cetele cereşti îţi cântă;

Bucura-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice nebiruit al lui Hristos!

Sinaxar

Întru această lună (septembrie), în ziua a 22-a, se face pomenirea Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi.

Acest sfânt ierarh al lui Hristos s-a născut în ţinutul Vrancei, în prima jumătate a veacului al XVII-lea, şi iubind din tinereţe viaţa călugărească, s-a lepădat de lume şi a primit sfântul chip îngeresc. Cugetând ziua şi noaptea la Legea lui Dumnezeu şi deprinzând de la dascălii încercaţi din mănăstirile Ţării de Jos învăţăturile cele folositoare, a fost ales egumen al Mănăstirii Bogdana din ţinutul Bacăului, reconstruind în vremea stăreţiei sale acest sfânt locaş. Pentru vrednicia sa şi pentru bunele sale obiceiuri, a fost hirotonit episcop de Rădăuţi în anul 1670, iar peste un an a fost trimis să păstorească Episcopia Romanului.

Iubind cu adevărat sfintele lui Dumnezeu locaşuri, a cercetat şi a ajutat cu multă râvnă schiturile şi mănăstirile din eparhia sa, sprijinind, totodată, şi pe binecredincioşii creştini aflaţi în felurite necazuri sau cuprinşi de sărăcie.

În anul 1674, fericitul şi prea învăţatul mitropolit Dosoftei, silit de vitregia vremurilor, s-a retras în Polonia, împreună cu domnitorul Ştefan Petriceicu, iar Moldova a fost asuprită de cete de turci şi de tătari, care au adus la cârma ţării pe Dumitraşcu, din neamul Cantacuzinilor. Acesta, văzând că moldovenii au fost lipsiţi de păstorul lor, a cerut arhiereilor să-şi pună mitropolit. Ierarhul Teodosie, deşi nu voia, mai mult fiind silit, a luat conducerea Mitropoliei Moldovei în acele vremuri greu de îndurat, când turcii şi tătarii intraseră ca lupii înfometaţi în smerita lui turmă. De aceea, bunul păstor, nu a răbdat mult a vedea în toate zilele cum sunt nedreptăţiţi creştinii, ci, punându-şi sufletul pentru oile sale, a mers la domnitor şi i-a cerut să pună capăt asupririi poporului şi să alunge dincolo de hotare pe păgâni. Mâniat, Dumitraşcu Vodă nu a voit să audă mustrările cele drepte ale mitropolitului, ci, fără judecată, l-a silit să-şi părăsească scaunul, pe care nu stătuse decât vreme de un an, şi să fie pus sub pază, în Mănăstirea „Sfântul Sava” din Iaşi.

Răbdând cu mult curaj nedreapta prigonire, ierarhul mărturisitor al dreptăţii a stat închis acolo până la revenirea în ţară a blândului Dosoftei mitropolitul, care l-a scos pe fericitul Teodosie din surghiunul său. Acesta s-a retras în părţile Ţării de Jos, vieţuind când la Focşani, când la Bogdana. În acest răstimp, s-a îngrijit îndeosebi de reconstruirea Mănăstirii Brazi, unde a ridicat o nouă biserică şi chilii, aşezând acolo monahi şi punându-i sub ascultarea egumenului Zaharia, care vieţuise o vreme în Sfântul Munte Athos.

În anul 1688, pe când se afla la Focşani, a fost răpit şi dus în Ţara Românească, unde a îndurat, vreme de a 10 săptămâni, închisoare şi chinuri, fiind cercetat, pentru pricini închipuite, de unii greci, puşi la cale de rudeniile lui Dumitraşcu Vodă, fostul domnitor al Moldovei. Scăpând cu viaţă şi din această dureroasă încercare, ierarhul Teodosie a continuat să se ocupe de sfintele locaşuri din ţinutul Vrancei, pregătind toate cele necesare pentru ridicarea a încă trei schituri. În toamna anului 1694, tătarii au năvălit din nou în Moldova, jefuind pe creştini şi distrugând bisericile.

Cunoscându-şi mai înainte sfârşitul, mitropolitul Teodosie s-a pregătit duhovniceşte pentru aceasta, aşa cum trebuie să facă orice creştin adevărat. Curând, la Mănăstirea Brazi a venit o ceată de tătari, care l-au schingiuit pe bătrânul arhiereu, cerându-i să le predea agoniseala mănăstirii şi odoarele sfântului locaş. Acesta a refuzat, preferând mai degrabă să fie chinuit, decât să dea în mâinile păgânilor puţinele valori şi sfintele vase. În cele din urmă, tătarii i-au tăiat capul. Noaptea, a fost îngropat în grabă de câţiva credincioşi.

Aşa a luat cununa muceniciei mult-pătimitorul ierarh, primindu-şi prin sabie sfârşitul şi suferind pentru dragostea de Dumnezeu.

Prin minune, în anul 1842, s-au aflat cinstitele sale moaşte, de faţă fiind şi Sfântul Antipa de la Calapodeşti, pe atunci vieţuitor la Brazi.

Viaţa sfinţitului mucenic Teodosie, râvna lui pentru ridicarea de sfinte locaşuri şi pentru cinstirea celor sfinte, smerenia sa adâncă, dragostea pentru buna rânduială şi chivernisire a obştilor monahale, grija părintească faţă de păstoritii săi, răbdarea tuturor suferinţelor şi prigonirilor nedrepte la care a fost supus, precum şi lucrarea lui încununată de jertfă martirică au făcut ca să fie întotdeauna cinstit cu evlavie de dreptmăritorii creştini.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi. Amin!

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 7-a

Irmos: Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, a tiranului celui păgân, înaltă văpaie a ridicat; iar Hristos, cel ce bine este cuvântat şi prea slăvit, a întins cinstitorilor de Dumnezeu tineri roua Duhului.

Tăria mea şi lauda şi mântuirea, folositoare tare şi zid nebiruit fiind, Stăpână, pe demonii care se oştesc asupra mea îi alungă, că totdeauna caută să mă piardă.

Pe Dumnezeu întrupându-L din feciorescul tău sânge, ai îndumnezeit, Fecioară, omenirea. Pentru aceasta, mă rog ţie: Pe mine cel întinat cu patimile şi stricat cu meşteşugirile vrăjmaşului, mă mântuieşte cu rugăciunile tale.

Cuptorul mai înainte a închipuit naşterea ta, ceea ce eşti cu totul fără prihană; că pe tineri nu i-a ars, precum nici pântecele tău Focul Dumnezeirii. Pentru aceasta, mă rog ţie: De focul cel veşnic izbăveşte pe robul tău.

Canonul Sfântului

Cântarea a 7-a

Irmos: Domnul părinţilor Cel Preaînălţat văpaia a stins-o şi pe tineri i-a rourat; pe cei ce cântau într-un glas: Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Inima fiindu-ţi plină de lumina Dumnezeirii Celei întreit strălucitoare, nu te-ai împuţinat duhovniceşte, părinte, când te-au izgonit din scaunul păstoresc al Moldovei; într-armat fiind cu puterea Duhului, ţi-ai adunat mulţi ucenici în jurul tău pe care i-ai învăţat să cânte: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După plecarea ta din scaunul vlădicesc, cu aceeaşi râvnă ai slujit Biserica lui Hristos, ridicând locaşuri sfinte, în care fiii tăi duhovniceşti cântau neîncetat, zicând: Dumnezeul părintilor noştri, bine eşti cuvântat!

Slavă ...

Sălaş de nevoinţă şi şcoală de sfinţenie s-au arătat aşezămintele pustniceşti pe care le-ai întemeiat, Sfinte Teodosie. Pentru aceea, şi astăzi, cinstind sfintele tale moaşte, într-un glas, cântăm: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat!

Şi acum..., a Născătoarei

Cel ce din Fecioară Te-ai născut şi pe aceasta de Dumnezeu Născătoare o ai arătat, bine eşti cuvântat, Dumnezeul părinţilor noştri!

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel cu foc, oarecând în Babilon, lucrările şi-a despărţit cu dumnezeiască poruncă, pe caldei arzând şi răcorind pe credincioşi, care cântau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Râvneşte după cele bune, de la cele rele depărtându-te, prin purtarea de grijă de dumnezeieşti lucruri, suflete al meu, rugătoare pentru tine având pe Maica lui Dumnezeu şi folositoarea tuturor cea neînfricată, ca pe o milostivă şi de oameni iubitoare.

Dezlegat-ai de legătura osândirii cea de demult omenirea, de Dumnezeu Năs-cătoare. Pentru aceasta, mă rog ţie: Dezleagă legătura răutăţii inimii mele, prea curată, legându-mă cu dumnezeiasca dragoste a Ziditorului.

Raza slavei Tatălui născând-o, inima mea care se mâhneşte de povara păcatelor, Născătoare de Dumnezeu, lumineaz-o, şi slavei celei pururea veşnice mă arată părtaş, ca să te slăvesc cu credinţă.

Canonul Sfântului

Cântarea a 8-a

Irmos: Ţie, Făcătorului a toate, tinerii cei ce dănţuiau în cuptor, închipuind toată lumea, cântau: toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ducând viaţa cu totul îmbunătăţită, Sfinţite mucenic al lui Hristos, Teodosie, la cunoaşterea cea înaltă a firii lucrurilor ai ajuns şi ne-ai învăţat a cânta: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii!

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vas care cuprinde în sine Duhul cel dătător de viaţă, ai fost ales de Dumnezeu, ierarhe de trei ori fericite; căci ţi s-a dat să împarţi tuturor darurile cele ce izvorăsc de acolo din destul, cântând, neîncetat: popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci!

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Râvna vieţii tale şi sângele mucenicesc ţi-au fost răsplătite de Hristos în ceruri, dându-ţi cununa cea neveştejită a împărăţiei Sale, de unde strigi neîncetat: preoţi binecuvântaţi, popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci!

Şi acum..., a Născătoarei

Mai slăvită decât serafimii te-ai arătat, Născătoare de Dumnezeu curată, în pântecele tău purtând pe Cel ce Se poartă pe scaun de heruvimi; pe care, împreună cu cei fără de trup, credincioşii Îl prea slăvim întru toţi vecii.

Canonul Născătoarei de Dumnezeu

Cântarea a 9-a

Irmos: Fiul Părintelui Celui fără de început, Dumnezeu şi Domnul, întrupându-Se din Fecioară, S-a arătat nouă, ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite. Pentru aceasta, pe Născătoarea de Dumnezeu, cea prea lăudată, o slăvim.

Necurată mâncare gustând Adam, moarte din pom cu amărăciune a cules. Iar Fiul tău pe lemn pironindu-Se, dulceaţa nemuririi a izvorât, Preacurată; pentru aceasta, pe tine te cinstim.

Împărătească eşti a Împăratului şi Domnului, în chip mai presus de cuvânt născând pe Cel ce a sfărâmat porţile iadului. Pe Acela, Fecioară, cu osârdie, roagă-L să învrednicească de împărăţia cea de sus pe toţi cei ce te cinstesc pe tine.

Îmbunătăţeşte, Stăpână, smerită inima mea, cea înrăutăţită prin mulţimea desfătărilor. Şi ca ceea ce ai născut pe Cel milostiv, prin bunătatea ta, uşile pocăinţei mi le deschide.

Canonul Sfântului

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaie dănţuieşte, Fecioara a avut în pântece şi a născut Fiu pe Emmanuel, pe Dumnezeu şi Omul. Răsăritul este Numele Lui, pe care slăvindu-L, pe Fecioara o fericim.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După îndelungi osteneli, prin mucenicie, ţi-ai sfârşit viaţa, ierarhe al lui Hristos. Roagă-te lui Dumnezeu pentru noi, sfinte, să ne izbăvească de primejdiile ce ne împresoară, ca să-L slăvim în veci.

Stih: ***Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca nişte mărgăritare de mult preţ s-au arătat sfintele tale moaşte, fericite ierarhe, prin care trimite-ne nouă mana cea cerească de la Hristos Dumnezeu, cel ce te-a prea mărit.

Slavă ...

Cu evlavie şi cu umilinţă, ne închinăm sfintelor tale moaşte şi cu lacrimi de bucurie îţi aducem mulţumire, părinte ierarhe Teodosie.

Şi acum..., a Născătoarei

Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, Maica lui Hristos Domnul, pe care L-ai născut; pe Acela roagă-L să dăruiască iertare de păcate celor ce cu credinţă te laudă pe tine.

Luminânda, glasul al 2-lea: Vieţuind după dumnezeieştile porunci, ai ajuns înger în trup, părinte Teodosie. Pe calea muceniciei păşind cu credinţă, ai ajuns la Hristos, pe care roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Slavă ... Şi acum ..., a Născătoarei

Făcătorul făpturii şi Dumnezeul tuturor, trup omenesc a luat din prea curat pântecele tău, Preasfântă Fecioară; şi toată firea cea căzută o a înnoit, lăsându-te, şi după naştere, Fecioară. Pentru aceasta, pe tine cu credinţă te lăudăm, strigând: Bucură-te, Stăpâna lumii!

La Laude

Se pun **stihirile** pe 4, glasul al 2-lea:

Podobie: Cu ce cununi de laude ...

Cu ce cununi de laude vom încununa pe arhiereul lui Hristos, Teodosie? Pe ierarhul Moldovei din vremuri de primejdii, pe prea strălucitul mucenic şi mărturisitor al credinţei străbune. Deci, către dânsul să ne îndreptăm cu inima curată, cântându-i într-un glas: cununa arhiereilor cea prea luminată care ne întăreşti în ispite, roagă-te lui Dumnezeu pentru sufletele noastre.

Cu ce cântări de laudă vom cinsti după cuviinţă pe cel ce, s-a învrednicit a fi păstor bun al turmei sale, împodobit cu mantia purpurie a muceniciei şi cu podoaba luminată a dumnezeiescului har? Deci, către dânsul veniţi toţi credincioşii într-un glas să-i cântăm: Bucură-te, părinte prea înţelepte!

Glasul al 6-lea:

Veniţi, credincioşi, să-l lăudăm pe ierarhul Domnului, cel ce s-a ostenit pentru apărarea dreptei credinţe; căci, înflăcărat fiind de dragostea lui Dumnezeu, a biruit taberele vrăjmaşilor văzuţi şi nevăzuţi, iar acum în ceruri se roagă pentru sufletele noastre.

Cu doriri negrăite şi cu dragoste, te chemăm, prea fericite părinte, întru nevoi. Vino cu duhul tău prea blând în moştenirea ta şi împacă-ne cu Bunul Dumnezeu. Cucernic îţi aducem laudă şi cântare: Binecuvântează râvna noastră, ca să putem în pace, să săvârşim călătoria către Împărăţia cea de Sus!

Slavă ... glasul al 6-lea

Pe cel ce este frumuseţea ierarhilor şi lauda preoţilor, izvorul înţelepciunii şi nemitarnicul ocrotitor al credincioşilor, adunându-ne astăzi să-l lăudăm, o, iubitorilor de prăznuire, zicând: Bucură-te, păstorul şi apărătorul turmei lui Hristos; Bucură-te, stâlp neclintit al credinţei; Bucură-te, luminătorule prea strălucit care luminezi Biserica Moldovei; Bucură-te, bucuria cea duhovnicească a celor necăjiţi! Şi acum, prea fericite Teodosie, nu înceta rugându-te lui Hristos Dumnezeu pentru cei ce cu credinţă şi cu dragoste cinstesc pururea pomenirea ta cea de bucurie şi mântuitoare.

Si acum ..., a Născătoarei

Fericimu-te pe tine, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, şi te mărim după cuviinţă, cetatea cea neclintită, zidul cel nesurpat, folositoarea cea tare şi scăparea sufletelor noastre.

Doxologia mare, Troparul Sfântului.

Slavă ... Şi acum ..., al Născătoarei-Învierii.

Ecteniile, Otpustul

La Sfânta Liturghie

Fericirile, pe 8; Din Canonul sfântului: Cântarea a 3-a şi cântarea a 6-a.

Prochimenul, glasul întâi: Gura mea va grăi înţelepciune şi cugetul inimii mele pricepere.

Stih: Auziţi acestea toate neamurile, ascultaţi toţi cei ce locuiţi în lume.

Apostolul: Din Epistola către Evrei 7, 26-8, 2: „Fraţilor, un astfel de arhiereu se cuvenea ...” (vezi luna noiembrie, ziua 13);

Evanghelia de la Ioan (10, 9-16): „Zis-a Domnul: Eu sunt uşa...” (Duminica a doua din Post, a doua Evanghelie de la Sfânta Liturghie);

Chinonicul: Întru pomenire veşnică va fi dreptul ...

Sursa: Mineiul (lunile august-decembrie), Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2001

Canon de rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioara Maria la sărbătoarea Sfântului sfinţit mucenic Foca, episcop de Sinope şi a Sfântului sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei

Cântarea 1

Irmos: Întru adânc a aşternut de demult toată oastea lui Faraon puterea cea întrarmată, iar întrupându-Se Cuvântul, a pierdut păcatul cel rău, Domnul cel Prea slăvit, căci cu Slavă S-a prea mărit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ca pe o frumoasă făptură, ca pe o împodobită Mireasă, ca pe o prea curată Fecioară între fecioare, Dumnezeu pe tine alegându-te, în pântecele tău cel fără prihană S-a sălăşluit. Pe Acela roagă-L, ceea ce eşti cu totul fără prihană, de întinăciunea păcatelor să mântuiască pe toţi cei ce te laudă pe tine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Precum zice psalmistul, ai stat prea curată, de-a dreapta, ca o Împărătească a Împăratului ce a Răsărit din pântecele tău. Pe Acela roagă-L, ceea ce eşti cu totul fără prihană, ca stătător de-a dreapta să mă arate în ziua răsplătirii, dumnezeiască Mireasă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Toată firea omenească din toate cele netrebnice, ai înnoit-o, ceea ce ai adus în lume ploaia cea cerească. Pentru aceea, te rugăm şi brazda sufletelor noastre cea uscată arat-o aducătoare de roadă, dumnezeiască Mireasă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Înflorit-a pustiul ca şi crinul, Doamne, Biserica păgânilor cea stearpă prin venirea ta, întru care s-a întărit inima mea.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Îmbrăcându-Se cu mine, omul, din pântecele tău a ieşit Făcătorul, ceea ce eşti cu totul fără prihană, haina nestricăciunii dăruind celor ce s-au lepădat de ea prin multe fapte netrebnice.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe Cuvântul lui Dumnezeu cel prea cinstit L-ai născut, Stăpână. Pe Acela, cu osârdie, roagă-L să Se milostivească spre smeritul meu suflet, cel mâhnit pentru multe feluri de păcate.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Rănile sufletului meu tămăduieşte-le, Preacurată şi smerită inima mea, cea otrăvită cu veninul şarpelui, o vindecă prin doctoria ta cea lucrătoare.

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu Însuţi, Domnul, Te-ai Întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Picătură de umilinţă rourează-mi mie, Stăpână, înlăturând toată arderea inimii şi a întristării mele, adăugirile cele înşelătoare potolind.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe mine cel vătămat cu arma desfătării şi care zac rănit, Preacurată, nu mă trece cu vederea, ci mă vindecă prin rănile Fiului tău şi Dumnezeului nostru, cel ce a fost Răstignit.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce te-ai îmbogăţit cu stăpânia a toată făptura, pe mine, cel rău sărăcit, învredniceşte-mă de dumnezeiescul dar, ca să te slăvesc pe tine ca pe folositoarea mea cea bună, ceea ce eşti cu totul fără prihană.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mijlocitor Te-ai făcut lui Dumnezeu şi oamenilor, Hristoase Dumnezeule. Că prin Tine, Stăpâne, am aflat izbăvirea din noaptea necunoştinţei către Părintele Tău, începătorul luminii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Ceea ce ai născut pe Hristos, Calea vieţii, prea curată, povăţuieşte-mă la calea cea dreaptă pe mine, cel surpat acum fără pricepere spre calea şi prăpastia cumplitelor fărădelegi.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Înstrăinându-mă nebuneşte şi fără pricepere de la Dumnezeu, Fecioară, în desfrânări am vieţuit, în latura patimilor cea îndepărtată rătăcind; întoarce-mă şi mă miluieşte cu rugăciunile tale.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu apele tale cele de viaţă curgătoare, adapă pe robul tău cel aprins de văpaia păcatelor şi ars de năvălirile demonilor, Fecioară Maică prea curată.

Cântarea a 6-a

Irmos: În adâncul greşelilor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii Tale cel neurmat; din stricăciune, Dumnezeule, scoate-mă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Să nu mă arăţi demonilor spre bucurie la judecata ce va să fie, Stăpână. Ci, cu bunăvoinţă să cauţi spre mine, rugând pe Judecătorul şi Fiul tău.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cu gândurile te-am mâniat, Doamne şi cu faptele mele cele viclene şi fărădelege. Iar acum aduc spre rugăciune pe Maica Ta; îndură-Te şi mă mân-tuieşte.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

De osândă miluieşte-mă, Stăpână, pe mine cel ce însumi m-am osândit cu păcatele mele, ca ceea ce ai născut pe Judecătorul şi Dumnezeul tuturor, cu totul lăudată.

Cântarea a 7-a

Irmos: Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, a tiranului celui păgân, înaltă văpaie a ridicat; iar Hristos, Cel ce bine este cuvântat şi Prea slăvit, a întins cinstitorilor de Dumnezeu tineri roua Duhului.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Tăria mea şi lauda şi mântuirea, folositoare tare şi zid nebiruit fiind, Stăpână, pe demonii care se oştesc asupra mea îi alungă, că totdeauna caută să mă piardă.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Pe Dumnezeu întrupându-L din feciorescul tău sânge, ai îndumnezeit, Fecioară, omenirea. Pentru aceasta, mă rog ţie: pe mine cel întinat cu patimile şi stricat cu meşteşugirile vrăjmaşului, mă mântuieşte cu rugăciunile tale.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cuptorul mai înainte a închipuit naşterea ta, Ceea ce eşti cu totul fără prihană; că pe tineri nu i-a ars, precum nici pântecele tău Focul Dumnezeirii. Pentru aceasta, mă rog ţie: de focul cel veşnic izbăveşte pe robul tău.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel cu foc, oarecând în Babilon, lucrările şi-a despărţit cu dumnezeiasca poruncă, pe caldei arzând şi răcorind pe credincioşi, care cântau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Râvneşte după cele bune, de la cele rele depărtându-te, prin purtarea de grijă de dumnezeieşti lucruri, suflete al meu, rugătoare pentru tine având pe Maica lui Dumnezeu şi folositoarea tuturor cea neînfricată, ca pe o milostivă şi de oameni iubitoare.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Dezlegat-ai de legătura osândirii cea de demult, omenirea, de Dumnezeu Născătoare. Pentru aceasta, mă rog ţie: dezleagă legătura răutăţii inimii mele, prea curată, legându-mă cu dumnezeiasca dragoste a Ziditorului.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Raza Slavei Tatălui născând-o, inima mea care se mâhneşte de povara păcatelor, Născătoare de Dumnezeu, lumineaz-o şi Slavei celei pururea veşnice mă arată părtaş, ca să te slăvesc cu credinţă.

Cântarea a 9-a

Irmos: Fiul Părintelui Celui fără de început, Dumnezeu şi Domnul, întrupându-Se din Fecioară, S-a arătat nouă, ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite. Pentru aceasta, pe Născătoarea de Dumnezeu, cea prea lăudată, o slăvim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Necurată mâncare gustând Adam, moarte din pom cu amărăciune a cules. Iar Fiul tău pe Lemn pironindu-Se, dulceaţa nemuririi a izvorât, Preacurată; pentru aceasta, pe tine te cinstim.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Împărătească eşti a Împăratului şi Domnului, în chip mai presus de cuvânt născând pe Cel ce a sfărâmat porţile iadului. Pe Acela, Fecioară, cu osârdie, roagă-L să învrednicească de Împărăţia cea de sus pe toţi cei ce te cinstesc pe tine.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Îmbunătăţeşte, Stăpână, smerită inima mea, cea înrăutăţită prin mulţimea desfătărilor. Şi ca ceea ce ai născut pe Cel Milostiv, prin bunătatea ta, uşile pocăinţei mi le deschide.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 1. **Podobie:** Prea lăudaţilor mucenici...

Nu avem alt ajutor afară de tine, nu avem altă nădejde în ispitele ce ne împresoară, prea curată Fecioară. Acoperă-ne cu acoperământul tău, Preasfântă Marie, pentru rugăciunile mult pătimitorului ierarh, Teodosie al Moldovei.

Canon de rugăciune către Sfântul Sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei

Troparul Sfântului sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei: Arătatu-te-ai, Sfinte ierarhe Teodosie, sfeşnic pururea luminos şi mare apărător al Bisericii lui Hristos. Strălucit-ai prin slujire şi mucenicie, ca o jertfă prea curată aducându-te Stăpânului tuturor; slăvim pomenirea ta, rugând pe Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Cântarea 1

Irmos: Pe cal şi pe călăreţ în Marea Roşie i-a surpat Hristos, cel ce a sfărâmat războaiele cu braţ puternic şi pe Israel l-a izbăvit, pe cel ce cânta cântarea de biruinţă.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din părinţi binecredincioşi, vieţuitori în Ţara Vrancei, răsărind, Sfinte ierarhe Teodosie, ai primit de la ei mireasma bunelor învăţături care te-au povăţuit să mergi pe calea Domnului.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din fragedă vârstă te-ai arătat vlăstar bun al Bisericii lui Hristos, căci mergând cu părinţii tăi la Schitul Brazi, bucurai prin râvna ta duhovnicească pe călugării

cei nevoitori cu priceperea şi cu înţelepciunea cuvintelor din învăţăturile dumnezeieşti.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Vrednicii de pomenire schimonahi, Teofilact şi Sava, se bucurau cu duhul, văzând râvna ta pentru locaşul ce l-au zidit cu multă trudă. Şi mai mult astăzi se bucură fiii tăi sufleteşti, ai plaiurilor vrâncene, pe care te rugăm, acoperă-i cu rugăciunile tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Preacurată Maica lui Dumnezeu, pe Dumnezeu cel ce S-a Întrupat din tine şi de sânurile Părintelui nu S-a despărţit, roagă-L neîncetat să mântuiască de toată întristarea pe cei ce i-a zidit.

Catavasie: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duhul şi cuvânt răspunde-voi Împărătesei Maice; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei, bucurându-mă.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cel ce cu porunca Ta ai înfipt pământul pe nimic şi ai ridicat nereţinut pe cel îngreunat, întăreşte Biserica Ta, Hristoase, pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, Unule, Bunule şi Iubitorule de oameni.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prin marea ta osârdie pentru Dumnezeu, ai intrat ca un viteaz ostaş în obştea mănăstirii de la Brazi, unde te-ai nevoit cu postul şi cu rugăciunea. Şi dorind pe Hristos, ţi-ai adăpat sufletul cel însetat din izvorul nesecat al dumnezeieştilor Scripturi.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmând predaniilor Sfinţilor părinţi, ai dobândit smerita cugetare, Sfinte ierarhe Teodosie. Şi agonisind noian de virtuţi, te-ai învrednicit de îngerescul chip, pe care în binecuvântata Mănăstire Bogdana l-ai primit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Se veseleşte a Buzăului şi Vrancei Eparhie de fiii săi luminaţi de Domnul Hristos, iar Biserica dreptmăritoare a Moldovei tresaltă de bucurie pentru vred-

nicele vlăstare ce au odrăslit din Ţara de Jos: Varlaam şi Teodosie, ierarhi ai lui Hristos.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Roagă neîncetat, curată, pe Cel ce S-a Întrupat în pântecele tău, ca să mântuiască din înşelăciunea diavolului pe cei ce te laudă pe tine, Preasfântă Stăpână.

Catavasie: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i întru dumnezeiască mărirea ta, cununilor măririi învrednicindu-i.

Cântarea a 4-a

Irmos: Dumnezeiască deşertarea Ta cunoscând-o Avacum, cu mai-înainte vederea Hristoase, cu frică a strigat către Tine: spre izbăvirea poporului Tău ai venit ca să mântuieşti pe unşii Tăi.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Bat clopotele Moldovei, Bucovina se îmbracă în haine de sărbătoare, să întâmpine cu bună cuviinţă pe arhiereul Teodosie ce în scaunul Rădăuţilor vine, dăruind sfântă binecuvântare.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Din Ţara de jos ai urcat spre înaltele culmi ale harului din care ai adăpat turma ta cea blândă din Ţara de sus, acolo unde străjuie cu trupul în mormânt bine credinciosul voievod Ştefan cel mare şi sfânt.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe scaunul vlădicesc al Romanului fiind chemat, ierarhe al Domnului, ai vestit pe Soarele Hristos şi glasul tău de bucium a răsunat până pe colinele Vrancei de unde ai odrăslit, prea fericite Teodosie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

În chip minunat, Fecioara născând, durerile naşterii n-a cunoscut; ci, Maică şi Fecioară a rămas, pe care lăudând-o, strigăm: Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu.

Catavasie: Sfatul cel neurmat şi Dumnezeiesc, al Întrupării Tale celei de sus, celei din Fecioară, proorocul Avacum avându-l în minte, a strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină, la Tine alerg şi către Tine strig: luminează sufletul meu cel întunecat, Hristoase, ca un Milostiv.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce şade în slavă pe Scaunul Dumnezeirii ţi-a hărăzit ţie, de trei ori fericite, scaunul Moldovei, urmând Sfântului Dosoftei, stihuitor al vechilor Scripturi. Cu râvnă arhierească ai plugărit ţara toată şi binecuvântând, ai semănat Cuvântul lui Hristos.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca dintr-un izvor s-a revărsat întru tine, cu adevărat, darul înţelepciunii lui Hristos Dumnezeu. Ţi-ai închinat viaţa slujirii oamenilor, revărsându-le în inimi din roua Duhului şi povăţuindu-i să fie împlinitori ai faptelor bune.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Apărător al dreptei credinţe, te-ai arătat ca un scut în faţa primejdiei păgânilor, ierarhe prea înţelepte. Cu duhul gurii tale ai secerat neghina aruncată de cel viclean, iar cu arhierescu-ţi dar ai mustrat pe voievodul cel tiran.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pururea Fecioară, te lăudăm pe tine, Născătoare de Dumnezeu, că tu pe Dumnezeu Cuvântul cu trup, lumii L-ai născut.

Catavasie: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască mărirea ta; că tu, Fecioară, neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel peste toate şi ai născut pe Fiul cel fără de ani, Cel ce dăruieşte pace tuturor celor ce te laudă pe tine.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea patimilor cea sălbăticită de viforul cel de suflet stricător, alineaz-o, Stăpâne Hristoase şi mă scoate din stricăciune, ca un Milostiv.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

De prigonirile celor rău voitori, nu te-ai înfricoşat, părinte, ci cu bărbăţie, ai biruit toate uneltirile lor. Pentru ostenelile tale, Hristos te-a prea mărit ca un biruitor.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmându-i Sfântului Ioan Botezătorul, ai mustrat silnicia voievodului nedrept, care, nesuferind certarea ta, părinte te-a izgonit din scaunul vlădicesc al Moldovei. Iar tu, Sfinte, de Hristos fiind întărit, ai rămas neclintit în adevărul lucrurilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

De curăţia sufletului tău ne minunăm, părinte şi ne rugăm ţie cu umilinţă: întăreşte credinţa din sufletele noastre să ajungem vase curate ale harului, cu rugăciunile tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe tine rug nears şi munte şi scară însufleţită şi uşă cerească, după vrednicie, te slăvim, Marie prea slăvită, lauda dreptcredincioşilor.

Catavasie: Înţelepţii lui Dumnezeu, care faceţi acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să batem din palme, slăvind pe Dumnezeu, cel ce S-a născut dintr-însa.

Condac glasul al 8-lea:

Podobie: Apărătoare Doamnă, mulţumiri pentru birui-nţă, izbăvindu-ne din nevoi aducem ţie, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, slobozeşte-ne pe noi dintru toate nevoile, ca să strigăm ţie: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară!

Glasul Cuvântului vieţii a răsunat în Biserica lui Hristos, căci păstorul ei s-a arătat bun chivernisitor al Tainelor lui Dumnezeu. Drept aceea, soborul arhiereilor şi cetele călugărilor cântă într-un glas: Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice nebiruit al lui Hristos.

Cântarea a 7-a

Irmos: Domnul părinţilor cel Preaînălţat văpaia a stins-o şi pe tineri i-a rourat; pe cei ce cântau într-un glas: Dumnezeule, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Inima fiindu-ţi plină de lumina Dumnezeirii Celei Întreit Strălucitoare, nu te-ai împuţinat duhovniceşte, părinte, când te-au izgonit din scaunul păstoresc al Moldovei; într-armat fiind cu Puterea Duhului, ţi-ai adunat mulţi ucenici în jurul tău pe care i-ai învăţat să cânte: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După plecarea ta din scaunul vlădicesc, cu aceeaşi râvnă ai slujit Biserica lui Hristos, ridicând locaşuri sfinte, în care fiii tăi duhovniceşti lăudau neîncetat, zicând: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sălaş de nevoinţă şi şcoală de sfinţenie s-au arătat aşezămintele pustniceşti pe care le-ai întemeiat, Sfinte ierarhe Teodosie. Pentru aceea şi astăzi, cinstind sfintele tale moaşte, într-un glas, cântăm: Dumnezeul părinţilor noştri bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce din Fecioară Te-ai născut şi pe Aceasta de Dumnezeu Născătoare ai arătat-o, bine eşti cuvântat Dumnezeul părinţilor noştri.

Catavasie: N-au slujit făpturii înţelepţii lui Dumnezeu, ci numai Făcătorului; şi groaza focului bărbăteşte călcând-o, se bucurau, cântând: Prea lăudate Dumnezeul părinţilor noştri şi Doamne, bine eşti cuvântat.

Cântarea a 8-a

Irmos: Ţie, Făcătorului a toate, tinerii cei ce dănţuiau în cuptor, închipuind toată lumea, cântau: toate lucrurile pe Domnul lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ducând viaţă cu totul îmbunătăţită, Sfinţite mucenic al lui Hristos, ierarhe Teodosie, la cunoaşterea cea înaltă a firii lucrurilor ai ajuns şi ne-ai învăţat a cânta: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Vas care cuprinde în sine Duhul cel dătător de viaţă ai fost ales de Dumnezeu, ierarhe de trei ori fericite; căci ţie ţi s-a dat să împarţi tuturor darurile cele ce izvorăsc de acolo din destul, cântând, neîncetat: popoare prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Râvna vieţii tale şi sângele mucenicesc ţi-au fost răsplătite de Hristos în ceruri, dându-ţi cununa cea neveştejită a Împărăţiei Sale, de unde strigi neîncetat: preoţi, binecuvântaţi, popoare, prea înălţaţi pe Hristos în veci.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mai slăvită decât Serafimii te-ai arătat, Născătoare de Dumnezeu curată, în pântecele tău purtând pe Cel ce Se poartă pe Scaun de Heruvimi; pe care, împreună cu cei fără de trup, oamenii Îl prea slăvim întru toţi vecii.

Să lăudăm, să binecuvântăm şi să ne în chinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Catavasie: Pe tinerii cei binecredincioşi, în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit, atunci fiind închipuită, iar acum plinită pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: pe Domnul, lucrurile, lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi pe Dânsul întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Isaie dănţuieşte, Fecioara a avut în pântece şi a născut Fiu pe Emmanuel, pe Dumnezeu şi Omul. Răsăritul este Numele Lui, pe care slăvindu-L, pe Fecioara o fericim.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După îndelungi osteneli, prin mucenicie, ţi-ai sfârşit viaţa, ierarhe al lui Hristos. Roagă-te lui Dumnezeu pentru noi, sfinte, să ne izbăvească de primejdiile ce ne împresoară ca să-L slăvim în veci.

Stih: ***Sfinte părinte Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca nişte mărgăritare de mult preţ s-au arătat sfintele tale moaşte, fericite ierarhe, prin care trimite-ne nouă mana cea cerească de la Hristos Dumnezeu, cel ce te-a prea mărit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu evlavie şi umilinţă, ne închinăm sfintelor tale moaşte şi cu lacrimi de bucurie îţi aducem mulţumire, părinte ierarhe Teodosie.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, Maica lui Hristos Domnul, pe care L-ai născut; roagă-L să dăruiască iertare de păcate celor ce cu credinţă te laudă pe tine.

Catavasie: Tot neamul pământesc să salte, cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfânta prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să cânte: Bucură-te, prea fericită, Născătoare de Dumnezeu, curată, pururea Fecioară.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Prea lăudaţilor mucenici...

Făclie luminoasă a Bisericii şi apărător al dreptei credinţe te-ai arătat, Sfinte părinte Teodosie, păstorind cu cinste turma cea cuvântătoare a lui Hristos. Drept aceea, în ceruri ai primit cununa biruinţei pentru vredniciile tale, ierarhe prea lăudate. Pe Hristos Dumnezeu roagă-L să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Sedelna, glasul 1. **Podobie:** Prea lăudaţilor mucenici...

Pe apărătorul năpăstuiţilor, pe risipitorul uneltirilor celui viclean şi mângâietorul celor necăjiţi şi părăsiţi de oameni, cetele călugărilor să-l laude după cuviinţă. Pe ierarhul lui Hristos, Sfântul Teodosie, să-l rugăm ca să mijlocească pentru sufletele noastre.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 1. **Podobie:** Prea lăudaţilor mucenici...

Nu avem alt ajutor afară de tine, nu avem altă nădejde în ispitele ce ne împresoară, prea curată Fecioară. Acoperă-ne cu acoperământul tău, Preasfântă Marie, pentru rugăciunile mult pătimitorului ierarh, Teodosie al Moldovei.

Acatistul Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dunezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri
Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat. Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

***

Acatistul Maicii Domnului al Sf ier. mc Teodosie de la Brazi oficiate de IPS Teodosie:
https://www.youtube.com/watch?v=gk4qWmPwzWg&t=3603s

Acatistul Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi - Pr. Gheorghe Adrian Fofiu:
https://www.youtube.com/watch?v=KmP5yRAIEEE

&&&

Condac 1

Vrednicului păstor al turmei lui Hristos, râvnitorului ierarh Teodosie, care prin mucenicie s-a arătat apărător al Bisericii strămoșești, laudă de mulțumire îi aducem noi, nevrednicii; că acesta s-a arătat odor prea strălucit între ierarhii Moldovei și pururea rugător către Dumnezeu pentru cei ce, cu credință și cu dragoste, îi cântă: ***Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!***

Icos 1

Din pruncie te-a hărăzit Dumnezeu a fi vas ales al harului Său, căci bine credincioșii tăi părinți ți-au umplut inima și sufletul de iubire sfântă și de învățătura cea adevărată a Bisericii. Într-armat fiind cu daruri alese, ți-ai închinat viața împlinirii virtuților creștinești, pentru care îți aducem această cuvenită cântare:
Bucură-te, cel ce din brațele maicii tale pomul vieții a înflorit întru tine;
Bucură-te, că din copilărie ai început călătoria către Dumnezeu;
Bucură-te, că din casa părintească te-ai arătat ca un vas sfințit;
Bucură-te, că din pruncie sufletul tău a fost locaș al Sfântului Duh;
Bucură-te, cel ce ai fost ca o stâlpare de finic înaintea Domnului;
Bucură-te, că îngerul păzitor ți-a arătat calea cea bună de urmat;

Bucură-te, că dragostea de Dumnezeu a împodobit viața ta;
Bucură-te, că ai căutat comoara cea adevărată pe care ai găsit-o în Biserica Domnului;
Bucură-te, că fiu al luminii te-a arătat pe tine vieţuirea ta;
Bucură-te, că pe calea cea bună, credința în Dumnezeu te-a călăuzit;
Bucură-te, că multă stăruință ai arătat pentru îmbunătățirea vieții tale;
Bucură-te, că ai înmulțit talantul ca sluga cea bine credincioasă;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 2

Ascultând glasul chemării celei de Sus, ai luat crucea și ai urmat lui Hristos, îndreptându-ți pașii către viața călugărească de la Mănăstirea Brazi din Vrancea natală, unde prin osârdie și nevoință, te-ai făcut bine plăcut lui Dumnezeu, căruia neîncetat I-ai cântat: ***Aliluia!***

Icos 2

Din tinerețile tale, râvnitor al virtuților și iubitor de nevoințe te-ai arătat. Pentru aceasta, viața ta cea plăcută lui Dumnezeu a fost cunoscută de toți monahii ca o scară dumnezeiască ce duce către ceruri. Primit-ai, cu smerenie și evlavie, chipul cel îngeresc al călugăriei, pentru care noi, credincioșii, îți împletim cunună de laude, cântând așa:
Bucură-te, că ai socotit deșertăciuni toate cele omenești;
Bucură-te, că năvălirile patimilor le-ai potolit;
Bucură-te, că toate cele pământești ca o pânză de păianjen le-ai socotit;
Bucură-te, că ispitele nu te-au putut opri din calea spre sfințenie;
Bucură-te, cel ce pe piatra credinței ți-ai așezat tinerețea ta;
Bucură-te, că prin viață neîntinată, ai urcat pe scara virtuților;
Bucură-te, că ai căutat cu multă râvnă a ajunge la firea cea dintâi;
Bucură-te, că ai fost ca o viță roditoare în via Domnului;
Bucură-te, că prin viață curată, ai dobândit frumusețile cele nepieritoare;
Bucură-te, că te-ai făcut sălaș curat al Sfântului Duh, dumnezeiască dragoste arzând întru tine;
Bucură-te, că ai fugit de viforul ispitelor celor vătămătoare de suflet;
Bucură-te, cel ce cu darul lui Dumnezeu ai biruit hotarele firii;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 3

Ca o flacără arzătoare a strălucit viața ta în obștea ce te-a primit, minunate părinte Teodosie, luminând și întărind pe cei din jurul tău. Darul Duhului Sfânt te-a mânat ca pe o pasăre în pustie, unde ți-ai adăpat sufletul din izvoarele cele nepieritoare ale vieții sihăstrești, urcând treptele sfințeniei și cântând neîncetat lui Hristos Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 3

Curată pornire lăuntrică având, ai căutat înălțarea sufletului, prin sărăcie de bună voie, curăție, deplină ascultare și neîncetate rugăciuni. Și ajungând la frumusețea nepătimirii, vrednicule ostaș al lui Hristos, ai sporit roada Duhului Sfânt întru tine, pentru care îți aducem această cântare:

Bucură-te, că ai intrat în ceata celor ce cu osârdie îl caută pe Domnul;
Bucură-te, că îngerescul chip ți-a fost pavăză împotriva ispitelor;
Bucură-te, că ai trecut de la trăirea în trup la trăirea în duh;
Bucură-te, cel ce, întrând în liniștea sihăstriei, ai împodobit graiul inimii cu frumusețea rugăciunii;
Bucură-te, că zăvorând ușa ispitelor, zburdările trupului ai veștejit;
Bucură-te, cel ce, prin curată viață călugărească, ai devenit înger în trup;
Bucură-te, că de poftele lumești ai fugit, făcându-te ucenic ales al Domnului;
Bucură-te, că în mănăstire viețuind, desfătarea bunătăților duhovnicești ai dobândit;
Bucură-te, că trăind întru sfințenie, cale la ceruri ți-ai pregătit;
Bucură-te, că prin post și rugăciune, ai dobândit bunătățile cele veșnice;
Bucură-te, că trăire curată având, veșmântul cel luminos al mântuirii l-ai împodobit;
Bucură-te, că viața ta scară cerească s-a arătat;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 4

Încununându-ți viața sihăstrească cu daruri dumnezeiești, Împăratul doririlor te-a chemat la vrednicia arhieriei, alegându-te păstor al turmei celei cuvântătoare din ținutul Rădăuților. Și întru această slujire, ca un cărbune dumnezeiesc, ai luminat sufletele celor credincioși, povățuindu-i la lumina cea neînserată și învățându-i a cânta lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 4

Ca un soare duhovnicesc te-ai arătat păstoriților tăi, fericite Teodosie și prin pioase rugăciuni la mormântul marelui voievod Ștefan cel sfânt de la Putna, ai ținut aprinsă candela credinței și dragostea de țară. Pentru aceasta, te întâmpinăm cu aleasă cinstire, zicând:

Bucură-te, vrednicule urmaș al apostolilor, cel ce toate cu înțelepciune le-ai chivernisit;
Bucură-te, că prin darul arhieriei, ai primit mirul cel ceresc în inima ta;
Bucură-te, păstorule cel bun, care ai intrat prin ușă în staulul oilor;
Bucură-te, că prin osteneli, chipul marelui Arhiereu întru tine s-a împlinit;
Bucură-te, că sufletele cele ofilite le-ai udat cu apa Sfântului Duh;
Bucură-te, că te-ai arătat turmei tale ca un spic cu însutită roadă;
Bucură-te, că ostenelile tale au fost ca o bogată pârgă adusă Domnului;
Bucură-te, cel ce cu pâinea cea cerească pe cei credincioși ai hrănit;

Bucură-te, că ai fost îndrumător și povățuitor luminat păstoriților tăi;
Bucură-te, că ai socotit turma lui Hristos ca o vistierie dată în grija ta;
Bucură-te, că povățuitor prea iscusit al călugărilor ai fost;
Bucură-te, că nevoințele tale s-au arătat podoaba de mult preț a Bisericii;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 5

Viața ta, plăcută lui Dumnezeu, s-a făcut cunoscută tuturor, ierarhe Teodosie și fiind ascultător de Hristos, ai fost chemat să luminezi cu învățăturile tale și pe cei din Episcopia Romanului, unde ca o stea prea strălucită ai vestit cu tărie pe Soarele Dreptății, căruia împreună cu tine îi cântăm: ***Aliluia!***

Icos 5

Povățuind cu multă dragoste turma cea încredințată ție de către Dumnezeu, ca într-o școală duhovnicească, ai umplut de mireasmă dumnezeiască sufletele păstoriților tăi, călăuzindu-i către limanul Împărăției Cerurilor, pentru care îți cântăm:
Bucură-te, cel ce cu darul înțelepciunii ai arătat luminată lucrarea arhieriei tale;
Bucură-te, că pe credincioși i-ai hrănit cu dreapta învățătură a lui Hristos;
Bucură-te, cel ce din izvorul cel limpede al harului pe mulți i-ai adăpat;
Bucură-te, că ai strălucit ca un sfeșnic minunat în Biserica lui Hristos;
Bucură-te, că ai condus turma ta spre dumnezeieștile limanuri;
Bucură-te, că Evanghelia Domnului cu multă râvnă o ai propovăduit;
Bucură-te, că sufletele cele pustiite roditoare le-ai făcut;
Bucură-te, cel ce cu multă cinste ai stat în ceata arhiereilor;
Bucură-te, că la pășunea cea aleasă ai adus pe credincioșii tăi;
Bucură-te, că ai păstorit turma ta întru cuviosie și dreptate;
Bucură-te, că te-ai arătat bun cârmaci al Episcopiei Romanului;
Bucură-te, că prin arhiereasca ta slujire, ți-ai făcut mai strălucitoare haina sufletului;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 6

Râvna pentru Hristos și puterea cuvintelor tale te-au făcut să urci pe treapta cea înaltă a arhipăstoriei, învrednicindu-te pe pământ de cinstea de părinte al întregii Biserici Moldave, iar în ceruri de lumina cea negrăită a slavei lui Dumnezeu, căruia îi cânți neîncetat. ***Aliluia!***

Icos 6

Mai Marele păstorilor te-a chemat, ierarhe Teodosie, la scaunul de slujire a Bisericii Moldovei greu încercată de năvălirile barbare. Iar tu, părinte, într-armat fiind cu puterea lui Hristos, nu te-ai înspăimântat de primejdii, pentru care, primește cântarea aceasta:

Bucură-te, că în vasul tău cel pământesc a fost turnat mirul cel ceresc;
Bucură-te, că slujind oamenilor, ai slujit lui Dumnezeu;
Bucură-te, apărător și zid împotriva năvălitorilor celor fără de lege;
Bucură-te, platoșa și scutul neclintit împotriva dușmanilor adevărului;
Bucură-te, soare dătător de lumină și căldură lui Hristos;
Bucură-te, că Dumnezeu te-a răsplătit pentru râvna ta;
Bucură-te, cel ce căile cele strâmbe ale oamenilor le-ai îndreptat;
Bucură-te, slujitor adevărat, că pământul de cer l-ai apropiat;
Bucură-te, stea strălucitoare pe bolta Bisericii lui Hristos;
Bucură-te, dar dumnezeiesc al poporului nostru binecredincios;
Bucură-te, fluierul cel păstoresc al dreptmăritorilor creștini;
Bucură-te, omule al lui Dumnezeu și alăuta Duhului;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 7

Ca zorile dimineții te-ai arătat Bisericii Moldave, cinstite ierarhe, hrănind cu pâine cerească pe credincioșii tăi și asemenea apărătorilor credinței, străbătând ținutul Moldovei, i-ai îmbărbătat cu rugăciune și cuvânt la mărturisirea lui Hristos, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 7

Ca un păstor vrednic de laudă al turmei lui Hristos, ierarhe Teodosie, după dumnezeiasca judecată, ai alungat de la turma ta pe lupii cei răpitori, cu arma dreptei credințe. Pentru aceasta, râvna ta apostolească a fost răsplătită în ceruri de Hristos Dumnezeu, iar noi, pe pământ, îți aducem această cântare:
Bucură-te, luptătorule împotriva nedreptății;
Bucură-te, apărătorule al Ortodoxiei;
Bucură-te, străjerul neadormit la poarta Bisericii;
Bucură-te, apărătorule al celor nedreptățiți;
Bucură-te, cunoscătorule al inimilor;
Bucură-te, propovăduitorul și apărătorul dreptei credințe;
Bucură-te, ocrotitorul credincioșilor tăi;
Bucură-te, arhiereule luminat al Bisericii lui Hristos;
Bucură-te, lucrătorule în ogorul Domnului;
Bucură-te, aducătorule de roadă duhovnicească;
Bucură-te, cămara virtuților și lauda ierarhilor;
Bucură-te, că Hristos te-a prea mărit în ceruri;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 8

Deși ai fost izgonit de vrăjmași, pe nedrept, din scaunul arhipăstoresc, ierarhe Teodosie, pacea și liniștea sufletului tău le-ai păzit, căci, retrăgându-te la Mănăstirea Brazi din Țara Vrancei unde te-ai născut, ai petrecut în privegheri și

rugăciuni pentru poporul tău cel binecredincios, cântând neîncetat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 8

Ca o ploaie liniștită ce cade pe pământ însetat s-a arătat venirea ta în Mănăstirea Brazi, pe care o ai zidit din nou, minunate ierarhe Teodosie, înnoind duhovnicește obștea monahilor și pe credincioșii care au alergat la tine cu smerenie. Bucurându-ne de aleasa ta lucrare, îți aducem cântarea aceasta:
Bucură-te, că ai apărat comoara Ortodoxiei în Țara de jos a Moldovei;
Bucură-te, că ai călăuzit ceata monahilor pe căile desăvârșirii;
Bucură-te, că ai rânduit aleasă viață călugărească în mănăstirile pe care le-ai ctitorit;
Bucură-te, cel ce ca un fiu al dumnezeiești lumini ai deschis calea spre cele veșnice;
Bucură-te, cel ce ai fost conducătorul sihaștrilor și nebiruitul întâi-luptător;
Bucură-te, că ai fost ca un măslin roditor pentru mulți călugări și credincioși;
Bucură-te, slujitorule al tuturor celor necăjiți;
Bucură-te, râvnitorule pentru altarele Domnului;
Bucură-te, că cetele monahilor le-ai făcut ca o vie roditoare;
Bucură-te, că ai rânduit neîncetata priveghere în așezămintele tale călugărești;
Bucură-te, că pe fiii tăi duhovnicești i-ai povățuit să cugete la cele înalte;
Bucură-te, că prin slujire adevărată și viață curată, ai înmulțit ceata monahilor;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 9

Trâmbiță duhovnicească s-au arătat povățuirile tale pentru fiii tăi sufletești, sfinte ierarhe, pe care împlinindu-le și-au împodobit viețuirea cu mireasma Duhului. Pentru aceasta, și noi învățăm de la tine a merge pe calea virtuților, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icos 9

Nici prigonirile, nici primejdiile, nici chinuirile necredincioșilor nu te-au îndepărtat de la calea Adevărului, părinte, căci ai răbdat până la sânge silnicia lor. Pentru aceasta, minunându-ne de pătimirea ta, îți cântăm unele ca acestea:
Bucură-te, cel ce ai luat pe umeri Crucea lui Hristos;
Bucură-te, că te-ai luptat pentru dreapta credință;
Bucură-te, păstorule cel bun, că ți-ai dat viața pentru turma cea cuvântătoare;
Bucură-te, cel ce te-ai făcut vrednic de cununa muceniciei;
Bucură-te, că vărsarea sângelui tău a fost ca un mir de mare preț adus lui Hristos;
Bucură-te, că ai urcat pe scara care duce la Dumnezeu, prin pătimirile tale;
Bucură-te, că prin mucenicia ta, Hristos ușa Raiului ți-a deschis;

Bucură-te, cel ce ca o slugă bună și credincioasă ai intrat întru bucuria Domnului tău;
Bucură-te, cel ce ai știut să unești pe cele de jos cu cele de sus;
Bucură-te, că ai intrat cu cinste în Ierusalimul cel ceresc;
Bucură-te, cel ce te-ai învrednicit a trăi împreună cu Hristos în veci;
Bucură-te, că pământul Vrancei l-ai sfințit prin sângele muceniciei tale;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 10

Mare ierarhe și mucenice al lui Hristos, Teodosie, apărătorule al dreptei credințe a Bisericii, te-ai învrednicit de viața cea fără de sfârșit, unde acum strălucești în lumina cea neînserată, aducând, de-a pururi laudă lui Dumnezeu și cântând: ***Aliluia!***

Icos 10

Văzând pătimirea și mucenicia ta, călugării din Mănăstirea Brazi și bine credincioșii creștini s-au adunat în jurul trupului tău și în cântări duhovnicești l-au îngropat cu cinste în biserica acestui așezământ, iar după îngroparea ta, n-au încetat a veni la mormântul tău ca la un părinte prea iubit, cântându-ți laude ca acestea:
Bucură-te, cel ce ți-ai săvârșit viața mărturisind pe Hristos;
Bucură-te, că ai primit de la El cununa muceniciei;
Bucură-te, că te-ai făcut vrednic moștenitor al vieții celei de veci;
Bucură-te, ierarhe, mult pătimitorule;
Bucură-te, stea ce strălucește în ceata mucenicilor Bisericii;
Bucură-te, împodobitorule al mărturisitorilor lui Hristos;
Bucură-te, floarea arhieriei, adăpată cu sânge mucenicesc;
Bucură-te, că ai avut parte de moartea cea purtătoare de viață;
Bucură-te, mielule nevinovat, care ai intrat în ceata celor ce s-au jertfit pentru Hristos;
Bucură-te, că te-ai îmbrăcat cu haina prea strălucită în ceruri;
Bucură-te, că împreună cu Maica Domnului și cu sfinții te odihnești în cămara lui Hristos;
Bucură-te, că te-ai învrednicit de viața cea veșnică;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 11

Întru bucuria cea nespusă a Împărăției celei de sus petrecând, ierarhe Teodosie, te îndulcești de lumina cea întreit strălucitoare a PreaSfintei Treimi, de unde, trimite-ne și nouă, celor ce prăznuim după cuviință sfântă pomenirea ta, răbdare în necazurile vieții și nădejdea mântuirii, că întru dragostea lui Dumnezeu viețuind, împreună cu tine să-I cântăm: ***Aliluia!***

Icos 11

După îngroparea ta, minunate părinte, prin rânduiala dumnezeiască s-a aflat comoara de mult preț a moaștelor tale, cinstite după vrednicie de cuviosul Antipa. Pentru aceasta și noi îți cântăm unele ca acestea:
Bucură-te, că trupul tău ni l-ai lăsat ca un dar sfințit;
Bucură-te, că aflând moaștele tale ne veselim cu duhul;
Bucură-te, ierarhe îndumnezeit, care dai mireasmă duhovnicească credincioșilor;
Bucură-te, cununa adevărului și slava arhiereilor;
Bucură-te, mângâierea oamenilor cuprinși de primejdii și de întristări;
Bucură-te, jertfă bine primită de Dumnezeu;
Bucură-te, limanul cel lin și neînviforat al celor necăjiți;
Bucură-te, ancoră tare și nemișcată;
Bucură-te, că pe cei ce se roagă cu credință, cu daruri duhovnicești îi împodobești;
Bucură-te, luminarea și scăparea celor deznădăjduiți;
Bucură-te, cel ce cu mir de nard alini suferințele celor neputincioși;
Bucură-te, că Dumnezeu ascultă rugăciunile tale pentru neamul românesc;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 12

Vrednicule următor al apostolilor, ca un adevărat arhiereu al Bisericii lui Hristos, ai pătimit până la mucenicie și ai dobândit daruri mai presus de fire, pentru care te rugăm să fii nouă mijlocitor, ca să aperi de tot răul moștenirea ta, care cântă împreună cu tine Sfintei Treimi: ***Aliluia!***

Icos 12

Mare ierarhe Teodosie, pe drumul crucii lui Hristos, lupta cea bună ai luptat, primind cununa muceniciei, fiind împreună-șezător cu toți sfinții în cămările cerești. Iar noi, păcătoșii, pe pământ, îți cinstim pomenirea ta și cu osârdie te rugăm: ajută-ne să deschidem poarta nădejdii către Dumnezeu, ca să-ți aducem aceste cântări:
Bucură-te, că întru tine chipul lui Dumnezeu s-a împlinit;
Bucură-te, cel ce ai fost rânduit de-a dreapta lui Dumnezeu împreună cu toți sfinții;
Bucură-te, cel ce te odihnești în cer, ca un sfințit mucenic al lui Hristos;
Bucură-te, cel ce ești piatra cea scumpă a Bisericii, păstrată în vistieriile cerești;
Bucură-te, trâmbiță apostolească și alăută duhovnicească;
Bucură-te, că prin jertfirea vieții tale ai desăvârșit pecetea chipului dumnezeiesc;
Bucură-te, că te adapi pururea din izvorul vieții și al veșnicei lumini;
Bucură-te, floarea cea nevestejită din grădina Raiului;
Bucură-te, că vezi de-a pururi fața lui Dumnezeu;

Bucură-te, cel ce, ca un prinos bogat, împodobești cămările cerești;
Bucură-te, mirul cel ceresc, care ne umpli pe noi de bună mireasmă;
Bucură-te, izbăvirea cea scumpă a sufletelor noastre;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 13

O, mult pătimitorule, Sfinte mucenice al lui Hristos, ierarhe Teodosie, trimis fiind de Dumnezeu la vreme de strâmtorare să fii pavăza Bisericii Moldovei, noi, cei împovărați cu multe și grele păcate, îți aducem din toată inima cuvenita cinstire, ca aceluia în care a prisosit darul Sfântului Duh. Aflându-te acum slujitor la Altarul cel ceresc, te rugăm, fii mijlocitorul nostru către Atotputernicul Dumnezeu, Izvorul tuturor bunătăților, ca prin harul Său ocrotitor să ne dea înțelepciune, sănătate, pace și iertare de păcate, ca să prisosim în credință și în dragoste față de El și către aproapele, pentru a ajunge la limanul cel mult dorit al mântuirii și împreună cu tine să-I aducem neîncetată laudă, zicând: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăși:

Icos 1

Din pruncie te-a hărăzit Dumnezeu a fi vas ales al harului Său, căci bine credincioșii tăi părinți ți-au umplut inima și sufletul de iubire sfântă și de învățătura cea adevărată a Bisericii. Într-armat fiind cu daruri alese, ți-ai închinat viața împlinirii virtuților creștinești, pentru care îți aducem această cuvenită cântare:
Bucură-te, cel ce din brațele maicii tale pomul vieții a înflorit întru tine;
Bucură-te, că din copilărie ai început călătoria către Dumnezeu;
Bucură-te, că din casa părintească te-ai arătat ca un vas sfințit;
Bucură-te, că din pruncie sufletul tău a fost locaș al Sfântului Duh;
Bucură-te, cel ce ai fost ca o stâlpare de finic înaintea Domnului;
Bucură-te, că îngerul păzitor ți-a arătat calea cea bună de urmat;
Bucură-te, că dragostea de Dumnezeu a împodobit viața ta;
Bucură-te, că ai căutat comoara cea adevărată pe care ai găsit-o în Biserica Domnului;
Bucură-te, că fiu al luminii te-a arătat pe tine viețuirea ta;
Bucură-te, că pe calea cea bună, credința în Dumnezeu te-a călăuzit;
Bucură-te, că multă stăruință ai arătat pentru îmbunătățirea vieții tale;
Bucură-te, că ai înmulțit talantul ca sluga cea bine credincioasă;
Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!

Condac 1

Vrednicului păstor al turmei lui Hristos, râvnitorului ierarh Teodosie, care prin mucenicie s-a arătat apărător al Bisericii strămoșești, laudă de mulțumire îi aducem noi, nevrednicii; că acesta s-a arătat odor prea strălucit între ierarhii

Moldovei și pururea rugător către Dumnezeu pentru cei ce, cu credință și cu dragoste, îi cântă: ***Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!***

Rugăciune

Sfințite ierarhe Teodosie, care de cununa mucenicească învrednicindu-te, prin tăierea cinstitului tău cap de către păgâni, pe când te aflai la Mănăstirea Brazi din ținutul Vrancei acum împreună cu îngerii locuind, te bucuri de mărirea cea gătită sfinților, nu ne uita pe noi, păcătoșii, cei ce, nădejde având în puterea ta de mijlocitor către Împăratul Hristos - ca unul ce stai înaintea tronului Sfintei Treimi - ție, cu credință grăim unele ca acestea:

Bucură-te, că la Mănăstirea Brazi ai strălucit prin mucenicie;

Bucură-te, că acel loc al muceniciei tale s-a făcut cunoscut tuturor prin tine și acolo, călugări și călugărițe s-au nevoit cu nevoința cea bineplăcută lui Dumnezeu, pomenindu-te necontenit între ctitori;

Bucură-te, că pentru credința cea adevărată și pentru apărarea sfintelor odoare ale Bisericii, spre a nu le lăsa pradă nelegiurii, ți-ai jertfit viața;

Bucură-te, că Dumnezeu a insuflat gând de evlavie ucenicilor tăi și Lavrentie episcopul, ți-a pus piatră de marmură deasupra cinstitului tău mormânt;

Bucură-te, că o cărămidă pusă sub pătimitorul tău cap, cu numele Teodosie înscris pe ea, te-a făcut cunoscut urmașilor de peste ani;

Bucură-te, că trupul tău căzut sub ascuțișul sabiei celei sălbatice, s-a descoperit în vremurile cele mai de pe urmă;

Bucură-te, că te-ai învrednicit de proslăvire din partea lui Dumnezeu, care a dat gândul cel bun ieroschimonahului Dimitrie spre a căuta în pământ, unde săpând, a găsit piatra de marmură a mormântului tău și cărămida cu înscrisul de pe ea, pe care era așezat capul tău cel desprins de trup, ca și întreg trupul tău;

Bucură-te, că și prin moarte, s-a arătat întreaga ta smerenie, căci capul așezat, cu gura în jos, pe cărămidă, arată că mereu ai avut fruntea plecată spre pământ, rugându-te, cu căldură, ca și vameșul: „Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului!“

Bucură-te, că prin rânduială dumnezeiască s-a făcut lucrarea de dezgropare a cinstitului tău trup, după mai bine de o sută cincizeci de ani și cu sobor de preoți, în cântări duhovnicești, a fost pus în paraclisul de taină din peștera Mănăstirii Brazi, unde se săvârșea Sfânta Liturghie până nu demult;

Fericindu-te pe tine, mult nevoitorule și mult răbdătorule mucenice Teodosie, ne cucerim și zicem roagă-te pentru noi, cei ce facem cu dragoste pomenirea ta și ne întărim duhovnicește de lucrarea ta în pământul scumpei noastre Patrii și în ogorul Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române: Bucură-te, mucenice Teodosie. Amin!

Şi apoi se face Otpustul: Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile prea curatei Maicii Tale, ale Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mânăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei şi ale tuturor Sfinţilor, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin !

Imnografie

Condacul Sfântului sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei: Glasul Cuvântului vieţii a răsunat în Biserica lui Hristos, căci păstorul ei s-a arătat bun chivernisitor al tainelor lui Dumnezeu. Drept aceea, soborul arhiereilor şi cetele călugărilor cântă într-un glas: Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice nebiruit al lui Hristos.

Troparul Sfântului sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei: Arătatu-te-ai, Sfinte ierarhe Teodosie, sfeşnic pururea luminos şi mare apărător al Bisericii lui Hristos. Strălucit-ai prin slujire şi mucenicie, ca o jertfă prea curată aducându-te Stăpânului tuturor; slăvim pomenirea ta, rugând pe Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

Luminânda, glasul al 2-lea: Vieţuind după dumnezeieştile porunci, ai ajuns înger în trup, părinte Teodosie. Pe calea muceniciei păşind cu credinţă, ai ajuns la Hristos, pe care roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

(Video) Troparul Sfântului sfinţit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi - Interpret: Otilia Simeria:
https://doxologia.ro/tropare/video-sfantul-sfintit-mucenic-teodosie-de-la-manastirea-brazi-tropar

Sfântul ierarh mucenic Sfântul Teodosie de la Brazi, mitropolitul Moldovei - 22 septembrie:
https://www.trinitas.tv/sfantul-ierarh-mucenic-sfantul-teodosie-de-la-brazi-mitropolitul-moldovei-22-septembrie/

Vieţile Sfinţilor - Viaţa Sfântului sfințit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi

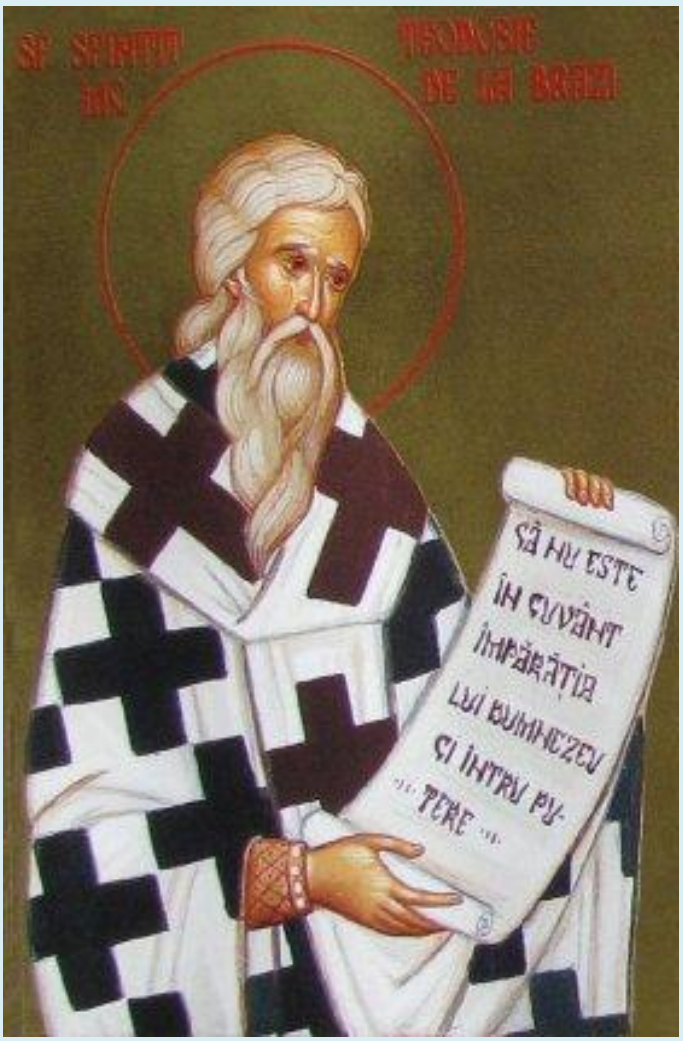

Sfântul mucenic Teodosie s-a născut în prima jumătate a secolului al XVII-lea în aproprierea Mănăstirii Brazi din părinţi răzeşi urmaşi de la Sfântul voievod Ştefan cel mare. Părinţii săi l-au dus la slujbele care se oficiau aici. La vârsta de 18 ani el a intrat ca frate la această mănăstire, iar metania de călugăr a primit-o la Mănăstirea Bogdana (azi în judeţul Bacău).

Fiind un monah evlavios şi având şi o inteligenţă deosebită, cunoscând Sfânta Scriptură şi o parte din Scrierile Sfinţilor Părinţi, a fost ales episcop în anul 1669 la Rădăuţi, unde mergea deseori la mormântul lui Ştefan cel mare de la Mănăstirea Putna, unde ardea permanent o candelă.

În anul 1671 a fost trimis să păstorească Episcopia Romanului, unde a activat până în anul 1674, când pentru activitatea sa pastorală şi pentru înalta sa spiritualitate, a fost ales mitropolitul Moldovei, unde scaunul era vacant prin plecarea lui Dosoftei în Polonia.

Cronicarul Ion Neculce scrie în Cronica Moldovei că domnul Moldovei era Dumitraşcu Cantacuzino, una dintre cele mai decăzute figuri din istoria noastră. El a adus pe tătari în Moldova pentru a sta cât mai mult pe tron, plătind un bir mare provenit nu numai din impozitele mari asupra moldovenilor, dar şi din banii mănăstirilor (de la Mănăstirea Rascău luând toţi galbenii).

„Mitropolitul Teodosie s-a dus la Domnitorul Dumitraşcu Cantacuzino zicând: „Ce sunt acestea Măria Ta, au semeni lui antihrist?”. Şi domnul s-a mâniat şi l-a scos din scaun cu necinste”, scrie cronicarul Ion Neculce şi l-a închis la Mănăstirea Sfântul Sava din Iaşi.

Când s-a întors din Polonia mitropolitul Dosoftei l-a scos din închisoare şi mitropolitul Teodosie s-a retras la Mănăstirea Brazi, de care era legat sufleteşte de când a intrat ca frate la această mănăstire.

Cum a ajuns aici a ridicat o biserică frumoasă cu hramul Sfântului Gheorghe, introducând reguli cu slujbe monahale de zi şi de noapte. A avut grijă şi de Mănăstirea Bogdana, determinând pe logofătul Solomon Bârlădeanu de a ridica din temelie o nouă mănăstire.

A înzestrat aceste mănăstiri cu terenuri arabile, vii, pomi fructiferi, păduri şi mori de apă. În vremea aceea era vornic de Vrancea Cronicarul Miron Costin şi împreună au semnat multe documente ale vrâncenilor, urmaşi ai celor 7 feciori ai „babei Vrâncioaia”, cărora Sfântul voievod Ştefan cel mare le-a dat „ocine”, fiindcă „l-au slujit cu credinţă”.

În anul 1691 mitropolitul Teodosie face o Diată în care scrie că a ridicat mai multe locaşuri pe care le ştie Dumnezeu şi lasă toate donaţiile pe care le-a primit de la credincioşi pentru mănăstiri, ucenicului său, Diaconul Laurenţiu, ca să mai facă două mănăstiri.

Cronicarul Ion Neculce scrie că în vremea aceea veneau tătarii ca lăcustele şi jefuiau pe moldoveni de tot avutul lor. Astfel, în anul 1694 o hoardă de tătari răzleţi au pătruns în Mănăstirea Brazi şi l-au chinuit cumplit pe Mitropolitul Teodosie ca să le dea odoarele şi banii şi pentru că el nu a voit să le dea, l-au ucis tăindu-i cinstitul său cap. Era după „Ziua Crucii”.

Monahii împreună cu credincioşii de prin satele vecine l-au înmormântat în Biserica Sfântul Gheorghe, care era ridicată de mitropolitul Teodosie.

Din cauza cutremurelor din regiunea Vrancei, biserica ridicată de mitropolitul Teodosie s-a ruinat.

Atunci Ieroschimonahul Dimitrie, stareţul Mănăstirii Brazi, a dezgropat, în anul 1842, osemintele Mitropolitului Teodosie şi le-au dus să fie reînhumate în Peştera de jos, ridicată de primii pustnici ai Mănăstirii Brazi, Teofilact şi Sava, unde era şi Paraclisul „Învierea lui Lazăr", în care se oficia şi Sfânta Liturghie.

În timpul în care soborul de preoţi slujeau osemintele Sfântului ierarh Teodosie, era acolo şi cuviosul Antipa (de la Calapodeşti), pe care noi îl sărbătorim la 10 ianuarie şi el mărturiseşte: „M-am învrednicit a vedea aceste moaşte, eu le-am atins şi erau binemirositoare".

Un egumen al Mănăstirii Brazi, Anton Dumbravă, care a fost şi ajutor de stareţ la Mănăstirea Neamţ, scria că în anul 1857 se găsea tivda (capul) Sfântului mucenic Teodosie la mare cinste, scoasă din mormânt la Mănăstirea Brazi.

Stareţul de la Mănăstirea Brazi - Teodosie Filimon, care după anul 1959, când Mănăstirea Brazi a fost demolată de comunişti, a dat o declaraţie la Mănăstirea Cernica semnată de Preacuviosul stareţ şi cu ştampila Mănăstirii Cernica, în care scrie că „atât în timpul meu, cât şi înainte de mine, monahii şi credincioşii veneau de aprindeau lumânări şi se rugau pentru împlinirea cererii lor la mormântul Sfântului Ierarh Mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi".

Viaţa sfinţitului mucenic Teodosie, râvna lui pentru ridicarea de sfinte lăcaşuri, smerenia sa, dragostea pentru buna rânduială a obştilor monahale, grija părintească faţă de păstoriţii săi, răbdarea tuturor suferinţelor şi prigonirilor nedrepte la care a fost supus, precum şi lucrarea lui încununată de jertfa martirică, au făcut ca să fie întotdeauna cinstit cu evlavie de dreptmăritorii creştini.

Sfântul Teodosie de la Brazi a fost în mod solemn proclamat sfânt la data de 5 octombrie 2003. Pomenirea sa a fost stabilită pentru ziua de 22 septembrie.

Sfântul sfințit mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi - drumul spre sfințenie

Sfinții Teodosie de la Brazi și Leontie de la Rădăuți, moaștele se află spre cinstire la Mănăstirea Bogdana (Foto: Bogdan Zamfirescu)

Adus pe lume în secolul al XVII-lea, din părinți evlavioși, a intrat în obștea Mănăstirii Brazi la vârsta de 18 ani, fiind apoi călugărit la Mănăstirea Bogdana. Pentru credința și înțelepciunea sa, a fost ales episcop al Rădăuților și Romanului, iar apoi mitropolit al Moldovei.

Mustrându-l pe domnitorul Dumitrașcu Cantacuzino pentru banii pe care îi lua și de la mănăstiri, a fost dat jos din scaunul său mitropolitan și închis la Mănăstirea „Sfântul Sava”, după care s-a întors la Mănăstirea Brazi.

Având grijă de cele două mănăstiri de care era legat, Brazi și Bogdana, a dus la dezvoltarea lor și la instaurarea unei rânduieli și, pentru că a refuzat să dea banii unor tătari care năvăliseră acolo, a fost ucis, fiind înmormântat la Mănăstirea Brazi.

Arhimandrit Ioanichie Bălan - Sfântul ierarh mucenic Teodosie, ctitorul Mănăstirii Brazi

Sfântul ierarh mucenic Teodosie, de la Mănăstirea Brazi († c. 1694)

Acest sfânt ierarh s-a născut în prima jumătate a veacului al XVII-lea, într-o localitate vrânceană de pe apa Zăbrăuţiului, în împrejurimile Panciului. Din tinereţe a luat asupra sa chipul vieţii monahiceşti, iar mai apoi a fost ales egumen al Mănăstirii Bogdana de lângă Oneşti, pe care marele logofăt Solomon Bârlădeanu o ctitorise la îndemnul său în jurul anului 1660. De aici a fost chemat să păstorească Episcopia Rădăuţilor în anul 1669.

În 1671, episcopul Dosoftei al Romanului fiind pus în fruntea Mitropoliei Moldovei, Sfântului Teodosie i se încredinţează scaunul vlădicesc de la Roman. Aici stă vreme de trei ani, până în 1674, când, după refugierea mitropolitului Dosoftei în Polonia, a fost ridicat la cârma mitropoliei fără să vrea, mai mult silit, de către domnitorul Dumitraşcu Cantacuzino.

Erau vremuri foarte nestatornice, cu multe schimbări de domnii şi cu multe jafuri din partea oştirilor străine care băntuiau prin ţară. După cum scrie cronicarul Ion Neculce, însuşi domnitorul Dumitraşcu Vodă chemase în apărarea sa pe tătari, care au lăsat poporul „numai cu sufletele, bătuţi şi zdruncinaţi, cum era mai rău şi mai amar, cum nu se poate nici a scrie, nici a povesti

caznele şi ucisurile lor, ce au avut". Deci, ridicându-se cu îndrăzneală împotriva acestor nedreptăţi ce aveau loc în ţară, mitropolitul Teodosie a avut de suferit din partea lui Dumitraşcu Vodă, astfel încât nu a rămas mult timp în scaunul mitropolitan, ci după numai un an de păstorie a fost îndepărtat de acelaşi domnitor.

S-a retras atunci în locurile natale, vieţuind atât în Mănăstirea Bogdana, unde era al doilea ctitor, cât şi în Mănăstirea Sfântului Ioan din Focşani.

Aici a fost cunoscut de tot poporul ca un om al lui Dumnezeu, foarte râvnitor pentru cele sfinte. Au rămas şi multe documente care îl atestă ca un părinte duhovnicesc de încredere, a cărui autoritate era neîndoielnică în mijlocul credincioşilor, astfel încât câteodată judeca felurite pricini între aceştia, iar alteori semnătura lui întărea învoielile dintre ei.

Revenind în obştea sa de la Bogdana, el nu a mai vrut să-şi recapete vredniciile arhiereşti din care fusese îndepărtat, ci vreme de aproape două decenii şi-a îndreptat toată osârdia numai spre ctitorirea de noi lăcaşuri sfinte spre slava lui Dumnezeu, după cum scrie şi în diata sa din 1691: „Facem ştire tuturor cui se cuvine a şti, pentru orânduiala vieţii noastre, că am avut noi mare râvnă către zidirea sfintelor biserici şi pe unde, cum şi ce am putut zidi, Dumnezeu ştie".

Încă de pe când era episcop la Roman, acest ierarh iubitor de viaţă călugărească s-a îngrijit îndeaproape de mănăstirile din Ţara de Jos: Soveja, Mera, Lepşa, Buluc, Scânteia.

După întoarcerea sa în locurile natale, numele său este legat cu certitudine de înfiinţarea mai multor mănăstiri din această zonă: Brazi, Trotuşanu, Muşi-noaiele, Bogdana, pe care le-a ctitorit sau care au fost ctitorite la îndemnul său, sau cărora le-a făcut felurite danii.

Mănăstirea Brazi - numită şi „de la Cruce" -, de lângă oraşul Panciu, a fost cea mai iubită ctitorie a sa. Aici s-a ostenit cel mai mult, ajutat fiind şi de ucenicul său, Lavrentie, episcopul Rădăuţilor, şi aici a avut de înfruntat şi multe oprelişti.

În 1688 a fost răpit de trimişii lui Şerban Cantacuzino şi dus în Ţara Româ-nească, unde a fost închis şi chinuit vreme de 10 săptămâni. Încă vreme înde-lungată a fost împiedicat cu silnicie de un fost postelnic să construiască biserica pe care voia să o facă pentru mănăstire, dar, fiind acela apoi lovit de o boală nemiloasă, a recunoscut că a prigonit pe nedrept pe cuviosul ierarh şi şi-a lăsat prin testament toate moşiile sale ctitoriei Sfântului Teodosie. Iar acesta, fără a ţine minte răul, a primit ca fostul postelnic să fie îngropat în curtea bisericii şi s-a rugat pentru iertarea păcatelor lui. Deci, trecând peste toate încercările, a

ridicat o nouă biserică şi chilii şi a rânduit un egumen care vieţuise în Muntele Athos.

Dar râvna fostului mitropolit nu s-a oprit aici, căci voia să mai ridice şi alte lăcaşuri sfinte. Însă Dumnezeu, care cunoaşte adâncurile inimilor oamenilor şi ceea ce este de folos fiecăruia, a rânduit pe de o parte ca sfârşitul Sfântului Teodosie să fie încununat prin mucenicie, iar pe de altă parte n-a trecut cu vederea nici dorinţa lui fierbinte de a ridica şi alte biserici. Deci l-a înştiinţat din vreme pe robul Său despre sfârşitul ce i se apropia şi i-a arătat şi calea pe care se vor săvârşi ctitoriile sale.

Aşadar, Sfântul Teodosie a îngropat într-o pădure banii pe care îi pregătise, lăsând şi o însemnare „că cine va găsi aceşti bani este îndatorat să zidească din ei o mănăstire şi trei schituri" şi că „la terminarea de zidit a celui din urmă, al treilea schit, va afla şi moaştele mele".

Nu mult după aceasta, o ceată de tătari a venit la Mănăstirea Brazi şi l-a chinuit pe bătrânul Teodosie ca să spună unde îşi are ascuns avutul. Iar sfântul nevrând să destăinuie unde era zestrea sfintelor lăcaşe pe care voia să le construiască, tătarii i-au tăiat capul. Astfel, râvnitorul mitropolit s-a învrednicit a dobândi cununa de mucenic în mănăstirea „de la Cruce" şi a fost îngropat noaptea de nişte ucenici în lăcaşul pustiit de năvălitori.

După mai mult de o sută de ani de la aceste întâmplări, un pustnic din Munţii Buzăului, călăuzit de Dumnezeu, descoperea vasul cu bani, ascuns în pădure de mitropolitul Teodosie şi însemnarea pe care acesta o lăsase. Minunându-se de lucrarea dumnezeiască săvârşită prin această descoperire, pustnicul Dimitrie s-a apucat de lucru cu toată râvna şi a dus la bun sfârşit dorinţa mitropolitului Teodosie. El a reconstruit Mănăstirea Brazi, unde a şi fost pus egumen, şi încă trei schituri, după porunca lăsată de sfântul mucenic.

La sfârşit, în anul 1842, în timp ce îşi pregătea propriul mormânt în curtea bisericii ultimului schit, a aflat moaştele Sfântului Teodosie, după cum scria chiar el mai târziu: „La sfârşit, am vrut să-mi fac mormântul meu în ţintirim la Brazi, tocmai în locul unde a fost biserica veche. Şi săpând adânc de şase palme, am găsit locul unde la picioarele răposatului mitropolit Teodosie, ctitorul Mănăstirii Brazi, se găsea capul mormântului meu. Şi, săpând în sus, am găsit tot trupul deplin, înşirate oasele, iar capul l-am găsit cu gura în jos, precum este ştiut că a fost tăiat de tătari şi îngropat noaptea".

Toate acestea sunt descrise în viaţa Sfântului Antipa de la Calapodeşti, care, auzind de faima arhimandritului Dimitrie şi de minunatele descoperiri ale lui, s-a îndreptat spre Brazi, ca să primească sfat duhovnicesc de la un bătrân iscusit

în cele duhovniceşti ca acesta. Aici s-a închinat el însuşi la moaştele Sfântului ierarh mucenic Teodosie, după cum spunea mai târziu ucenicilor săi: „M-am învrednicit eu însumi să văd şi să sărut aceste moaşte din care ieşea un parfum foarte mirositor”. În prezenţa acestor sfinte moaşte a fost călugărit Sfântul Antipa de stareţul Dimitrie, care l-a binecuvântat să plece la Athos, pe drumul la capătul căruia şi noul monah se va învrednici să fie numărat în ceata sfinţilor.

Descoperirea minunată a moaştelor Sfântului Teodosie stă mărturie a locului pe care el l-a dobândit în rândul sfinţilor şi a înălţimii duhovniceşti la care ajunsese, căci el a prorocit cu peste o sută de ani înainte rânduiala dumnezeiască prin care avea să se împlinească visul său de a se construi cele patru sfinte lăcaşuri şi cum aveau să fie găsite osemintele sale.

El a luat cununa mucenicească apărând bunurile Bisericii, preferând să-şi dea viaţa decât să destăinuiască locul unde se aflau acestea şi să le dea în mâinile necredincioşilor. Această jertfă şi viaţa sa curată şi sfântă au tăcut ca el să fie cinstit de credincioşi încă de la aflarea sfintelor sale moaşte.

În anul 2003, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât canonizarea Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, ziua sa de prăznuire fiind 22 septembrie, dată la care a trecut la cele veşnice.

Sfinte ierarhe Teodosie, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 223-226)

Epifanie, episcopul Buzăului şi a Vrancei - Viaţa şi nevoinţele Sfântului ierarh mucenic Teodosie

Sfântul ierarh Teodosie s-a născut în ţinutul Vrancei. În prima jumătate a veacului al XVII-lea şi iubind din tinereţe viaţa călugărească, s-a lepădat de lume şi a primit sfântul chip îngeresc al călugăriei.

Cugetând ziua şi noaptea la Legea lui Dummnezeu şi deprinzând de la dascălii încercaţi din mănăstirile Ţării de jos învăţăturile cele folositoare, a fost ales egumen al mănăstirii Bogdana (n.n. - azi, în judeţul Bacău), reconstruind, în vremea stăreţiei sale, acest sfânt locaş.

Pentru vrednicia şi pentru bunele sale obiceiuri, a fost hirotonit episcop de Rădăuţi în anul 1670, iar peste un an a fost trimis să păstorească Epicopia Romanului. Iubind cu adevărat sfintele lui Dumnezeu Biserici, a cercetat şi a ajutat pe cât i-a stat în putinţă schiturile şi mănăstirile din eparhia sa, sprijinind, totodată, şi pe binecredincioşii creştini aflaţi în felurite necazuri sau cuprinşi de sărăcie.

În anul 1674, fericitul şi prea învăţatul mitropolit Dosoftei, silit de vitregia vremurilor, s-a retras în Polonia, împreună cu domnitorul Ştefan Petriceicu, iar Moldova a fost asuprită de cetele de turci şi de tătari, care au adus la cârma ţării pe Dumitraşcu din neamul Cantacuzinilor. Acesta, văzând că moldovenii au fost

lipsiţi de păstorul lor, a cerut arhiereilor să-şi pună mitropolit. Noul domn avea nevoie urgentă de un nou cap al Bisericii moldovene pentru a-şi legitima domnia, primind de la acesta îndătinata ungere.

Ierarhul Teodosie, deşi nu voia, mai mult fiind silit, a luat conducerea Mitropoliei Moldovei în acele vremuri greu de îndurat, când turcii şi tătarii intraseră ca lupii înfometaţi în smerita lui turmă. De aceea, bunul arhiereu nu a răbdat mult a vedea în toate zilele cum sunt nedreptăţiţi creştinii, ci punându-şi sufletul pentru aceştia, a mers la domnitor şi i-a cerut să pună capăt asupririi poporului şi să alunge dincolo de hotare pe păgâni.

Mâniat, Dumitraşcu Vodă nu a voit să audă mustrările cele drepte ale mitropolitului, ci, fără judecată, l-a silit să-şi părăsească scaunul, pe care nu stătuse decât vreme de un an, fiind pus sub pază în Mănăstirea "Sfântul Sava" din Iaşi. Răbdând cu mult curaj cumplita prigonire, ierarhul mărturisitor al dreptăţii a stat închis acolo până la revenirea în ţară a blândului Dosoftei mitropolitul, care l-a scos pe fericitul Teodosie din surghiunul său. Acesta s-a retras în părţile Ţării de jos, locuind când la Focşani când în Mănăstirea Bogdana.

În răstimp s-a îngrijit, îndeosebi, de reconstruirea Mănăstirii Brazi, unde a ridicat o nouă biserică şi chilii, aşezând acolo monahi, pe care i-a pus sub ascultarea egumenului Zaharia, care vieţuise o vreme în Sfântul Munte Athos.

În anul 1688, pe când se afla la Focşani a fost răpit şi dus în Ţara Românească, unde a îndurat, vreme de 10 săptămâni, închisoare şi chinuri, fiind cercetat - pentru pricini închipuite - de unii greci, puşi la cale de rudeniile lui Dumitraşcu Vodă, fostul domnitor al Moldovei. Scăpând însă cu viaţă şi din această grea încercare, Ierarhul Teodosie a continuat să se ocupe de sfintele locaşuri din ţinutul Vrancei, pregătind toate cele necesare pentru ridicarea a încă trei schituri.

În toamna anului 1694 tătarii au năvălit, din nou în Moldova, jefuind pe creştini şi distrugând bisericile. Cunoscându-şi mai dinainte sfârşitul, fostul mitropolit Teodosie s-a pregătit duhovniceşte aşa cum se cuvine a face orice creştin adevărat. Curând, la Mănăstirea Brazi, a venit o ceată de tătari, care l-au schingiuit pe bătrânul arhiereu, cerându-i să le predea avutul şi odoarele sfântului locaş. Acesta a refuzat, preferând mai degrabă să fie chinuit decât să dea în mâinile păgânilor puţinele valori şi sfintele vase. În cele din urmă, tătarii, după ce l-au chinuit îndelung, i-au tăiat capul. Noaptea, a fost îngropat în grabă de câţiva credincioşi. Aşa a câştigat cununa muceniciei mult-pătimitorul Ierarh, primindu-şi prin sabie sfârşitul, suferind pentru dragostea de Dumnezeu.

Sfântul Antipa de la Calapodeşti (1816-1882), pe care biserica noastră îl pomeneşte la 10 ianuarie, fiind novice la Mănăstirea Brazi, în anul 1842, a fost de faţă la descoperirea în chip minunat a moaştelor mitropolitului martir. El relatează următoarele: "Înainte ca arhimandritul Dimitrie să fie stareţ al Mănăstirii Brazi din Moldova, el a trăit viaţă pustnicească aspră într-o pădure mare, unde din întâmplare a găsit îngropat un vas mare plin cu bani de aur. În vas a găsit o însemnare, în care se spunea că aceşti bani sunt de la Mitropolitul Dositei (Teodosie) care i-a ascuns acolo, prevăzându-şi sfârşitul său mucenicesc din mâna turcilor. În însemnare se mai spuneau şi acestea: "cine va găsi aceşti bani este îndatorat să zidească din ei o mănăstire şi trei schituri" şi că "la terminarea de zidit a celul din urmă, al treilea schit, va afla şi moaştele mele". Înştiinţând pe mitropolitul de la Iaşi despre această minunată descoperire şi primind de la el binecuvântare, arhimandritul Dimitrie a început cu râvnă să împlinească ultima dorinţă a fericitului mitropolit […] A înălţat o mare biserică, iar după ce a terminat de construit cel de-al treilea schit, a rânduit ca în ograda lui (n.n. a schitului) să se sape şi pentru dânsul un mormânt.

[…] Deoarece groapa pe care el poruncise să i se sape se dărâma mereu, a pus să se sape din nou, în prezenţa lui şi săpându-se, s-a găsit sicriul cu moaştele fericitului mitropolit […] ".

Despre aceea aflare a sfintelor moaşte relatează şi însuşi stareţul Dimitrie, scriind, într-o însemnare din 20 februarie 1842: „Am vrut să-mi fac mormântul meu în ţintirim la Brazi, tocmai în mijlocul locului unde a fost biserica veche. Şi, săpând adânc de şase palme […] am găsit locul unde la picioarele răposatului Mitropolit Teodosie, ctitorul Mănăstirii Brazi, se găsea capul mormântului meu. Şi, săpând în sus, am găsit tot trupul deplin, înşirate oasele, iar capul l-am găsit cu gura în jos, pus pe o cărămidă mare în cornuri, precum este ştiut că a fost tăiat de tătari şi îngropat noaptea de nişte credincioşi".

Sfântul Antipa adaugă: „M-am învrednicit eu însumi să văd şi să sărut aceste moaşte, din care ieşea un parfum foarte mirositor”.

La 6 mai 1842 osemintele au fost prohodite de un sobor de slujitori şi aşezate în mormânt nou, zidit în partea de nord a paraclisului subteran.

Ierarhul-ctitor al Mănăstirii Brazi a fost cinstit de clerici, monahi şi credincioşi încă din timpul vieţii, pentru virtuţile sale: dragostea de Dumnezeu şi de semeni, blândeţea, răbdarea, spiritul de dreptate. El s-a identificat cu durerile şi nevoile credincioşilor din aceste ţinuturi, participând activ la soluţionarea conflictelor - cu precădere patrimoniale - ivite între ei, atât ca episcop de Roman cât şi ca fost

mitropolit. El a susţinut cu tărie menţinerea privilegiilor acordate vrâncenilor de binecredinciosul voievod Ştefan cel mare şi sfânt.

O altă latură foarte importantă a activităţii sale o constituie ridicarea de sfinte locaşuri. El a avut iniţiativa reconstruirii Mănăstirii Bogdana, îndemnând la aceasta pe marele logofăt Solomon Bârlădeanu. După moartea acestuia, el a continuat lucrările, în calitate de cel dintâi stareţ al Bogdanei, şi a chemat la sfinţirea ei pe patriarhul Dositei al Ierusalimului, care îl aprecia în mod deosebit. Ca episcop de Roman, s-a îngrijit de bunul mers al unor mănăstiri din eparhia sa, precum: Soveja, Mera. Lepşa Buluc şi Scânteia, aşa cum o dovedesc documentele vremii. În mod deosebit, a purtat grija de reconstruirea Mănăstirii Brazi, pentru care a obţinut dreptul de proprietate asupra terenului înconjurător, iar apoi, ca fost mitropolit, a refăcut din temelii acest aşezământ monahal. Tot el a luat iniţiativa ridicării Schiturilor Muşinoaiele şi Trotuşanu cumpărând, din vreme, terenuri în acest scop. Îl putem, deci considera, pe drept cuvânt, unul din cei mai importanti ierarhi-ctitori de sfinte locaşuri.

Cinstirea sa ca Sfânt a început cu adevărat din momentul morţii lui martirice, prin care şi-a pecetluit ostenelile întregii vieţi. Potrivit relatării Sfântului Antipa mitropolitul Teodosie şi-a prevăzut dinainte sfârşitul, ascunzând banii dăruiţi de credincioşi pentru construirea a patru biserici, însoţindu-i cu un text lămuritor.

Aflarea acestor bani de către ieroschimonahul Dimitrie, tocmai cel însărcinat cu conducerea Mănăstirii Brazi, ne arată limpede lucrarea lui Dumnezeu, Care a făcut să se împlinească toate sfintele dorinţe ale slujitorului Său: zidirea celor patru locaşuri de cult şi îndată după aceasta, aflarea cinstitelor sale moaşte. Prezenţa unei miresme deosebite ce iese din acestea - lucru confirmat cu claritate nu de oricine, ci chiar de către Sfântul Antipa - este un semn neîndoielnic al sfinţeniei potrivit Tradiţiei ortodoxe.

Remarcăm, de asemenea, că Sfântul Antipa îl numeşte fericit pe mitropolitul Teodosie şi se închină cu evlavie sfintelor lui moaşte. El subliniază şi faptul că aflarea sfintelor moaşte s-a făcut „în chip minunat". Cinstirea acordată de Sfântul Antipa de la Calapodeşti Ierarhului Martir Teodosie este o dovadă incontestabilă a cultului de care s-a bucurat.Nu mult după aflarea minunată a moaştelor Mitropolitului Teodosie, capul a fost scos din mormânt şi ţinut în mare cinste de vieţuitorii sfântului locaş.

Trebuie subliniat că moartea martirică a mitropolitului nu a fost nicicând dată uitării la ctitoria sa, aşa cum reiese din cuvintele stareţului Dimitrie, care aflând moaştele fericitului arhiereu, spune: „Este ştiut că a fost tăiat de tătari şi îngropat noaptea de credincioşi". Credem că tot stareţul Dimitrie i-a scos din mormânt capul spre a fi cinstit, fapt de care amintea, în 1857, egumenul

Mănăstirii Bogdana, Antonie Dumbravă: „La Mănăstirea Brazi din ţinutul Putnei şi acum se află ticva capului său (n.n. - a mitropolitului), scoasă din mormânt şi păstrată cu mare cinste”.

Capul sfântului ctitor şi pătimitor a fost astfel păstrat şi cinstit cu evlavie în altarul paraclisului subteran, până la desfiinţarea aşezământului monahal de la Brazi în anul 1959. De atunci, capul a fost pus înapoi în mormânt.

După 1989, redeschiderea Brazilor ca mănăstire în urma demersurilor făcute de noi către Sfântul Sinod şi prin osteneala unor maici, în frunte cu fosta stareţă Iustina şi maica Pavelina, care-şi aveau metania aici, a readus şi cinstirea fericitului Mitropolit Teodosie. Acesta a fost pictat ca sfânt cu aureolă la troiţa de la intrarea în mănăstire, precum şi în pridvorul Palatului episcopal din Buzău, iar la începutul anului 2002, cercetările făcute din încredinţarea noastră, pe locul fostului paraclis subteran, au dus la aflarea sfintelor moaşte ale Mitropolitului Teodosie.

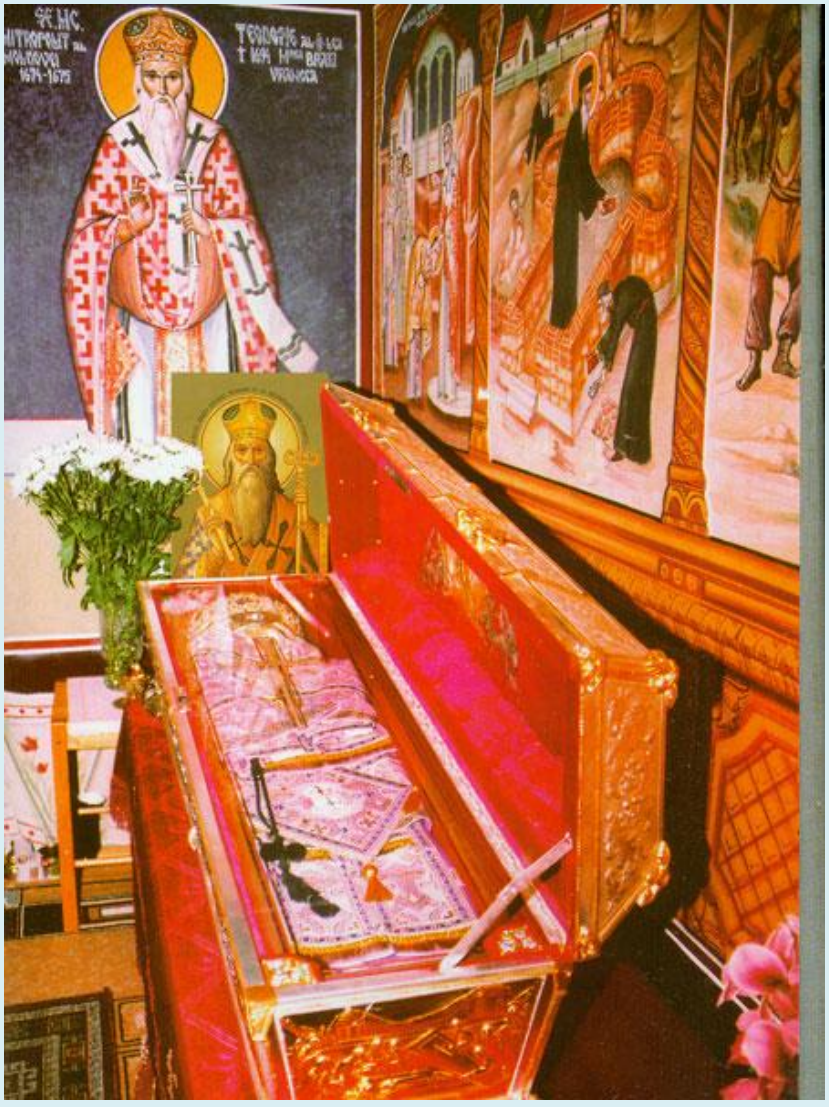

Viaţa curată şi sfântă a ierarhului mucenic Teodosie, râvnitoarea slujire a lui Hristos prin întreita misiune arhierească, osteneala lui pentru ridicarea de sfinte locaşuri şi pentru cinstirea celor sfinte, smerenia sa adâncă, dragostea pentru buna rânduială şi chivernisire a obştilor monahale, grija părintească faţă de păstoriţii săi - ca apărător al celor nedreptăţiţi şi sprijinitor al celor săraci - răbdarea tuturor suferinţelor şi prigonirilor nedrepte la care a fost supus, precum şi lucrarea lui încununată de jertfa martirică au făcut ca să fie întotdeauna cinstit cu evlavie de dreptslăvitorii creştini.

De aceea, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ca urmare a deselor noastre demersuri şi la propunerea Comisiei Sinodale pentru Canonizarea Sfinţilor Români, a aprobat canonizarea Mitropolitului Teodosie al II-lea al Moldovei, rânduind a fi cinstit în toată Biserica noastră şi trecut în calendarul creştin-ortodox cu denumirea de Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, ziua de prăznuire fiind 22 septembrie - data trecerii sale la cele veşnice după cum rezultă şi din Tomosul Sinodal.

Spre deplina cinstire a Ierarhului martir, am rânduit şi alcătuirea sfintelor sale slujbe, ce se publică în continuare, pentru ca preoţii noştri, cântăreţii de strană, monahii, monahiile şi dreptcredincioşii creştini, citindu-le în biserici ori în casele frăţiilor lor în ziua pomenirii, în clipe de linişte şi la vreme de necaz, să dobândească ocrotirea şi mijlocirea Ierarhului Teodosie, la Dumnezeu, pentru iertare de păcate, sănătate, pace şi mântuire.

Pentru rugăciunile Sfântului ierarh Teodosie, Doamne, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi. Amin !

Arhid. Ștefan Sfarghie - Sinaxar - Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei

Sfântul ierarh Teodosie s-a născut în ţinutul Vrancei, în prima jumătate a secolului al 17-lea. Datorită vieţii sale duhovniceşti, a fost ales stareţ al Mănăstirii Bogdana, pe care a şi reconstruit-o. În anul 1670 a fost ales episcop de Rădăuţi, iar un an mai târziu episcop al Romanului. S-a îngrijit de schiturile, mănăstirile şi de săracii eparhiei. În anul 1674 a fost înscăunat, fără voia lui ca mitropolit al Moldovei.

Revoltat de nedreptăţile cotropitorilor turci şi tătari asupra creştinilor, i-a cerut domnitorului Dumitraşcu Cantacuzino să-i alunge din ţară. Mâniindu-se, domnitorul l-a pus sub pază la Mănăstirea „Sfântul Sava” din Iaşi. După un an a fost eliberat şi s-a retras la Mănăstirea Brazi.

În 1688 a fost răpit de apropiaţi ai domnitorului şi dus în Ţara Românească, unde a fost întemniţat şi chinuit timp de 10 săptămâni din cauza unor acuzaţii false.

În toamna anului 1694, pe când se afla la Mănăstirea Brazi, după chinuri groaznice, a suferit moarte martirică prin decapitare, deoarece a refuzat să predea averea mănăstirii năvălitorilor tătari.

Viața Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, smerenia sa, râvna lui pentru ridicarea de biserici, grija părintească față de păstoriții săi, răbdarea tuturor suferințelor și nedreptăţilor la care a fost supus, precum și mar-

tiriul său pentru Hristos, au făcut ca să fie cinstit cu evlavie de creştinii ortodocşi.

„Arătatu-te-ai, ierarhe Teodosie, sfeşnic pururea luminos şi mare apărător al Bisericii lui Hristos. Strălucit-ai, prin slujire şi mucenicie, ca o jertfă prea curată, aducându-te Stăpânului tuturor; slăvim pomenirea ta, rugând pe Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă”.

Iulian Dumitraşcu - Calendar Ortodox - Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, mitropolitul Moldovei; Sfântul sfințit mucenic Foca, episcop de Sinope

Biserica Ortodoxă sărbătorește în 22 septembrie pe Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, și pe Sfântul sfințit mucenic Foca, făcătorul de minuni, episcopul Sinopiei († 117).

1. Sfântul ierarh Teodosie s-a născut în ţinutul Vrancei, în prima jumătate a veacului al XVII-lea şi, iubind din tinereţe viaţa călugărească, s-a lepădat de lume şi a primit sfântul chip îngeresc la Schitul Brazi.

Cugetând ziua şi noaptea la Legea lui Dumnezeu şi deprinzând de la dascălii încercaţi din mănăstirile Ţării de Jos a Moldovei învăţăturile cele folositoare, a fost ales egumen al Mănăstirii Bogdana din ţinutul Bacăului, reconstruind în vremea stăreţiei sale acest sfânt locaş.

Pentru vrednicia sa şi pentru bunele sale obiceiuri, a fost hirotonit episcop de Rădăuţi în anul 1670, iar peste un an a fost trimis să păstorească Episcopia Romanului.

Iubind cu adevărat sfintele lui Dumnezeu locaşuri, a cercetat şi a ajutat cu multă râvnă schiturile şi mânăstirile din eparhia sa, sprijinind totodată şi pe bine credincioşii creştini aflaţi în felurite necazuri sau cuprinşi de sărăcie.

În anul 1674, Sfântul şi prea învăţatul mitropolit Dosoftei, silit de vitregia vremurilor, s-a retras în Polonia, împreună cu domnitorul Ştefan Petriceicu, iar Moldova a fost asuprită de cetele de turci şi de tătari, care au adus la cârma ţării pe Dumitraşcu, din neamul Cantacuzinilor.

Acesta, văzând că moldovenii au fost lipsiţi de păstorul lor, a cerut arhiereilor să-şi pună mitropolit. Ierarhul Teodosie, deşi nu voia, mai mult fiind silit, a luat conducerea Mitropoliei Moldovei în acele vremuri greu de îndurat, când turcii şi tătarii intraseră ca lupii înfometaţi în smerita lui turmă.

De aceea, bunul păstor nu a răbdat mult a vedea în toate zilele cum sunt nedreptăţiţi creştinii, ci, punându-şi sufletul pentru oile sale, a mers la domnitor şi i-a cerut să pună capăt asupririi poporului şi să alunge dincolo de hotare pe păgâni.

Mâniat, Dumiraşcu Vodă nu a voit să audă mustrările cele drepte ale mitropolitului, ci, fără judecată, l-a silit să-şi părăsească scaunul, pe care nu stătuse decât vreme de un an, şi să fie pus sub pază în Mănăstirea „Sfântul Sava”, din Iaşi.

Răbdând cu mult curaj nedreapta prigonire, ierarhul mărturisitor al dreptăţii a stat închis acolo până la revenirea în ţară a blândului mitropolit Dosoftei, care l-a scos pe ierarhul Teodosie din surghiunul său.

Acesta s-a retras în părţile Ţării de Jos, vieţuind când la Focşani, când la Bogdana. În acest răstimp s-a îngrijit îndeosebi de reconstruirea Schitului Brazi, unde a ridicat o nouă biserică şi chilii, aşezând acolo monahi şi punându-i sub ascultarea egumenului Zaharia, care vieţuise o vreme în Sfântul Munte Athos.

În anul 1688, pe când se afla la Focşani, a fost răpit şi dus în Ţara Românească, unde a îndurat, vreme de 10 săptămâni, închisoare şi chinuri din partea rudeniilor lui Dumitraşcu Vodă, fostul domnitor al Moldovei. Scăpând cu viaţă şi din această dureroasă încercare, ierarhul Teodosie a continuat să se ocupe de sfintele locaşuri din ţinutul Vrancei, pregătind toate cele necesare pentru ridicarea a încă trei schituri.

În toamna anului 1694, tătarii au năvălit din nou în Moldova, jefuind pe creştini şi distrugând bisericile. Cunoscându-şi mai înainte sfârşitul, mitropolitul Teodosie s-a pregătit duhovniceşte. Curând, la Schitul Brazi a venit o ceată de tătari, care l-au schingiuit pe bătrânul arhiereu, cerându-i să le predea agoniseala mănăstirii şi odoarele sfântului locaş.

Acesta a refuzat, preferând mai degrabă să fie chinuit, decât să dea în mâinile păgânilor puţinele bunuri ale mânăstirii şi sfintele vase. În cele din urmă, tătarii

i-au tăiat capul. Noaptea a fost îngropat în grabă de câţiva credincioşi. Aşa a luat cununa muceniciei mult-pătimitorul ierarh, primindu-şi prin sabie sfârşitul şi suferind pentru dragostea de Dumnezeu şi de Biserică.

Prin minune, în anul 1842, s-au aflat cinstitele sale moaşte, de faţă fiind şi Sfântul Antipa de la Calapodeşti. Astăzi, moaştele Sfântului se află tot la Mănăstirea Brazi, lângă oraşul Panciu din Vrancea, fiind izvor de vindecări şi de alinare sufletească pentru toţi cei ce vin să-l cinstească.

Viaţa sfinţitului mucenic Teodosie, râvna lui pentru ridicarea de sfinte locaşuri şi pentru cinstirea celor sfinte, smerenia sa adâncă, dragostea pentru buna rânduială şi chivernisire a obştilor monahale, grija părintească faţă de păstoriţii săi, răbdarea tuturor suferinţelor şi prigonirilor nedrepte la care a fost supus, precum şi lucrarea lui, încununată de jertfa martirică, au făcut ca să fie întotdeauna cinstit cu evlavie de dreptslăvitorii creştini, fiind canonizat de către Biserica Ortodoxă Română în anul 2003.

Pentru ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, miluieşte-ne pe noi. Amin.

2. Sfântul sfințit mucenic Foca, făcătorul de minuni, episcopul Sinopiei († 117) - S-a născut în orașul Sinopi, iar părinții săi au fost Pamfil și Maria. Încă din tinerețe s-a învrednicit de darul Duhului Sfânt, făcând minuni. A fost ales episcop al orașului Sinopi. În timpul împăratului Traian (98-117), a suferit moarte martirică din porunca dregătorului African.

Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi – Sfinte moaşte

– Racla cu moaştele Sfântului se află la Mănăstirea Brazi, Panciu, judeţul Vrancea;

- Catedrala Arhiepiscopală “Înălţarea Domnului” din Slobozia (130 km spre est de la Bucureşti, 150 km spre vest de la Constanţa);
- Schitul Bran - localitatea Şimon-Bran, nr 280B, judeţul Braşov (din Şoseaua Naţională Braşov-Piteşti, la ieşirea din staţiunea turistică Bran, intersecţie stânga spre satul Şimon - drum asfaltat - apoi intersecţie stânga pe Valea Tisei şi continuare pe drum forestier până pe culmea Dealului Balaban - Schitul este situat la 6 km de Şoseaua Naţională şi la 7 km de Castelul Bran);

Moaștele Sfântului Teodosie de la Brazi alături de moaștele Sfinţilor cuvioşi din Sinai, cuvioşi mucenici de la Aiud, Sfânta mare muceniță Ecaterina și Sfântul ierarh Iosif de la Partoș

- Mănăstirea Sfânta Treime (Trivale), Piteşti, cartierul Trivale, Trivale Nr. 71;
- Mănăstirea Bogdana, Str. Bogdana Vodă Nr. 6, Mun. Rădăuţi, Jud. Suceava;

Racla cu moaștele Sfântului ierarh Leontie de la Rădăuți și ale Sfântului Teodosie de la Brazi

- Biserica Popa Soare - Str. Dr. Burghelea nr. 7, sector 2 (în apropierea Ambasadei Danemarcei, între str. Plantelor şi str. Popa Soare); tel: 021 323.72.08.
- Parohia Apărătorii Patriei 1 (Sfântul ierarh Nicolae, Adormirea Maicii Domnului, Sfântul Teodosie de la Brazi) - Str. Panselelor, nr. 31, sector 4 Bucureşti.

– Paraclisul Sfântul Ioan Gură de Aur din A.S.E., clădirea de pe str. Căderea Bastiliei, etaj 4, sala 0421;

Moaștele Sfântului Teodosie au fost descoperite printr-o minune.

Sfântul Antipa de la Calapodești (1816-1882), pe atunci frate la Mănăstirea Brazi, mărturisește: "Înainte ca arhim. Dimitrie să fie stareț al Mănăstirii Brazi din Moldova, el a trăit viață pustnicească aspră într-o pădure mare, unde din întâmplare a găsit îngropat un vas mare plin cu bani de aur. În vas a găsit o însemnare, în care se spunea că acești bani sunt de la Mitropolitul Dositei (Teodosie - confuzie datorată apropierii dintre numele celor doi ierarhi contemporani) care i-a ascuns acolo, prevăzându-și sfârșitul său mucenicesc din mâna turcilor.

În însemnare se mai spuneau și acestea: "Cine va găsi acești bani este îndatorat să zidească din ei o mănăstire și trei schituri" și că "la terminarea de zidit a celui din urmă, al treilea schit, va afla și moaștele mele".

Arhim. Dimitrie mărturisește într-o însemnare din 20 februarie 1842, că după ce a terminat de construit și cel de-al treilea schit, săpând în curte mormântul său, a aflat sicriul cu moaștele Sfântului Teodosie. Capul era așezat alături, cu fața în jos, pe o cărămidă. Moaștele erau întregi și răspândeau un miros foarte plăcut, ceea ce confirma evlavia credincioșilor care l-au considerat sfânt încă din timpul vieții.

La 6 mai 1842, moaștele Sfântului Teodosie au fost așezate într-un mormânt nou, zidit în partea de nord a paraclisului subteran de la Mănăstirea Brazi. După un scurt timp, capul său a fost scos din mormânt și așezat spre închinare în biserică, probabil tot de către starețul Dimitrie. El a rămas în paraclisul subteran până la desființarea așezământului, în 1959, când a fost pus înapoi în mormânt. După redeschiderea mănăstirii, în urma lucrărilor de restaurare, maica Iustina a redescoperit la 20 martie 2000, moaștele Sfântului Teodosie.

Hotărârea canonizării sale s-a făcut în ședințele Sfântului Sinod din 4-5 martie 2003. Slujba de proclamare a canonizării a avut loc la 5 octombrie 2003, la Mănăstirea Brazi din județul Vrancea.

Moaștele Sfântul Teodosie de la Brazi - Mănăstirea Bogdana, Rădăuți

SFÂNTUL IERARH MUCENIC
TEODOSIE DE LA BRAZI

Ştefan Mărculeţ - Martirul de la Brazi

Biserica Ortodoxă Română sărbătoreşte astăzi pe unul dintre sfinţii martiri români, ierarhul Teodosie de la Mănăstirea Brazi. Sfântul a trăit în secolul al XVII-lea şi a fost stareţ al Mănăstirii Brazi din oraşul Panciu, unde a trăit o mare parte din viaţă şi unde a şi fost înmormântat. A fost episcop de Roman şi mitropolit la Iaşi, însă pentru scurtă vreme. Moaştele sale se află în paraclisul actualei Mănăstiri de la Brazi, judeţul Vrancea.

Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Brazi s-a născut într-un sat din zona Vrancei, în prima jumătate a secolului al XVII-lea şi a intrat de tânăr în monahism. A fost instruit de monahi mai în vârstă de la mănăstirile din sudul ţării, iar la scurt timp după ce a îmbrăţişat viaţa monahală, a fost ales stareţ al Mănăstirii Bogdana, din judeţul Suceava. A refăcut această mănăstire cu ajutorul logofătului Solomon Bârlădeau, iar la resfinţire a fost prezent şi patriarhul Dositei al Ierusalimului. În 1670, Teodosie a fost ales episcop de Rădăuţi, aici având o activitate intensă, sprijinind credincioşii din parohii şi ajutând mănăstirile şi schiturile de pe cuprinsul eparhiei. Documentele vremii arată că, prin grija episcopului Teodosie, s-au refăcut mănăstirile Soveja, Mera, Lepşa Buluc şi Scânteia.

Mitropolit la Iaşi

Cu toate că scaunul de Mitropolit al Moldovei era ocupat de un vrednic ierarh, Sfântul ierarh Dosoftei, vitregia vremurilor a determinat ca, în 1674, acest scaun să devină vacant, prin plecarea marelui mitropolit în Polonia, împreună cu

domnitorul Ştefan Petriceicu. Moldova era condusă la acea vreme de domnitorul Dumitraşcu Cantacuzino, cunoscut pentru fidelitatea faţă de Poarta Otomană. Acesta a cerut episcopilor din Moldova să aleagă un mitropolit, care să-l ungă ca domnitor în faţa poporului. În pofida refuzului său, episcopul Teodosie a fost înscăunat ca mitropolit la Iaşi. Păstorirea sa nu a durat decât un an, întrucât domnitorul Dumitraşcu Cantacuzino l-a sechestrat la Mănăstirea „Sfântul Sava“ din Iaşi, pentru îndrăzneala de a-i fi cerut crudului domnitor să pună capăt asupririi otomane.

Ctitorul Mănăstirii Brazi

La întoarcerea mitropolitului Dosoftei la Iaşi, Teodosie a fost eliberat şi a plecat în sudul Moldovei, locuind la Focşani, dar venea des şi locuia şi la Bogdana. În Vrancea, ierarhul s-a ocupat cu reconstruirea Mănăstirii Brazi din zonă, unde a construit o biserică nouă, chilii pentru monahi şi a reluat viaţa monahală. A adus pentru monahi un stareţ instruit în tainele monahismului, de la Muntele Athos, pe egumenul Zaharia. De asemenea, a obţinut de la domnitor dreptul de proprietate asupra terenurilor din zona mănăstirii. Grija sa faţă de mănăstirile din zona Vrancei a determinat revigorarea multor aşezăminte monahale de aici. A avut iniţiativa ridicării schiturilor Muşinoaiele şi Trotuşanu, cumpărând terenuri în acest scop.

Cu toate acestea, Sfântul Teodosie nu a avut o viaţă liniştită. În 1688, pe când se afla la Focşani, ierarhul a fost răpit de duşmanii săi greci, prieteni cu rudele fostului domnitor Dumitraşcu Cantacuzino. A fost dus în Ţara Românească şi chinuit timp de zece săptămâni. După ce a scăpat cu viaţă din această încercare, Teodosie s-a întors în Vrancea, unde a mai construit trei schituri.

Ucis de tătari

Se spune că Sfântul ierarh Teodosie a simţit cu mult timp înainte că va muri ca martir şi de aceea s-a rugat mult şi s-a pregătit duhovniceşte pentru aceasta. În toamna anului 1694, tătarii au invadat din nou Moldova, jefuind şi distrugând biserici. Nici Mănăstirea Brazi nu a scăpat de tătarii care l-au chinuit pe bătrânul ierarh pentru a le da avuţia şi odoarele mănăstirii. Refuzul sfântului i-a înfuriat pe tătari, tăindu-i capul. A fost îngropat noaptea, în apropiere, de câţiva credincioşi.

Minunea descoperirii moaştelor

Moaştele Sfântului Teodosie de la Mănăstirea Brazi au fost descoperite mult mai târziu. Un alt sfânt român, Antipa de la Calapodeşti, care a trăit în perioada 1816-1882, a scris despre fericitul eveniment, la care a fost martor pe când era

novice la Mănăstirea Brazi. Acesta povesteşte că în anul 1842, „înainte ca arhimandritul Dimitrie să fie stareţ al Mănăstirii Brazi din Moldova, el a trăit viaţă pustnicească aspră într-o pădure mare, unde din întâmplare, a găsit îngropat un vas mare plin cu bani de aur. În vas a găsit o însemnare, în care se spunea că aceşti bani sunt de la mitropolitul Dositei (Theodosie), care i-a ascuns acolo, prevăzându-şi sfârşitul său mucenicesc din mâna turcilor. În însemnare se mai spuneau şi acestea: «cine va găsi aceşti bani este îndatorat să zidească din ei o mănăstire şi trei schituri. La terminarea de zidit a celui din urmă, al treilea schit, va afla şi moaştele mele».

Înştiinţând pe mitropolitul de la Iaşi despre această minunată descoperire şi primind de la el binecuvântare, arhimandritul Dimitrie a început cu râvnă să împlinească ultima dorinţă a fericitului mitropolit. A înălţat o mare biserică, iar după ce a terminat de construit cel de-al treilea schit, a rânduit ca în ograda lui să se sape şi pentru dânsul un mormânt“. Când s-a săpat mormântul stareţului Dimitrie, în curtea schitului, s-a găsit sicriul cu moaştele Sfântului ierarh Teodosie, aşa cum acesta a prezis din timpul vieţii sale.

Cinstit ca sfânt până în zilele noastre

Pe 6 mai 1842, moaştele au fost aşezate de un sobor de preoţi într-un mormânt nou. Se crede că stareţul Dimitrie i-a scos din mormânt capul spre a fi cinstit, fapt de care amintea, în 1857, egumenul Mănăstirii Bogdana, Antonie Dumbravă. Capul sfântului a fost păstrat şi cinstit în altarul paraclisului subteran de la Brazi, până la desfiinţarea acestui aşezământ monahal, în 1959, când a fost aşezat înapoi în mormânt.

După Revoluţia din 1989, Mănăstirea Brazi a fost redeschisă. Prin efortul unor maici, în frunte cu stareţa de atunci, maica Iustina, s-a reactualizat cinstirea Ierarhului Teodosie. A fost pictat ca sfânt cu aureolă la troiţa de la intrarea în mănăstire, precum şi în pridvorul palatului episcopal din Buzău, iar la începutul anului 2002, săpăturile efectuate în locul fostului paraclis subteran al mănăstirii au dus la descoperirea moaştelor mitropolitului Teodosie. Astăzi, acestea se află în paraclisul mănăstirii.

Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Brazi a fost canonizat de Biserica Ortodoxă Română în anul 2003.

Mănăstirea din valea celor trei brazi

Astăzi, Mănăstirea Brazi din oraşul vrâncean Panciu îşi serbează hramul. Cu acest prilej, Preasfinţitul Epifanie, episcopul Buzăului şi Vrancei, înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi va oficia Sfânta Liturghie arhierească.

Mănăstirea Brazi, situată în apropierea oraşului Panciu, din judeţul Vrancea, a fost iniţial schit.

Legenda spune că a fost construită pe locul unde a fost salvată fiica domnitorului Vasile Lupu din mâna a trei fraţi unguri. Aceştia mergeau spre Transilvania, când un tânăr cazac, pe nume Mazepa, crescut la curtea regelui polon Ioan Cazimir, i-a învins pe cei trei fraţi unguri şi a eliberat fata domnitorului moldovean.

În amintirea acestui eveniment, Mazepa a sădit trei brazi, iar un an mai târziu, în 1654, unul dintre boierii domnitorului Vasile Lupu a ridicat un schit de maici pe acel loc, cu hramul „Sfântul Gheorghe".

În 1807, ieromonahul Dimitrie a mutat biserica din lemn şi schitul pe un deal din apropiere. Biserica a fost reclădită în 1834, din piatră, iar schitul a fost transformat în aşezământ pentru călugări. Sub chiliile călugărilor exista un paraclis în care se intra printr-o scară secretă. În zidurile groase de jos se aflau chilii şi o cişmea ce curgea permanent, iar printr-o uşă ce se deschidea dintr-o strană bine mascată se ajungea în camere secrete, folosite la năvălirile turcilor.
Arheologii spun că schitul ar fi avut, de-a lungul istoriei, şapte biserici. Una dintre ele a fost distrusă de nemţi în 1918, alta de cutremurul din 1940, iar ultima, construită în 1944, a fost ruinată. Se păstrează şi astăzi în subteran Paraclisul Sfântului Teodosie, dar picturile originale sunt acoperite de ciment. Schitul a fost desfiinţat de regimul comunist în 1959 şi reînfiinţat după 1989.

Mărturia stareţului Dimitrie

Documentele vremii păstrează mărturia stareţului Dimitrie de la Brazi despre descoperirea mormântului marelui ierarh Teodosie: „Am vrut să-mi fac mormântul meu în ţintirim la Brazi, tocmai în mijlocul locului unde a fost Biserica veche. Şi, săpând adânc de şase palme, am găsit locul unde, la picioarele răposatului mitropolit Teodosie, ctitorul Mănăstirii Brazi, se găsea capul mormântului meu. Şi, săpând în sus, am găsit tot trupul deplin, înşirate oasele, iar capul l-am găsit cu gura în jos, pus pe o cărămidă mare în cornuri, precum este ştiut că a fost tăiat de tătari şi îngropat noaptea de nişte credincioşi".

La acestea, Sfântul Antipa de la Calapodeşti adaugă: „M-am învrednicit eu însumi să văd şi să sărut aceste moaşte, din care ieşea un parfum foarte mirositor“.

Nicolae Pintilie - Sfântul Teodosie - un ierarh cu dragoste față de poporul român

Sfântul Teodosie rămâne pentru noi un sfânt care, prin împlinirea vieții sale, a trasat drumul istoric al poporului român - de la viață spre moarte, în Împărăția lui Dumnezeu.

***

Pământul românesc, poate mai mult decât altă parte de lume, a născut sfinți pentru Împărăția lui Dumnezeu. De la Sfântul Andrei, care a lăsat o sămânță mică și uscăcioasă, într-un pământ mustit de sângele eroilor și al mucenicilor, a răsărit un stejar de sfinți - la umbra cărora neamul românesc s-a plămădit și încă se mai plămădește. Sfințenia lui Dumnezeu a fost împărtășită din plin neamului românesc. De la vlădică la opincă, avem sfinți din toate categoriile sociale.

Sinaxarul zilei de 22 septembrie ne demonstrază tocmai acest lucru. O viață a unui om „de jos”, ajuns în treapta arhieriei, care a gustat, mai apoi, din greutatea robie tătărăști. Sfântul Teodosie de la Mănăstirea vrânceană Brazi, căci despre el este vorba, a trăit în prima jumătate a veacului al XVII-lea, iubind din tinereţe viaţa călugărească.

După ucenicia la Bogdana Bacăului și maturitatea duhovnicească din codrii Moldovei, sfântul a fost hirotonit episcop de Rădăuţi în anul 1670, iar peste un an a fost trimis să păstorească Epicopia Romanului.

În anul 1674, după începutul pribegiei mitropolitului Dosoftei, ierarhul Teodosie, deşi nu voia, a luat conducerea Mitropoliei Moldovei.

Văzând cât de greu o duce poporul Moldovei şi că se anunţau noi biruri, Teodosie a mers la domnitorul Dumitraşcu Vodă şi i-a cerut să pună capăt asupririi poporului. Mâniat, domnul l-a silit să-şi părăsească scaunul, fiind arestat în Mănăstirea „Sfântul Sava” din Iaşi.

După revenirea în țară a mitropolitului cărturar Dosoftei, ierarhul Teodosie a fost eliberat, întorcându-se acasă, la Bogdana. La puțin timp, a văzut că o altă mănăstire are nevoie de prezența sa.

În Vrancea, pe dealuri domoale, a reconstruit mănăstirea Brazi. A ridicat o nouă biserică şi chilii, aşezând acolo monahi, pe care i-a pus sub ascultarea egumenului Zaharia.

În anul 1688, pe când se afla la Focşani, a fost răpit şi dus în Ţara Românească, unde a îndurat, vreme de zece săptămâni, închisoare şi chinuri - fiind cercetat pentru pricini închipuite de către rudele lui Dumitraşcu Vodă.

În toamna anului 1694, tătarii au năvălit din nou în Moldova, jefuind pe creştini şi distrugând bisericile. Cunoscându-şi mai dinainte sfârşitul, fostul mitropolit Teodosie s-a pregătit duhovniceşte, aşa cum se cuvine a face orice creştin adevărat.

Curând, la Mănăstirea Brazi, a venit o ceată de tătari, care l-au schingiuit pe bătrânul arhiereu, cerându-i să le predea avutul şi odoarele sfântului locaş. Acesta a refuzat, preferând mai degrabă să fie chinuit, decât să dea în mâinile păgânilor puţinele valori şi sfintele vase. În cele din urmă, tătarii, după ce l-au chinuit îndelung, i-au tăiat capul și l-au îngropat în grabă.

Aşa arată o pagină a istoriei noastre româneşti. Sfântul Teodosie rămâne pentru noi un sfânt care, prin împlinirea vieții sale, a trasat drumul istoric al poporului român - de la viață spre moarte, în Împărăția lui Dumnezeu.

Emilian Apostolescu - Sfântul ierarh Teodosie de la Brazi, neostenit ctitor și păstor duhovnicesc

Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi reprezintă o personalitate importantă a Bisericii românești a veacului al 17-lea. Caracterul său echilibrat, ilustrat de viața curată și cumpătată, alături de activitatea ctitorească și socială sunt argumente pe baza cărora Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a decis canonizarea acestui vrednic ierarh, în mod solemn, la data de 5 octombrie 2003, ziua sa de pomenire fiind stabilită la 22 septembrie. În cele ce urmează, expunem câteva aspecte semnificative ale activității sale de păstor al credincioșilor din Moldova.

Sfântul Teodosie s-a născut în prima jumătate a secolului al 17-lea, din părinți răzeși, în localitatea Focșani, conform istoricului Nicolae Iorga. Acesta, în lucrarea „Istoria Bisericii românești și a vieții religioase a românilor”, prezintă importante detalii privitoare la momentele cheie ale vieții marelui ierarh.

Răspunzând din tinerețe chemării unei vieți călugărești, intră la vârsta de 18 ani ca frate la Schitul de la Cruce, ulterior cunoscut sub numele de Mănăstirea Brazi (județul Vrancea), fiind apoi tuns în monahism la Mănăstirea Bogdana (astăzi în județul Bacău), unde va ajunge și egumen.

Câteva decenii mai târziu, îl găsim pe vrednicul Teodosie în calitate de arhiereu, însă parcursul temporal al acestuia este puțin confuz. Până de curând, se considera că primul scaun episcopal ocupat de acesta a fost cel de la Rădăuți, în anul 1669.

Însă, prin eforturile părintelui Grigore Popescu și ale istoricului Gion D. Ionescu, în anul 1986 apare în periodicul „Biserica Ortodoxă Română" (nr. 5-6) un articol care aduce noi date privitoare la activitatea arhierească a Sfântului Teodosie.

Conform noilor informații, bazate la rândul lor pe istoria amintită a lui Nicolae Iorga și pe aceea a pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, se pare că au existat în secolul 17 doi ierarhi cu același nume care, la un moment dat, au ocupat și scaunul de mitropolit al Moldovei.

Potrivit acestei relatări, Sfântul Teodosie nu a fost și episcop de Rădăuți, această demnitate revenind primului ierarh cu acel nume, Teodosie Barbovschi, care a ocupat scaunul episcopal între martie 1598 și mai-iunie 1600. Din încredințarea domnitorilor Movilești, Teodosie Barbovschi a ocupat pentru scurtă vreme și scaunul de mitropolit al Moldovei.

Pe acest considerent, Sfântul Teodosie de la Brazi a fost uneori cunoscut sub numele de Teodosie al II-lea. Acesta, spre deosebire de întâiul ierarh, a ocupat între 1671 și 1674 scaunul episcopal de la Roman și, între 1674 și 1676, pe cel mitropolitan, avându-l drept înaintaș în ambele instanțe pe Sfântul ierarh Dosoftei, cel care a versificat Psaltirea.

Sfântul Teodosie a ocupat scaunul mitropolitan în timpul primelor două domnii ale lui Dumitrașcu Cantacuzino, fiind întronizat la cererea acestuia în urma refugierii în Polonia a Sfântului Dosoftei împreună cu fostul domnitor, Ștefan Petriceicu. Printre datele menționate, ce stau drept dovadă a deosebirii celor doi ierarhi omonimi, se numără faptul că un arhiereu cu numele Teodosie Barbovschi apare doar pe lista episcopilor de Rădăuți, în timp ce ierarhul cu numele simplu Teodosie apare exclusiv pe lista celor de Roman. La acestea se adaugă și alte detalii, precum mențiunea de pe un Liturghier dăruit de Teodosie al II-lea Mănăstirii Bogdana, sau diverse documente pe care acesta și-a pus semnătura, pe care le vom aminti în continuare.

Sfântul Teodosie păstorește în calitate de mitropolit al Moldovei timp de 2 ani, în urma cărora este înlăturat din scaun de același domnitor care l-a chemat la această slujire. Motivul este, cu certitudine, legat de asprele politici fiscale pe care domnul Moldovei le impusese poporului și pe care mitropolitul Teodosie, el însuși „fiu din popor și slujitor devotat al credincioșilor pe care îi păstorea", le-a denunțat cu fiecare ocazie. Aceasta, alături de mustrarea necontenită a domnitorului Dumitrașcu Vodă, i-a adus ierarhului îndepărtarea din scaun.

Activitatea sa din timpul perioadei de păstorire a credincioșilor din Moldova, dar și din cea de mai târziu, l-a făcut remarcat pe Sfântul Teodosie prin două trăsături: în primul rând, era „foarte apropiat semenilor săi, cărora le venea în ajutor pentru sfaturi și asistență în cazul diverselor tranzacții". De aici provin și documentele menționate care îi purtau mărturia și, în consecință, aveau o putere de încredințare deosebită. Semnătura unui (fost) mitropolit „obliga atât părțile în cauză, dar mai ales instanțele la care s-ar fi recurs, să respecte întocmai prevederile și mențiunile din cuprinsul" actelor respective de tranzacție.

În al doilea rând, o altă trăsătură predominantă a caracterului său au constituit-o dragostea față de locașurile de cult și eforturile sale de a le îngriji și ctitori. Sunt bine cunoscute atât îndemnurile și sprijinul acordat ctitorilor de biserici, cum este cazul logofătului Solomon Bîrlădeanu, care, la Bogdana, a ridicat din temelie o nouă mănăstire, cât și eforturile proprii de a reclădi biserica Mănăstirii Brazi, pe care a și iubit-o cel mai mult dintre toate ctitoriile sale.

În timpul activității mitropolitane, ierarhul a investit o parte din veniturile sale în vii pe care le-a dăruit celor două mănăstiri, alături de alte terenuri arabile, livezi și păduri. Cu toate acestea, spre sfârșitul vieții, constatând că nu mai are timpul necesar să își desfășoare activitățile ctitorești, Sfântul Teodosie îl însărcinează prin testament pe ucenicul său, diaconul Laurențiu, pe care avea să îl și hirotonească arhiereu și care va păstori, la rândul său, în scaunele de Rădăuți și Roman, să se asigure ca întreaga sa avuție să revină mănăstirii de suflet de la Brazi. De asemenea, îl însărcinează pe noul arhiereu să mai ridice două mănăstiri a căror ctitorie i-ar fi fost imposibilă la momentul acela, în 1691.

Sfântul Teodosie s-a mutat la cele veșnice cândva între anii 1694 și 1698, fiind martirizat la Mănăstirea Brazi de un grup de tătari în urma refuzului de a le oferi odoarele schitului.

Data exactă a mutării sale la Domnul rămâne necunoscută, însă detaliile martiriului și mai ales cele ale primei descoperiri a sfintelor sale moaște au rămas înrădăcinate în tradiția mănăstirii.

Vrednicul de pomenire arhiepiscop Epifanie al Buzăului și Vrancei, într-o cuvântare în cinstea Sfântului ierarh mucenic Teodosie, a remarcat cum „viața curată și sfântă a ierarhului, râvnitoarea slujire a lui Hristos, osteneala lui pentru ridicarea de sfinte locașuri, smerenia sa adâncă, grija părintească față de păstoriții săi, răbdarea tuturor suferințelor și prigonirilor nedrepte la care a fost supus, precum și lucrarea lui încununată de jertfa martirică au făcut să fie întotdeauna cinstit cu evlavie de dreptslăvitorii creștini”.

Ani Eliza Busuioc - Din viaţa Sfântului Teodosie de la Mănăstirea Brazi

Teodosie s-a născut în Vrancea, în prima jumătate a secolului al XVII-lea. Acesta a vrut încă de mic să îşi închine viaţa lui Dumnezeu şi a devenit călugăr. El cugeta permanent la Dumnezeu şi stătea în apropierea dascălilor din mănăstiri pentru a învăţa cât mai mult. Fiind ales episcop al Romanului şi apoi mitropolit al Moldovei, el era blând, răbdător, drept şi iubitor de semeni, ajutându-i pe credincioşi cu vorba şi cu fapta.

În perioada aceea, oamenii din ţară erau greu prigoniţi de turci şi tătari, cu acordul domnitorului, Dumitraşcu-Vodă. Acest voievod l-a prigonit şi pe mitropolitul Teodosie pentru că îndrăznea să-l mustre pentru lipsa lui de iubire pentru popor. Ierarhul a fost răpit şi chinuit în închisoare vreme de zece săptămâni. Dar el a răbdat totul, având credinţa că Dumnezeu este cu el şi îl ajută.

În toamna anului 1694, tătarii au năvălit din nou în Moldova, jefuind pe creştini şi distrugând bisericile. Curând, ei au ajuns la Mănăstirea Brazi, unde era Teodosie. Acesta însă ştia, prin darul Sfântului Duh, că i se apropie sfârşitul şi era pregătit sufleteşte.

- Să ne dai toţi banii din mănăstire şi toate lucrurile de valoare sau va fi vai şi amar de tine!, l-au ameninţat tătarii.

- Banii pe care îi vreţi voi se vor folosi pentru construirea unei alte mănăstiri şi a încă trei schituri, le-a răspuns liniştit bătrânul.

- Îndrăzneşti să ne înfrunţi? Vei fi bătut până vei muri!, i-au strigat tătarii.

Într-adevăr,asupritorii l-au chinuit îndelung pe Teodosie, sperând să-l determine să se răzgândească şi să le spună unde ascunsese banii.

Văzând că bătrânul arhiereu rabdă durerile cele mari şi nu mărturiseşte nimic, aceştia i-au tăiat capul.

Astfel, Teodosie a primit cununa muceniciei.

Peste mai mulţi ani, printr-o descoperire minunată, banii ascunşi au fost găsiţi, împreună cu un bileţel în care Teodosie scrisese dorinţa sa de a se construi o mănăstire şi trei schituri.

Tot prin rânduială dumnezeiască, au fost descoperite moaştele ierarhului Teodosie, care răspândeau un parfum foarte bine mirositor.

Din data de 5 octombrie 2003 s-a hotărât ca Teodosie să fie canonizat şi Biserica îl cinsteşte pe Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Brazi în ziua de 22 septembrie, data când a trecut la cele veşnice.

Ştiţi că părticele din moaştele Sfântului Teodosie de la Brazi sunt acum şi în Bucureşti? Se află la o biserică cu hramul Sfântul Nicolae din cartierul Berceni.

Ani Eliza Busuioc / în Ziarul Lumina - Duminică, 26 Septembrie 2010

Dumitru Manolache - Lucrarea ziditoare a Sfântului Teodosie de la Brazi

Existența moaștelor Sfântului sfințit mucenic Teodosie de la Brazi, mitropolitul Moldovei, în mănăstirea sa din județul Vrancea, zidește, întărește și adâncește comunitatea și comuniunea trăirii în Hristos. Situată la numai 1 km sud-vest de orașul Panciu, sub Dealul Neicului, din județul Vrancea, Mănăstirea Brazi, din Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei, cu începuturi probate de documente în secolul al XVII-lea, dar pe unde se spune că ar fi trecut și Sfântul Ștefan cel mare, este mărturie a ceea ce înseamnă trăirea vie a sfinților în Biserică.

Existența așezământului poartă aura martiriului. Întocmai Sfântului sfințit mucenic Teodosie, mitropolitul Moldovei, martirizat în mănăstire de tătari în Ziua Crucii din toamna anului 1694, ale cărui moaște au fost descoperite după aproape 150 de ani, în 1842, mănăstirea a fost ruinată după secularizarea lui Cuza din 1864. Cutremurul din 1940 i-a dărâmat biserica și chiliile, iar după 1959 a fost desființată de comuniști. În 1980, locuitorii din zonă au devastat până în temelii așezământul, transformându-l într-un maidan de moloz și mărăcini. În 1990, reînvie, pentru ca după numai un deceniu să fie redescoperite și moaștele Sfântului Teodosie. De atunci, prezența lor a întărit comunitatea și comuniunea credincioșilor din zonă și din întreaga țară.

Despre lucrarea ziditoare a moaștelor sfântului ne-a mărturisit părintele protosinghel Arsenie Țicău, duhovnicul mănăstirii: „Dumnezeu acordă, adică sfântului, puterea de a transmite și de a împlini voia Sa, prin lucrarea trupului său nestricăcios încredințat credincioșilor creștini. De aceea sfinții trăiesc în Biserică. Cineva care vine la noi mi-a spus că de fiecare dată când se închină la moaștele Sfântului Teodosie află imediat dacă îi este ascultată rugăciunea: “În momentul în care mă rog, simt mireasmă (Sfântul Teodosie are momente când umple biserica de mireasmă!), iar dacă nu simt mireasmă, înseamnă că trebuie să mai stăruiesc în rugăciune. Sau poate nu-mi este de folos cererea pe care i-o adresez”, ne-a mărturisit acesta. Sfântul Ioan Damaschin spune că osemintele sfinților “sunt temple ale lui Dumnezeu”. Iar minunile, semne ale sălășluirii Lui în ele. Cinstirea moaștelor trece prin persoana sfântului direct la Hristos. Prin închinarea și venerarea moaștelor, noi oamenii, suntem prezenți în fața lui Dumnezeu. Și Sfântul Teodosie de la Brazi, da, face minuni. Credeți-mă! El are trei cununi: a cuvioșilor, a ierarhilor și a muceniciei. De aceea este un sfânt mare.

Evlavia pe care o manifestă oamenii față de el în aceste vremuri rătăcite este o insistentă căutare a adevărului pe care, din păcate, mulți nu-l descoperă, deși este atât de evident și de aproape de ei: Hristos, Care trăiește în moaștele sfântului! În Biserică. Cei care nu află acest adevăr nu o fac din cauză că s-au îndepărtat de Biserică. Acestea le spun fiilor mei duhovnicești. Nimeni nu-i poate înălța decât Maica Domnului, sfinții și Mântuitorul Hristos, necum altfel decât făcând voia lor. Și pentru asta trebuie să se roage. Să spele haina sufletului, pentru că acolo este cauza neîmplinirilor. A te ruga și a fi permanent în voia lui Dumnezeu ar trebui să fie firea normală a omului. Pentru că trebuie să ne unim cu Dumnezeu permanent. Noi suntem la fel după chip cu El, dar trebuie să ajungem la asemănarea cu El, făcând voia Lui. Adică păzind poruncile, lucrând virtuțile, rămânând în ascultare. Pentru că omul care iese din ascultare se leapădă de Hristos, deși Mântuitorul Se află permanent lângă el. Nu trebuie decât să-L strige și El va veni. La fel și Maica Domnului, și sfinții, care așteaptă cum așteaptă ostașul la război goarna și comanda: «La atac, înainte!»”.

Prezență activă și prieten

La rându-i, maica stareță Eusebia Tașcă mărturisește: „Aici, la Mănăstirea Brazi, Sfântul Teodosie, considerat al doilea ctitor, a fost o pildă de smerenie și de îndreptare a celor vii și a contribuit la înviorarea vieții duhovnicești. Redeschiderea mănăstirii este cea mai mare minune săvârșită de el. În inima acestei mănăstiri a fost tăinuit 150 de ani, până la minunata aflare a sfintelor sale moaște. Și tot aici a fost descoperit, pentru a doua oară, în 30 martie 2000, în timpul maicii starețe Iustina Angheluță”.

Maica Cipriana Oprea, secretara și ghidul mănăstirii, spune că îl simte pe Sfântul Teodosie „ca pe un prieten apropiat, ca pe o legătură între mine și Dumnezeu. Din momentul în care au fost descoperite sfintele lui moaște, viața jertfelnică a mănăstirii s-a schimbat total. Sfântul este o prezență activă și permanentă aici. Cunosc câteva familii care au venit la moaștele lui să se roage să dobândească copii. Iar acum, duminica, la Sfânta Liturghie, biserica este plină de copiii lor. Acesta este un exemplu de răspuns al sfântului la rugăciunile credincioșilor”.

Modul în care Sfântul Teodosie de la Brazi răspunde la rugăciuni este probat și de alte exemple: vindecarea de o tumoră la cap a unui băiețel de 10 ani din Panciu, care s-a atins de racla lui; revenirea la credință a unei femei bolnave de cancer, care primise o icoană a Sfântului Teodosie, pe care îl visase cu o noapte înainte de a ajunge la mănăstire; căsătoria religioasă a unei tinere, după mulți ani de concubinaj, chiar de ziua sfântului, după ce mama ei s-a rugat 40 de zile la el. Și la fel de mari lucrări ale moaștelor Sfântului Teodosie, care au zidit, întărit și adâncit comunitatea și comuniunea harică, a fost și prezența la prima lui înhumare a Sfântului Antipa de la Calapodești, frate pe atunci în mănăstire, traducerea și tălmăcirea aici a Sfintei Scripturi de către Gala Galaction și preotul Vasile Radu, prezența și chiar înmormântarea lângă vechea biserică a lui Ioan Slavici, revenirea după 1990 a maicii Iustina Angheluță, care înainte de 1959 fusese ucenică aici, prigonită și arestată de comuniști pentru că a refuzat să dezbrace veșmântul monahal, cea care prin rugăciuni ferbinți, pentru a doua oară, a descoperit sfintele moaște în paraclisul subteran, acoperit de moloz, și multe alte minuni știute și nemărturisite.

Mănăstirea Brazi

Mănăstirea Brazi este o mănăstire ortodoxă cu obşte de maici din Vrancea. Aceasta se află la aproximativ un kilometru sud-vest de oraşul Panciu, sub Dealul Neicului, pe malul drept al micului pârâu Hăulita. În preajma aşezământului monahal, se află satele Crucea de sus, Crucea de jos, Străoane şi Muncelu, atestate documentar, încă din secolele XV-XVI, ca sate răzeşeşti, în timp ce alte localităţi, precum Neicu, Satu nou şi Panciu, sunt menţionate în documente abia din veacul al XVIII-lea.

Mănăstirea Brazi - scurt istoric

Tradiţia locală, nesprijinită însă pe documente istorice, spune că încă din vremea Sfântului voievod Ştefan cel mare (1457-1504) aici era un schit sihăstresc în care vieţuia pustnicul Gheorghe. Dar cel mai sigur, probat de documente, este faptul că începutul acestui sfânt lăcaş se poate plasa în secolul al XVII-lea.

Mănăstirea Brazi datează din timpul Sfântului Ştefan cel mare, legenda legată de aceasta ascunzând o poveste interesantă şi plină de mister. Se spune că într-o zi Sfântul Ştefan, înconjurat de un grup de sfetnici, a pornit să-şi viziteze podgoriile din zona Vrancei. Printre ei se afla însă şi un sfetnic rănit, care a fost lăsat în grija pustnicului Gheorghe, cunoscut drept un tămăduitor al acelor meleaguri. La întoarcere, domnitorul îşi găseşte omul sănătos şi drept mulţumire, îi promite binefăcătorului că va ridica o biserică, Schitul Brazi, despre care se spune că poartă hramul Sfântul mare mucenic Gheorghe.

Pe la mijlocul acestui veac, doi călugări pustnici, Sava şi Teofilact, au întemeiat, la Brazi, primul lăcaş: o bisericuţă subterană, care se păstrează până astăzi şi un bordei pentru adăpost şi loc de odihnă.

În a doua jumătate a veacului al XVII-lea, în Schitul Brazi, s-a aşezat fostul mitropolit Teodosie al II-lea al Moldovei. Venerabilul ierarh, născut probabil pe aceste meleaguri, fusese mai întâi frate în aşezământul călugăresc de lângă Panciu, apoi tuns în monahism la Mănăstirea Bogdana, din ţinutul Bacăului, avea să ajungă egumen.

Ales, în anul 1670, episcop al Rădăuţilor, iar în 1672 episcop al Romanului, Teodosie va fi rânduit, în anul 1674, în scaunul de mitropolit al Moldovei, cu sprijinul domnitorului Dumitraşcu Cantacuzino care spera ca noul arhipăstor de la Iaşi să-i fie sprijin în mulţimea de abuzuri şi fărădelegi pe care le plănuia şi pe care, în mare parte le-a şi pus în practică, bazându-se pe oştile turceşti şi tătăreşti aduse de el în ţară spre a-i apăra tronul şi a-i fi de ajutor în jafurile prin care a sărăcit ţara şi poporul.

După anul 1676 Biserica a fost refăcută pe partea de moşie a fostului mitropolit Teodosie al II-lea cu cheltuiala sa, egumen fiind atunci Zaharia, bun prieten şi poate rudă cu mitropolitul. Egumenul Zaharia a cumpărat la 1 octombrie 1681 şase pogoane de teren în valea luncii. Prin diatele sale (prima din 14 octombrie 1691) Teodosie a lăsat averea şi moşiile sale Schitului Brazi.

Negăsind în mitropolitul Teodosie un sprijinitor al faptelor sale urâte înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor, ci dimpotrivă lovindu-se de criticile arhipăstorului Moldovei, Dumitraşcu Vodă Cantacuzino, în 1675, l-a înlăturat pe acesta din scaunul de mitropolit şi l-a surghiunit în Mănăstirea Sfântul Sava din Iaşi, înlocuindu-l cu marele cărturar, Sfântul mitropolit Dosoftei - autorul Psaltirii în versuri (1673).

Eliberat din surghiun, mitropolitul Teodosie s-a retras la schitul tinereţii sale, Schitul Brazi. Aici fiind, el a adunat cele necesare pentru a repara şi înzestra Schitul Brazi şi pentru a ctitori şi alte aşezăminte monahale în acele locuri: Trotuşanu, Muşinoaele şi Scânteia, primele existând şi astăzi, iar al treilea desfiinţat şi dispărut în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

În anul 1694, o ceată de tătari prădalnici, ajunsă la porţile Panciului şi călăuzită anume de un localnic din satul Neicu spre schit, l-a prins pe vrednicul mitropolit pentru a-l jefui. Cerându-i odoarele sfinte din argint, pregătite pentru chinoviile abia ctitorite de el, dar refuzând să le dea păgânilor, aceştia i-au tăiat capul; era toamna, în preajma praznicului Înălţării Sfintei Cruci (14 septembrie).

Trupul Sfântului mucenic Teodosie de la Brazi a fost înmormântat în Schitul Brazi, de către călugării de acolo.

În anul 1807, ieroschimonahul Dimitrie din Mănăstirea Bogdana devine egumen al Schitului Brazi. Evlavios, harnic şi cinstitor al înaintaşului său - mitropolitul mucenic Teodosie de la Brazi - egumenul Dimitrie a ridicat din nou aşezământul monahal aproape din temelie, întrucât fusese distrus în urma unui incendiu.

Până în 1815, el a construit, la Schitul Brazi, mai multe chilii, anexe gospodăreşti şi zidul împrejmuitor al schitului. Biserica din lemn, făcută de

Mitropolitul Teodosie şi păstrată încă la vremea aceea, a mutat-o mai la deal de Brazi, între vii, dându-i un hram nou - "Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul" - şi făcând aici un schit pentru maici bătrâne şi bolnave, construindu-le chilii, clopotniţă şi alte anexe necesare, toate pe temelii de piatră. Acesta este Schitul Sfântul Ioan - Panciu de astăzi, cu biserica nouă zidită din temelii.

La 11 aprilie 1834, egumenul Dimitrie începe o nouă biserică la Brazi, cu hramul Sfântul mare mucenic Gheorghe, ridicată în 70 de zile, odată cu partea de apus a platformei întregului complex, ca să nu alunece terenul, zidul întăritor păstrându-se şi astăzi.

Noua biserică din zid (a patra cronologic), ipostază a Bisericii Sfântul Gheorghe, a fost zugrăvită de N. Teodorescu între anii 1837-1838. În timp ce se construia, la 6 iunie 1835, Schitul Brazi a fost vizitat de domnul Mihai Grigore Sturză (1834-1839). Biserica a fost sfinţită cu binecuvântarea episcopului de Roman la 5 februarie 1836.

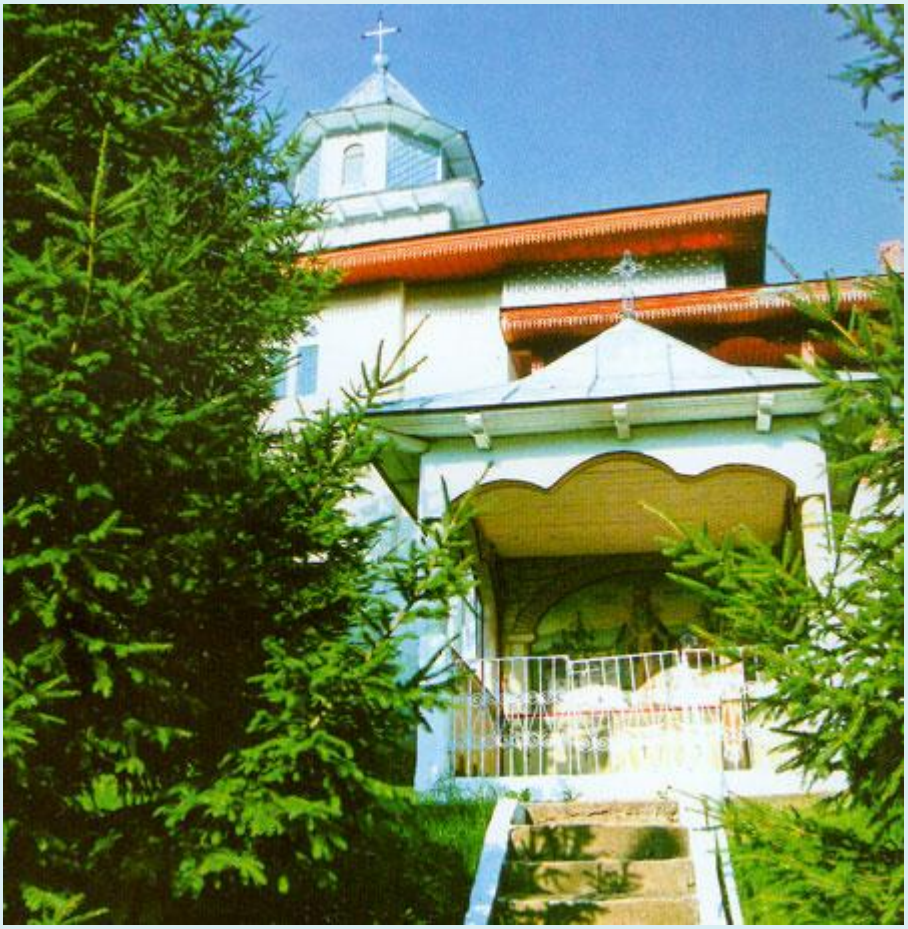

În anul 1836 aici s-au mai construit patru chilii, o casă pentru musafiri - arhondaric, cu etaj şi cerdacuri. Schitul fost împodobit cu toate cele trebuincioase atât înăuntru cât şi afară, cu vii şi livezi şi astfel, Dimitrie fu considerat al treilea ctitor, după Teodosie de la Brazi.

Paraclisul subteran din piatră, construit sub clopotniţă, cu hramul "Învierea Domnului" stârnea curiozitatea vizitatorilor. Catapeteasma din lemn era sculptată, zugrăvită şi poleită de Ion zugravul. Pe peretele paraclisului erau portretele lui Sava, Teofilact şi Dimitrie. Din paraclis se putea ieşi pe un "gang" şi se ajungea în valea pârâului Susita, la 1,5 kilometri. Acest culoar secret fusese construit în vremuri de persecuţie.

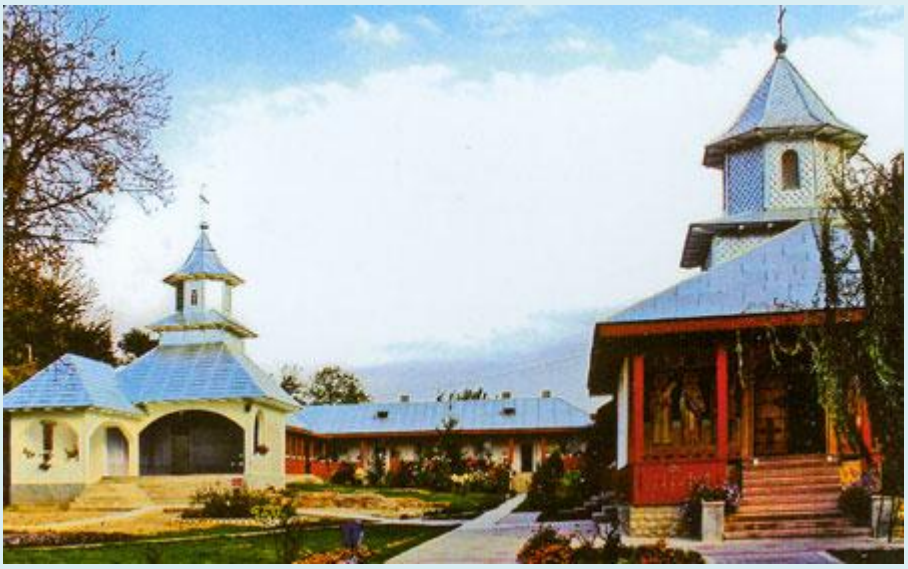

Cutremurul foarte puternic din anul 1838 a lovit greu şi Schitul Brazi, de refacerea lui ocupându-se acelaşi harnic egumen, care a reparat şi paraclisul subteran, ctitorie a schimnicilor Sava şi Teofilact, pictându-l şi făcându-i strane, iar lângă paraclis, a amenajat câteva chilii, tot subterane, pentru refugiul şi adăpostirea călugărilor în timpuri grele.

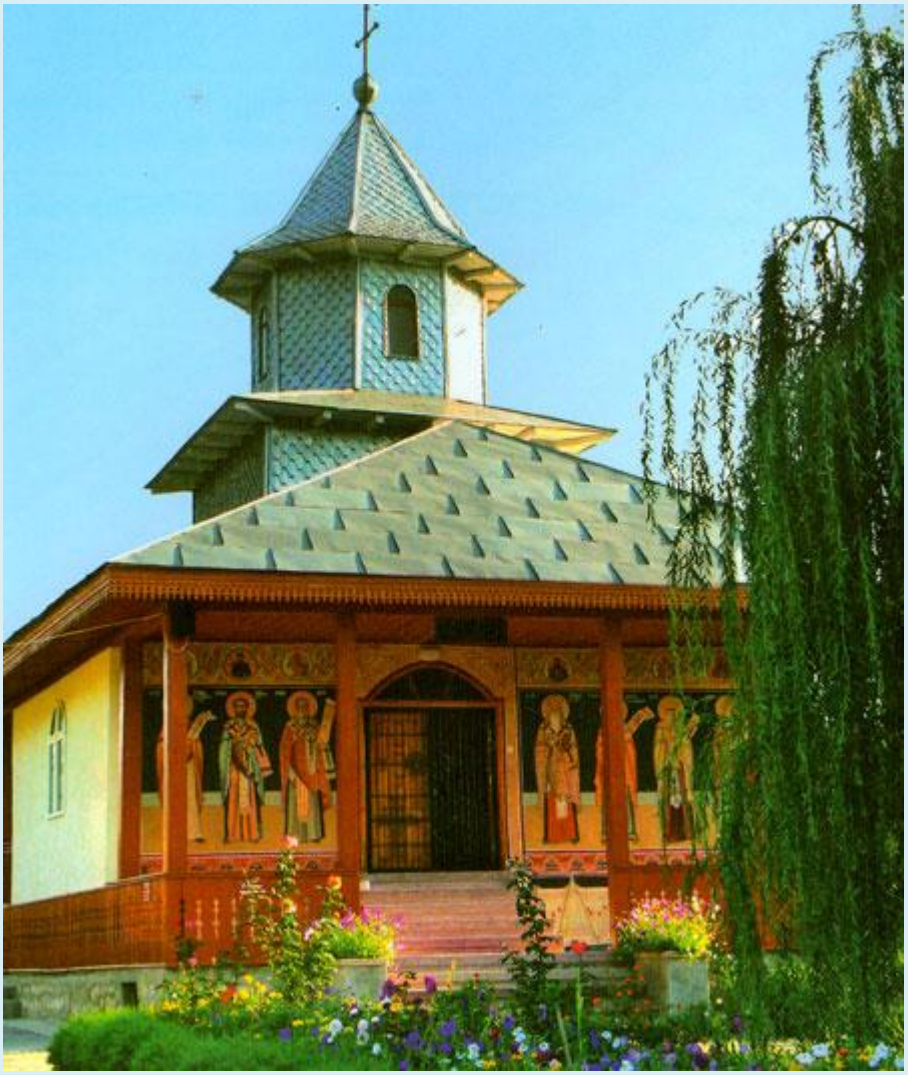

La 15 august 1842, stareţul Dimitrie moare, în vârstă de 66 ani (din care 46 de monahism şi 35 ani petrecuţi la Brazi). Paharnicul Şerban Bontaş a sigilat cu pecetea lui ascunzătoarea din paraclisul de la subsol unde era mormântul cel nou al lui Teodosie, multe odoare, 12.139 lei de argint şi aur şi o baniţă cu parale mărunte. Au fost toate desigilate şi încredinţate noului stareţ Teofilact cu catagrafie.

După moartea stareţului Dimitrie, Schitul Brazi intră într-o fază de treptată decădere, culminând cu secularizarea lui Cuza din 1864. După secularizarea averilor mănăstireşti situaţia se agravează, schitul se desfiinţează, rămânând numai 10 vieţuitori. Ca aceştia să nu fie muritori de foame li s-a dat în 1867 ceva teren şi livadă în jurul schitului.

La Mănăstirea Brazi, disciplina monahală a început să scadă, cu urmări în comportări necuviincioase şi instabilitatea stareţilor. Între anii 1842-1882 s-au perindat la conducerea Mănăstirii Brazi zece stareţi, aşa că începe degradarea clădirilor. La 9 noiembrie 1856, stareţul Irodion (numit la 19 mai 1854) raporta

că deşi se făcuseră devize de reconstruire şi restaurare, nu s-a realizat nimic, iar peste alţi doi ani (1858) arătă că biserica, chiliile, un arhondaric şi un hambar erau dezvelite, clopotniţa era căzută de 5 ani.

În 1883 protosinghelul Irodion Ciocârlan a ridicat în curtea schitului o cruce de piatră care avea textul: "Odihneşte trupul părintelui ieroshimonah Dimitrie care a făcut această monastire Brazi şi a adormit la anul 1843." Crucea a dispărut după anul 1950.

În anul 1890, biserica aşezământului monahal, cu hramul Sfântul mare mucenic Gheorghe, a fost reparată de ieromonahul Irinarh Borsescu şi tot acesta, în locul vechii biserici din lemn a mitropolitului Teodosie, ruinată complet a ridicat la Schitul Sfântul Ioan, o biserică nouă, de zid, târnosită în 1894.

Războiul din 1916-1918 face ca populaţia din zonă să fugă şi odată cu aceasta călugării şi călugăriţele de la Brazi. Nemţii ocupă schitul doi ani şi în acest timp tot ce-a fost lemn a ars. Abia în 1919 schitul a fost redeschis şi primii stareţi ieromonahul Glicherie Tibireac cu protosinghelul Evghenie Brânzescu, ajutaţi de epitropul Adolf Căpăţână şi familia Filip au întreprins primele reparaţii.

Preotul Teodor Antohi, parohul Bisericii Sfântul Nicolae - Şelari (născut în satul Neicu), a ridicat la Sfântul Ioan (pe locul unde a fost mormântul mamei sale călugăriţă aici) o frumoasă biserică (sub zidul din stânga al intrării în biserică s-a şi înmormântat ca ctitor) târnosită abia în 1936. Dar a venit cutremurul din 10 noiembrie 1940 care a făcut ca biserica să se prăbuşească la fel şi cea a schitului Brazi, chiliile şi temelia podului de Hăulita.

Cele două schituri au avut mult de suferit din partea nemţilor între anii 1916-1918 ai primului război mondial. Ele s-au refăcut şi chiar au prosperat după anul 1918, dar cutremurul din anul 1940 le-a ruinat bisericile din temelie. La Schitul Brazi, lăcaşul de cult şi chiliile dărâmate de cutremur au fost reparate de noul stareţ - ieromonahul Teodosie Filimon.

Odată cu plecarea lui Teodosie Filimon la Cernica, călugării au fost mutaţi din schitul Brazi şi au fost aduse în locul lor călugăriţe. În anul 1949 schitul devine

cu destinaţie pentru maici şi are ca duhovnic pe ieroschimonahul Clement Cucu, fost duhovnic al Mănăstirii Sihastru, dornic să reînvie schitul din ruină, reconstruindu-l cu mijloace proprii aşa cum îl informase mai înainte prin mai multe scrisori pe preotul Gr. Popescu. Sub îndrumarea şi prin râvna proto-singhelului Clement Cucu, este rezidit întregul aşezământ monahal.

Anul 1959 a dus la desfiinţarea Schitului Brazi de către fostul regim, după care, în anul 1980, unii locuitori de la marginea Panciului au distrus până-n temelie tot aşezământul mănăstirii, însuşindu-şi abuziv materialele de construcţie. În locul schitului, rămăseseră un maidan de moloz şi mulţi mărăcini.

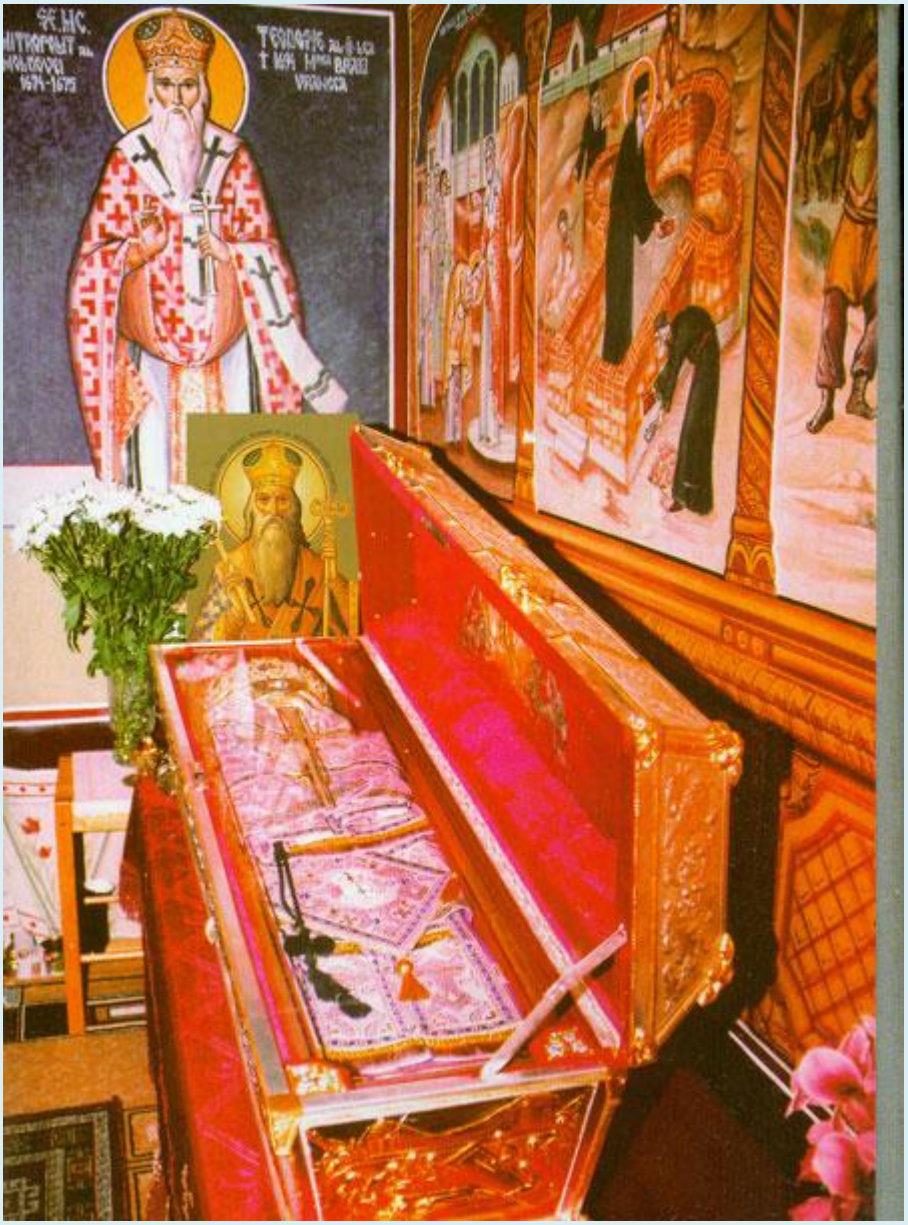

În ziua de 9 septembrie 1990, în prezenţa maicilor Iustina Angheluţa şi Pavelina Cafagiu, care au revenit la aceste ruine şi s-au aşezat în "beciul" subteran, unde vieţuiseră şi se rugaseră, în secolul al XVII-lea, primii ctitori ai lăcaşului, schimnicii Sava şi Teofilact, Preasfinţitul Părinte Episcop Epifanie al Buzăului şi Vrancei a săvârşit slujba de resfinţire a locului pe care cele două călugăriţe curajoase hotărâseră să refacă, din nimic, Mănăstirea Brazi de altădată.

În primi 5 ani după 1990 s-au construit două corpuri de bloc perpendicular unul pe altul pentru chilii, stăreţie, trapeză, bucătărie, un frumos paraclis lipit de clădirea chiliilor şi în care se intra în pridvorul lui direct din veranda largă a clădirii chiliilor. Toate clădirile sunt din zid, acoperite cu tabla galvanizată. În anul 1996 s-a început construcţia unei biserici mari din zid. Paraclisul a fost sfinţit la 25 aprilie 1995.

Pisania paraclisului spune astfel: "Acest paraclis, cu hramul Naşterea Maicii Domnului, de la Mănăstirea Brazi, s-a zidit din temelie în anii 1993-1994, iar chiliile din jurul lui în anii 1991-1994, prin străduinţa maicilor Justina Angheluţa, stareţa mănăstirii, şi Paulinei Caifegiu, contabila mănăstirii, împreună cu câteva surori, cu ajutorul dat de bunii credincioşi din împrejurimi şi alte localităţi ale ţării. În cursul anilor 1990-1991, cele două maici au locuit într-un bordei cu pământ."

Pictura paraclisului s-a executat de către pictorul preot Petre Braşoveanu (Sfântul Altar) şi a diaconului Sibiescu Gabriel (naosul şi pronaosul), între anii 1994-1995. Această pictură a fost plătită de familia Fănica Panciu din oraşul Panciu, care au contribuit şi la alte lucrări din mănăstire. Culorile au fost donate de o familie din Elveţia.

Paraclisul are spaţiul repartizat în Altar, naos şi pronaos. Altarul este luminat în faţă de două ferestre mari, naosul luminat de câte o fereastră pe flecare parte. Pronaosul nu are ferestre. Catapeteasma este din lemn, cu o sculptură foarte frumoasă, de asemenea stranele. Are o turlă mare deschisă pe naos, în formă octogonală, acoperită cu tabla în solzi; în interior turla are forma circulară. Pardoseala este de scândură şi acoperişul din tabla galvanizată.

Cu rugăciuni şi cu mari strădanii, cele două maici şi ucenicele care treptat, s-au adunat în jurul lor, au reuşit să ridice Mănăstirea Brazi, aşa cum este ea în prezent, cu sprijinul Episcopiei Buzăului şi Vrancei, şi sub îndrumarea permanentă a Preasfinţitului Părinte Epifanie, care a poposit în mănăstire de nenumărate ori.

Cea dintâi stareţă, maica stavroforă Iustina Angheluţa, s-a stins din viaţă în 2003, după 13 ani de stăreţie foarte rodnică. Acesteia i-a urmat cea care fusese econoama mănăstirii până atunci, Maica stavroforă Pavelina Cafagiu, cu aceeaşi răbdare şi cu împliniri însemnate.

În anul 2003, ca urmare a iniţiativei şi intervenţiilor repetate ale Preasfinţitului Părinte Episcop Epifanie, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat canonizarea Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, dimpreună cu cea a Sfântului cuvios Vasile de la Mănăstirea Poiana Mărului.

Proclamarea solemnă a canonizării lor a avut loc în ziua de 5 octombrie 2003, printr-o slujbă oficiată în incinta aşezământului monahal de la Mănăstirea Brazi, la care au luat parte 20 de ierarhi, membri ai Sfântului Sinod, sub conducerea fericitului întru adormire patriarhul Teoctist.

De atunci, moaştele Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Brazi, redescoperite în anul 2000, în vechiul paraclis subteran de la Mănăstirea Brazi, se află aşezate spre închinare în noul paraclis zidit deasupra celui vechi din iniţiativa maicilor şi sub îndrumarea întâistătătorului Eparhiei Buzăului şi Vrancei, Preasfinţitul Părinte episcop Epifanie. Pictura în frescă din interiorul şi exteriorul noului paraclis a fost plătită de Preasfinţitul Părinte Epifanie din salariul personal.

Mănăstirea Brazi - în literatură şi cultura românească

Mănăstirea Brazi are un anumit loc al ei şi în vastul tărâm al literaturii bisericeşti şi cel al literaturii române. Aici, preotul Gala Galaction - Grigore Pisculescu, scriitor şi profesor universitar şi preotul Vasile Radu - şi el profesor universitar la Facultatea Teologie Ortodoxă din Bucureşti - au tradus în româneşte "Sfânta Scriptură", în liniştea şi pacea de la Schitul Brazi, dinainte de 1940.

Mănăstirea Brazi a fost o vatră de cultură, de trăire şi spiritualitate românească. Monahul Antipa, născut prin anul 1816, care dorea să meargă pentru a se desăvârşi la Sfântul Munte Athos, a reuşit să ia îndrumare şi dezlegare duhovnicească numai la ieroschimonahul stareţ Dimitrie de la Brazi care dispunea de un ascetism superior şi o excelentă experienţă duhovnicească.

Nu lipsit de importanţă este şi faptul că, lângă biserica veche a Schitului Brazi, care nu se mai păstrează, a fost înmormântat, la dorinţa lui, în anul 1925, scriitorul Ioan Slavici, care-şi trăise ultimii ani din viaţă la Panciu, în casa fiicei sale, unde şi-a compus o parte din "Amintiri" şi a scris unele dintre nuvelele şi romanele sale: "Cel din urmă armaş" şi "Din păcat în păcat". După 1960, în urma desfiinţării aşezământului monahal, rămăşiţele pământeşti ale scriitorului Ioan Slavici au fost strămutate în cimitirul oraşului Panciu.

Încă din 1822 monahul Timoftei învaţă carte iarna şi sărbătorile pe monahii din mănăstire sau din alte mănăstiri, precum şi pe copiii din zonă. Încăperea destinată învăţăturii de carte aflată în estul Bisericii Sfântul Gheorghe, a devenit şcoală de cântăreţi şi dascăli şi a durat până în 1894 când şcoala a fost demolată fiind grav avariată de un puternic cutremur.

La Mănăstirea Brazi, egumenul Dimitrie a întemeiat o şcoală de cântări bisericeşti pentru călugării şi fraţii din schit, iar mai târziu a funcţionat aici o şcoală monahală, până în anul 1959.

Mănăstirea Brazi - în prezent

În prezent, în Mănăstirea Brazi vieţuiesc douăzeci de călugăriţe şi surori, iar dintre ele două sunt de ascultare la Schitul Sfântul Ioan, din apropierea mănăstirii. Astăzi, Mănăstirea Brazi este o adevărată oază de spiritualitate a judeţului Vrancea şi a întregii noastre Eparhii, atât datorită existenţei aici a moaştelor Sfântului Ierarh Mucenic Teodosie de la Brazi, cât şi pentru că rugăciunea şi munca în obşte, spre binele sfântului aşezământ, sunt la mare cinste şi fac din această mănăstire una dintre emblemele duhovniceşti ale Eparhiei Buzăului şi Vrancei.

Mănăstirea Brazi - galerie foto

IC
CEL VECHI
XC
DE ZILE

Paraclisul "Sfântul Teodosie de la Brazi" - galerie foto

https://www.pemptousia.ro/photo/frescele-paraclisului-subteran-de-la-manastirea-sfantul-teodosie-de-la-brazi-vrancea/

Paraclisul "Sfântul ieromonah Teodosie"

Intrarea in paraclisul "Sfântul ieromonah Teodosie

Intrarea spre mormântul Sfântului ieromonah Teodosie

Intrarea spre mormântul Sfântului ieromonah Teodosie

Mormântul Sfântului ieromonah Teodosie

Mormantul
SEJerarh maconic
Teodosie

Întâlnire spirituală cu Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Brazi

Imagine din biserica Mănăstirii Brazi.

Despre Mănăstirea Brazi am auzit întâmplător, într-o discuție avută la locul de muncă cu unul dintre colegii mei. Acesta tocmai revenise dintr-un concediu petrecut în Moldova, unde vizitase mai multe obiective, printre care și mănăstirea amintită mai sus, locație de care a rămas impresionat. De la el am aflat că la mănăstirea aceasta adăpostește mormântul Sfântului Ierarh Mucenic Teodosie de la Brazi, menționat în calendarul creștin-ortodox pe data de 22 septembrie. Pentru că sfârșitul de săptămână anunța o vreme excelentă, am hotărât împreună cu soția să parcurgem un traseu de două zile, perioadă în care să vizităm, printre altele, Mănăstirea Brazi de lângă Panciu.

Noi am ajuns la această mănăstire pe DN2-E85 din direcția Focșani, după care, înainte cu câțiva kilometri de intrarea în orașul Mărășești, la Tișița, am virat către stânga pe DN 2L (șoseaua ce duce la Soveja). Din DN2-E85 și până în localitatea Panciu sunt 12 kilometri, iar din Panciu până la Mănăstirea Brazi vor mai fi parcurși 2 kilometri pe un drum lăturalnic, de o calitate foarte slabă (plin de gropi cu dimensiuni variate). Mănăstirea este semnalizată printr-un indicator aflat pe drumul principal.

Descrierea lăcașului de cult

În momentul în care am lăsat în urmă casele situate la marginea localității Panciu, în fața noastră s-a deschis o vale destul de îngustă, iar în susul acesteia am observat turla de la Mănăstirea Brazi. Lăcașul de cult adăpostește în prezent 20 de maici și este compus din Paraclisul ”Nașterea Maicii Domnului”, o bisericuță ridicată în partea stângă a curții, dar și mai multe chilii. La intrarea în curtea Mănăstirii Brazi, în partea dreaptă, se află în construcție o biserică nouă, despre care am aflat că va fi finalizată anul viitor.

Curtea mănăstirii este așezată pe coama unui deal; în spatele unei liziere de brazi se află Paraclisul mănăstirii, ce adăpostește o parte din moaștele Sfântului ierarh mucenic Teodosie. Actualul Paraclis al mănăstirii a fost construit între anii 1993-1994. Paraclisul continuă cu o clădire ce adăpostește chilii, dar imediat cum se termină Paraclisul exterior, o plăcuță fixată pe zid ne anunță faptul că putem vizita Paraclisul subteran cu hramul ”Învierea Domnului”, construit în anul 1642. Acest paraclis subteran este declarat monument istoric. Accesul se face coborând pe o scară din piatră către o încăpere subterană ce adăpostește, alături de câteva icoane, mormântul Sfântului ierarh mucenic Teodosie.

După ce am admirat sfioși paraclisul subteran, am ieșit în curtea plină cu flori multicolore și am observat în centrul curții o Sfântă Masă rămasă ca un martor mut pentru timpurile dificile pe care acest lăcaș de cult le-a traversat. Această Sfântă Masă a aparținut unei biserici construite aici după cutremurul din 1940, biserică ce ulterior a fost demolată în timpul regimului comunist. Anul 1959 a însemnat desființarea acestui lăcaș de cult, astfel că unii locuitori de la marginea orașului Panciu au distrus în timp tot așezământul mănăstirii, pentru a-și procura în mod nedemn materiale de construcții. Redeschiderea și refacerea Mănăstirii Brazi s-a produs după Revoluția din Decembrie 1989.

Dealul din spatele curții lăcașului de cult este susținut de un zid construit din pietre și cărămizi, zid ce datează încă din secolul al XVII-lea.

Această mănăstire este un loc deosebit, unde se poate observa o îmbinare armonioasă între trecut (Paraclisul subteran și mormântul Sfântului Ierarh Teodosie de la Brazi), prezent (Paraclisul actual, biserica și chiliile mănăstirii) și viitor (noua biserică aflată în construcție).

Scurt istoric

Tradiția populară spune că Mănăstirea Brazi își are începuturile încă din timpul domniei lui Ștefan cel mare, când pe locația actuală se afla un schit. Totuși, documentele istorice amintesc de acest lăcaș de cult începând cu secolul al XVII-lea. În anul 1642, doi călugări, Sava și Teofilact, au construit paraclisul

subteran ce se păstrează și astăzi. Schitul de la Brazi a cunoscut o perioadă de înflorire în timpul mitropolitului Teodosie, cel care a ridicat aici o biserică și a oferit moșiile sale Schitului Brazi. Această perioadă propice dezvoltării Schitului Brazi a fost brusc întreruptă odată cu moartea mitropolitului Teodosie, în anul 1694.

În perioada 1807-1815, egumenul Dimitrie reușește să refacă aproape din temelii Schitul Brazi, care fusese distrus aproape integral de un incendiu. Dimitrie reușește să ridice în anul 1834 o nouă biserică ce va purta hramul ”Sfântul mare mucenic Gheorghe”. Lăcașul de cult este grav afectat de cutremurul din anul 1838, și apoi este aproape desființat după anul 1864, odată cu secularizarea averilor mănăstirești din timpul lui Cuza. Perioada dificilă continuă până după primul război mondial (în timpul războiului nemții au ocupat timp de doi ani schitul, arzând în această perioadă toate construcțiile din lemn). În perioada 1918-1940, schitul Brazi este redeschis și au loc reparații capitale, dar alte daune vor fi provocate de cutremurul din 1940. Perioada de decădere din timpul comunismului s-a terminat după anul 1989, atunci când două maici, Justina Angheluța și Paulina Cafegiu, ajutate de câteva surori, au reușit să refacă aproape din temelie lăcașul de cult.

Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Brazi, considerat ocrotitorul Mănăstirii Brazi, a fost desemnat episcop de Rădăuți în anul 1670, remarcându-se prin faptul că a oferit ajutor tuturor lăcașelor de cult din aria sa. Pe o perioadă scurtă de timp, în vremea domniei lui Dumitrașcu Vodă, Teodosie a fost numit la conducerea Mitropoliei Moldovei, apoi a fost înlăturat de domnitor deoarece i-a reproșat acestuia că îi lasă pe turci să-i asuprească pe moldoveni, fără a încerca să-i alunge dincolo de hotarele țării. Teodosie s-a retras la Schitul Brazi unde a ridicat o nouă biserică și tot aici a fost ucis de către o hoardă de tătari în toamna anului 1694. Aceștia i-au tăiat capul pentru că a refuzat să le predea avutul lăcașului de cult.

În anul 2003 Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat canonizarea Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Brazi.

Crazy_Mouse

Ne apropiem de Mănăstirea Brazi.

Aleea împrejmuită de brazi ne conduce către curtea interioară a Mănăstirii Brazi.

În fața noastră se află Paraclisul ”Nașterea Maicii Domnului”; scara conduce către o troiță unde este pictat chipul Sfântului mucenic Teodosie de la Brazi.

Sfântul mucenic Teodosie ne întâmpină...

În partea dreaptă a curții se ridică o biserică nouă și impunătoare.

Turla bisericii noi, văzută în detaliu...

Ne continuăm drumul către curtea interioară a mănăstirii.

La capătul aleii se află clopotul Mănăstirii Brazi.

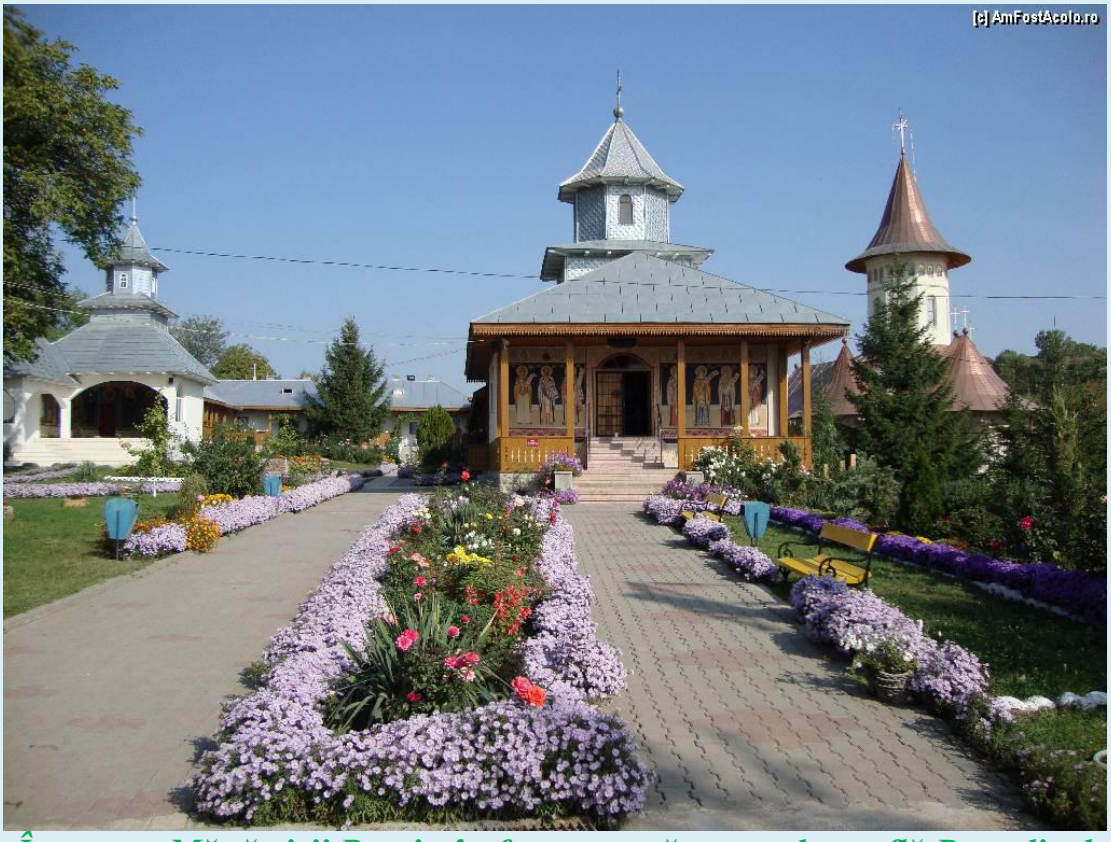

În curtea Mănăstirii Brazi - în fața noastră, central, se află Paraclisul Mănăstirii Brazi.

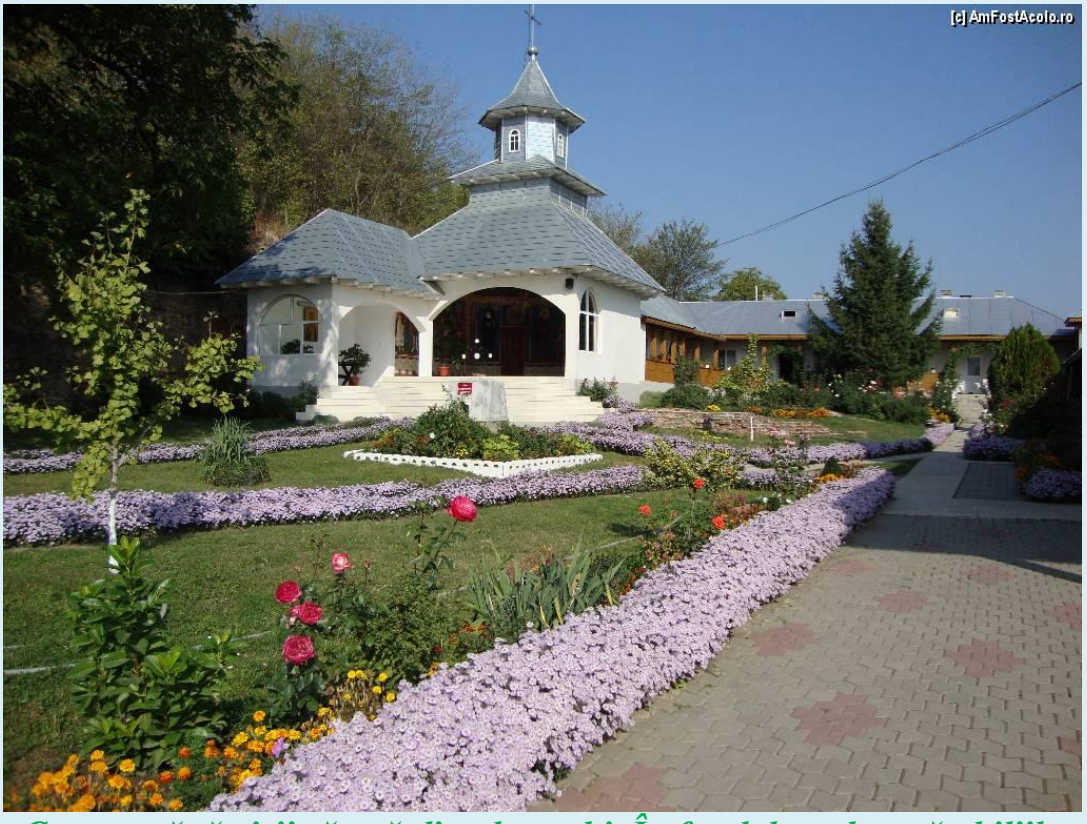

Curtea mănăstirii văzută din alt unghi. În fundal se observă chiliile mănăstirii.

Un indicator ne îndrumă către Paraclisul subteran ce adăpostește mormântul Sfântului ierarh Teodosie de la Brazi.

În partea dreaptă, o scară abruptă din piatră ne va conduce către Paraclisul subteran, declarat monument istoric.

Interiorul Paraclisului subteran de la Mănăstirea Brazi.

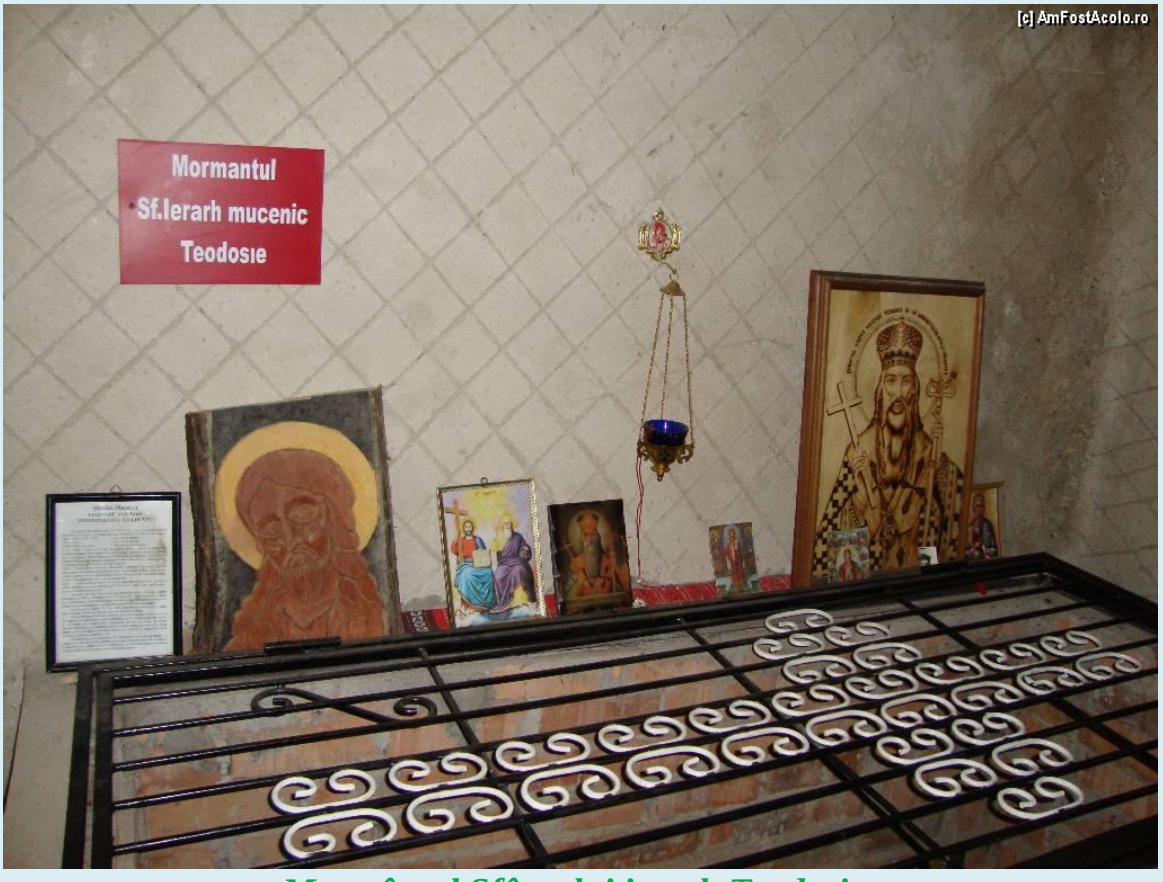

Mormântul Sfântului ierarh Teodosie.

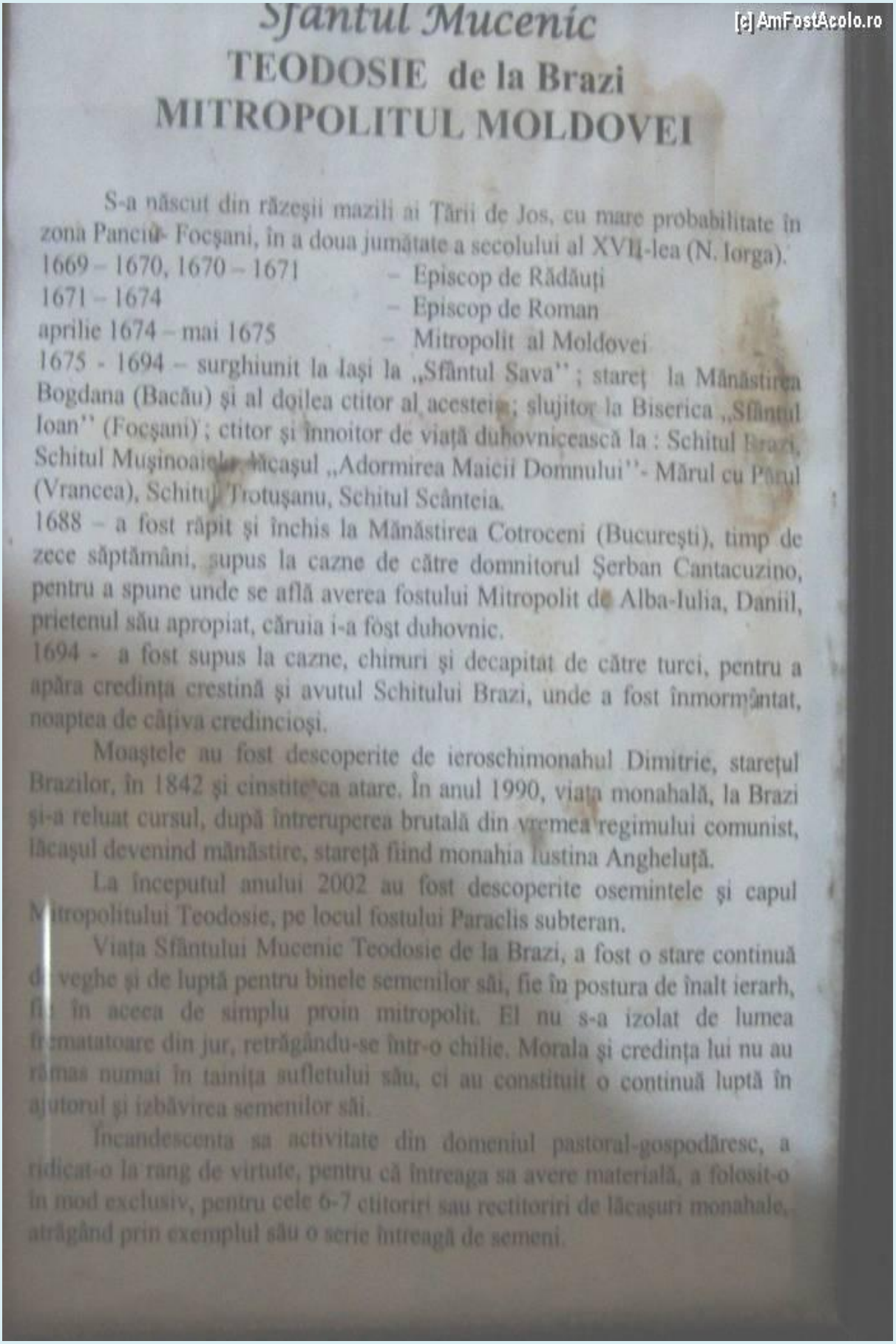

Câteva date cu privire la Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Brazi.

Maica Domnului cu Pruncul - icoană din Paraclisul subteran.

În curtea mănăstirii se află o Sfântă Masă rămasă de la o biserică demolată în timpul regimului comunist.

Un zid din piatră și cărămidă construit în secolul al XVII-lea consolidează dealul din spatele mănăstirii.

Sfântul ierarh mucenic Teodosie de la Brazi este pictat în mai multe locații din cadrul acestei mănăstiri.

Curtea mănăstirii văzută din alt unghi.

Turism de-o zi: Mănăstirea Brazi – Panciu

Ei, dragii moșului, v-am plimbat prin Croația, Slovenija, Austria și, dacă sunteți cuminți, o să vă mai plimb. Da' normal e să vă mai spui câte ceva și despre Vrancea, județul în care habitez. V-am mai spus, nu strâmba din nas, Zoazore, se aude? Vrancea este un județ șucar, are multe de arătat, încet-încet o să vă arăt locurile frumoase din acest colț de țară, iar voi să faceți bine să vă mirați și să spuneți că așa ceva n-ați mai văzut, chiar dacă aveți vilă în Miami! Și, mai ales, să votați cu butonul ăla, de ”F.Util”. Dacă apăsăți pe ălălalte butoane faceți pojar, vă spui io, că am făcut un blestem !

Astăzi, fraților, o dăm bara-bara cu Dumnezeu, din două motive:

1. E miercuri, e zi de post, deci, faceți bine și puneți fasole la fiert, astăzi mâncăm de post. Dacă nu faceți așa, gândiți-vă că ”Iisus se apropie pocăiți-vă!”, așa cum scriu mulți dintre cei ce ne amenință cu venirea lui Iisus, de parcă ar veni sfârșitul lumii! Anunțurile sunt scrise, cu deștu', pe praful de pe mașini, cu creta, pe garduri sau cu cuiul, tot pe mașini, dar aicea mai bine bănuiți-vă dușmanii, nu pe propăvăduitorii de ocazie.

2. Al doilea motiv, ține mai mult de persoana mea: zilele astea chiar m-am simțit rău și m-am gândit că, poate, Doamne-Doamne m-o fi arătat cu degetul, că pe mine mă vrea! Păi, atuncea, încerc și eu să-ngraș porcu', chiar dacă-n ajun, mai ales că eu, de felul meu, sunt credincios, dar am, așa o relație mai intimă cu cele sfinte, nu sunt chiar habotnic!

Mă rog, multă vorbă, cei care mi-ați mai citit rândurile, mă știți, dar așa-s eu, geniu și ca urmare, am deraierile mele!

Vrancea are multe mănăstiri, din diferite perioade de timp.

V-am mai dus la Mănăstirea Mușunoaiele, la Schitul Dălhăuți, astăzi vă duc la Schitul Trei Brazi, din Panciu. Dacă daţi semne că vă place, o să vă mai duc la Vărzăreşti şi pe unde o să mai vreau eu.

Mănăstirea Brazi este mănăstirea la care mergem noi, eu cu familia mea, cel mai des. După cum vă spuneam, nu iau în derîdere pe alea sfinte, chiar dacă nu-mi place BOR, ca instituție. Dar, ca orice om, am (până) și eu momentele mele când vreau Ajutorul Divin. Știu că lumea cu nivel intelectual spune că viața ți-o faci singur, dar ce strică să respecți niște cutume, mai ales că-s de bun simț?! De-aia, periodic, ne urcăm în mașină și țuști la Schit, unde încercăm să refulăm stresul cotidian sperând că Dumnezeu e acolo și ne ascultă rugile. Mai aprindem o lumânare, pentru morţii mei, pentru că sincer, nu mi-ar plăcea să mă-ntâlnesc

cu mama sau cu tata, noaptea, prin casa mea, certându-mă că i-am lăsat fără lumină, deşi, au murit de vreo 18 şi respectiv 15 ani ! Amin!

Ne ajută şi faptul că schitul este relativ aproape de Mărăşeşti, pe la Tişiţa fiind vreo 15 km, un fleac, adică!

Schitul face parte din cele care-mi merg, mie, la inimă. E micuţ, multă curăţenie, flori şi, mai ales, liniște.

Bine, acuma, de vreo lună, s-a sfinţit o (prea mare) biserică lângă el, ceea ce, mă întoarce, iarăşi, la aprecierea că făloşenia afişată de BOR nu prea se încadrează în umilinţa de ne-o propăvăduiesc preoţii. Dar, intrăm pe teren minat, gata, tac!

Mănăstirea Brazi este deci o mănăstire creştin-ortodoxă ce găzduieşte o obşte de maici. Este amplasată în partea de sud-vest, la circa 1 km, de oraşul Panciu, sub Dealul Neicului, pe malul drept al unui pârâiaş, Hăulita.

Are de jur-împrejur satele: Crucea de jos, Crucea de sus, Străoane şi Muncelu, mare parte din ele atestate documentar de prin secolele XV-XVI. Alte sate de lângă, Neicu şi Panciu, sunt atestate mult mai târziu, sec. XVII-XVIII.

Noi, moldovenii, avem o obsesie cu Ştefan cel mare, dacă vrem să convingem pe cineva despre vechimea unui lucru, o ardem cu tupeu că e construit încă de pe vremea lui Ştefan cel mare ce mai, totul în Moldova, e făcut sau are legătură cu Ştefan cel mare!

Cam aşa am păţit şi eu, în copilăria mea: n-am fost chiar cel mai cuminte, la şcoală şi în traiul cotidian, motiv pentru care, când auzeau ai mei că s-a ntâmplat ceva nasol pe-afară (un geam spart, bătaie-ntre copii) mă băteau din prima, fără să mai aştepte rezultatul cercetărilor ştiinţifice efectuate de către grupul de savanţi englezi! Ce mai, eu eram mereu, de vină! Era să iau bătaie şi pentru cutremurul din 1977, dar până la urmă, o aflat tata că nu s-o-ntâmplat din cauza mea!

Aşa şi aicea, se spune că Schitul ar fi fost încă de pe vremea cetăţeanului respectiv, cel cu nume de ispravă, când nuş' ce sihastru, Pustnicul Gheorghe, ar fi hălăduit pe acolo, că n-avea nimica altceva de făcut, deoarece, trebuie să recunoaştem, în afara unor năvăliri turceşti, stresul nu prea era prezent în viaţa trăitorilor de-atuncea din Moldova.

Cică, Fane Babanu' ar fi fost pe-acolo să vază omu' ce producţie au viile din Panciu. În alaiul său avea şi-un băgător de seamă, numit pompos ”sfetnic”, care era bolnav. Ca să scape de el, Ştefan i l-ar fi lăsat în grija pustnicului Gheorghe.

Când s-a-ntors, ce să vezi, sfetnicul nu mai avea nici pe dracu'... ăsta, pardon, vorbim de alea sfinte, era perfect sănătos!!! Normal că pe Fane, după ce vizitase viile și o fi și degustat producția, l-a luat gura pe dinainte și a promis să construiască o biserică, ce avea să poarte hramul Sfântul Gheorghe. Și, știți că Fane era mic de stat dar iute în a vărsa sânge nevinovat, dacă tipul a vrut biserică, biserică s-o fost făcut, că nu văz cine ar fi putut să zică că nu vrea!

În realitate, cică, prin secolul al XVII-lea, doi pustnici, Sava și Teofilact, ar fi construit o bisericuță subterană, care se păstrează și astăzi, de-o să vi-o arăt mintenaș și un bordei, în care să trăiască cei doi.

Olecuță mai târziu, la această mănăstire se așează fostul mitropolit al Moldovei, Teodosie al II-lea, despre care se crede că ar fi fost născut în zonă.

Teodosie al II-lea, cel care la 1670 a fost episcop al Rădăuților, apoi, la 1672, episcop al Romanului, va fi rânduit, la 1674, Mitropolit al Moldovei. Nu știu dacă pentru avansare a trebuit să prezinte și să susțină vreun proiect managerial, fapt este că Vodă nu l-a plăcut prea mult, așa că, la 1675 îl înlocuiește la Mitropolie cu Dosoftei.

Pe Teodosie îl surghiunește la Mănăstirea Sfântul Sava din Iași.

La fel de cert este faptul că la 1676, Schitul Brazi a fost reconstruit de către egumenul Zaharia cu mare și mult prea sfințitul ajutor al fostului mitropolit. Cei doi, cică erau rude, deci practica nepotismului este destul de înrădăcinată la noi, în Românica.

Ulterior, prin diata de la 14 octombrie 1691 Teodosie al II-lea lasă toată averea sa Schitului Brazi.

După terminarea surghiunului, Teodosie al II-lea vine și se stabilește la Schitul Brazi. Tot din cauza lui, în zonă, s-au mai construit mănăstirile Trotușanu, Mușunoaiele și Scânteia, ultimul ne mai existând.

La 1696, tătarii fac ceea ce știau ei cel mai bine, năvălesc în Moldova și ajung în zona Vrancea. Conduși de un localnic (deci trădarea nu e chiar străină de comportamentul vrâncenilor, ”Miorița” poate să dovedească asta) ei ajung la Schitul Brazi. Teodosie al II-lea are ghinionul să se întâlnească cu ei, se poartă o discuție pe tema însușirii de către tătari a bunurilor schitului. Teodosie nu prea este de acord şi se trece la negocieri. Discuția a fost anevoioasă, pentru că, cred eu, traducătorul, respectiv ăla de-i condusese pe tătari la schit, avea unele deficiențe în cunoașterea absolută, a limbii tătărăști.O fi pus vreun accent greșit sau o fi făcut vreo conjugare nelalocul ei, iar tătarii au crezut că Teodosie face

referire la mamele lor. Cert este că Teodosie n-a vrut, în ruptul capului, să dea banii de-i avea la el. Poate că nu era asigurat, cine mai ştie? Clar este că s-a opus, dar asta nu l-a ajutat, neam, pentru că tătarii, nemulţumiţi de negocieri şi pe fondul educaţiei precare pe care o aveau, atavici în comportament, îi taie capul și probabil, iau și bunurile. Poftim maniere!

Teodosie este îngropat la Schitul Brazi și o să vă arăt și mormântul.

În decursul timpurilor, schitul suferă incendii și reconstrucții, se construiesc așezăminte călugărești și se strămută bisericuța de lemn construită pe vremea lui Teodosie al II-lea.

În primul război mondial nemții au ocupat schitul, călugării au plecat iar Mănăstirea aproape că a ars.

Din 1918 a fost reconstruit, dar cutremurul din 1940 l-a dărâmat din nou.

Din 1949 schitul devine obște de maici, dar din 1959, comuniștii închis schitul. Populația din zonă, în mare creștinătatea și credința sa, fură tot ceea ce se poate, dărâmând inclusiv clădirile, pentru a-și însuși cărămizile, doar din dorința creștinească de a-și construi acareturi în gorpodăriile proprii.

Locul unde fusese schitul a devenit maidan, dar, fără conotația din Ukrayna.

În ziua de 9 septembrie 1990, în prezența maicilor Iustina Angheluță şi Pavelina Cafagiu, care au revenit la aceste ruine şi s-au aşezat în "beciul" subteran, unde vieţuiseră şi se rugaseră, în secolul al XVII-lea, primii ctitori ai lăcaşului, schimnicii Sava şi Teofilact, Preasfinţitul Părinte episcop Epifanie al Buzăului şi Vrancei, a săvârşit slujba de resfinţire a locului pe care cele două călugăriţe curajoase hotărâseră să refacă, din nimic, Mănăstirea Brazi de altădată.

În anul 2003, ca urmare a iniţiativei şi intervenţiilor repetate ale Preasfinţitului Părinte episcop Epifanie, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat canonizarea Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi.

De atunci, moaştele Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Brazi, redescoperite în anul 2000, în vechiul paraclis subteran de la Mănăstirea Brazi, se află aşezate spre închinare, în noul paraclis zidit deasupra celui vechi, din iniţiativa maicilor şi sub îndrumarea întâistătătorului Eparhiei Buzăului şi Vrancei, Preasfinţitul Părinte episcop Epifanie. Pictura în frescă din interiorul şi exteriorul noului paraclis a fost plătită de Preasfinţitul Părinte Epifanie din salariul personal.

Mănăstirea Brazi are un loc bine definit în cultura ecumenică. Aici, preotul Gala Galaction - Grigore Pisculescu, scriitor şi profesor universitar, şi preotul Vasile Radu - şi el profesor universitar la Facultatea Teologie Ortodoxă din Bucureşti - au tradus în româneşte"Sfânta Scriptură", în liniştea şi pacea de la Schitul Brazi, dinainte de 1940.

Mănăstirea Brazi a fost o vatră de cultură, de trăire şi spiritualitate românească. Monahul Antipa, născut prin anul 1816, care dorea să meargă pentru a se desăvârşi la Sfântul Munte Athos, a reuşit să ia îndrumare şi dezlegare duhovnicească numai la ieroschimonahul stareţ Dimitrie de la Brazi care dispunea de un ascetism superior şi o excelentă experienţă duhovnicească.

Nu lipsit de importanţă este şi faptul că lângă biserica veche a Schitului Brazi, care nu se mai păstrează, a fost înmormântat, la dorinţa lui, în anul 1925, scriitorul Ioan Slavici, care-şi trăise ultimii ani din viaţă la Panciu, în casa fiicei sale, unde şi-a compus o parte din "Amintiri" şi a scris unele dintre nuvelele şi romanele sale: "Cel din urmă armaş" şi "Din păcat în păcat". După 1960, în urma desfiinţării aşezământului monahal, rămăşiţele pământeşţi ale scriitorului Ioan Slavici au fost strămutate în cimitirul oraşului Panciu.

Încă din 1822 monahul Timoftei învaţă carte iarna şi sărbătorile pe monahii din mănăstire sau din alte mănăstiri, precum şi pe copiii din zonă. Încăperea destinată învăţăturii de carte, aflată în estul Bisericii Sfântul Gheorghe, a devenit şcoală de cântăreţi şi dascăli şi a durat până în 1894 când şcoala a fost demolată, fiind grav avariată de un puternic cutremur.

La Mănăstirea Brazi, egumenul Dimitrie a întemeiat o şcoală de cântări bisericeşţi pentru călugării şi fraţii din schit, iar mai târziu a funcţionat aici o şcoală monahală, până în anul 1959.

Acum, în Mănăstirea Brazi este o comunitate de douăzeci de călugăriţe şi surori, iar dintre ele, două sunt de ascultare la Schitul Sfântul Ioan, din apropierea mănăstrii.

Astăzi, Mănăstirea Brazi este o adevărată oază de spiritualitate a judeţului Vrancea şi a întregii Eparhii, atât datorită existenţei aici a moaştelor Sfântului ierarh mucenic Teodosie de la Brazi, cât şi pentru că rugăciunea şi munca în obşte, spre binele sfântului aşezământ, sunt la mare cinste şi fac din această mănăstire una dintre emblemele duhovniceşţi ale Eparhiei Buzăului şi Vrancei” se arată în siteul de specialitate al BOR.

Vă mai spun că accesul la această mănăstire se face foarte uşor, Se merge pe DN 2 (E85) până la Ţişiţa şi apoi, pe drumul spre Panciu. Chiar la capătului

drumului în aliniament, se vede indicatorul spre Schit și se mai merge vreo 3 kilometri, pe un drum impecabil.

Sau, se poate intra în Panciu și la a doua intersecție, la fel se vede indicatorul spre Schit.

Cred că, dacă nu spiritualicește, măcar din curiozitate istorică se justifică o vizită la acest schit. Deși, nu uitați: ”Iisus se apropie, pocăiți-vă! ”

căpcă1

Noua biserică construită în ultimii doi ani și sfințită la începutul lunii

Intrarea principală în biserică

Catapeteasma bisericii. Biserica încă nu este pictată.

Racla cu moaștele Sfântul Teodosie

Drumul spre Schit, dinspre noua biserică

Curtea Schitului Brazi.

Primul zid al mănăstirii, de fapt, ce-a mai rămas din el.

Sfânta masă ridicată după cutremurul din 1940

Spre mormântul Sfântului Teodosie al II-lea

Scările de acces spre mormânt

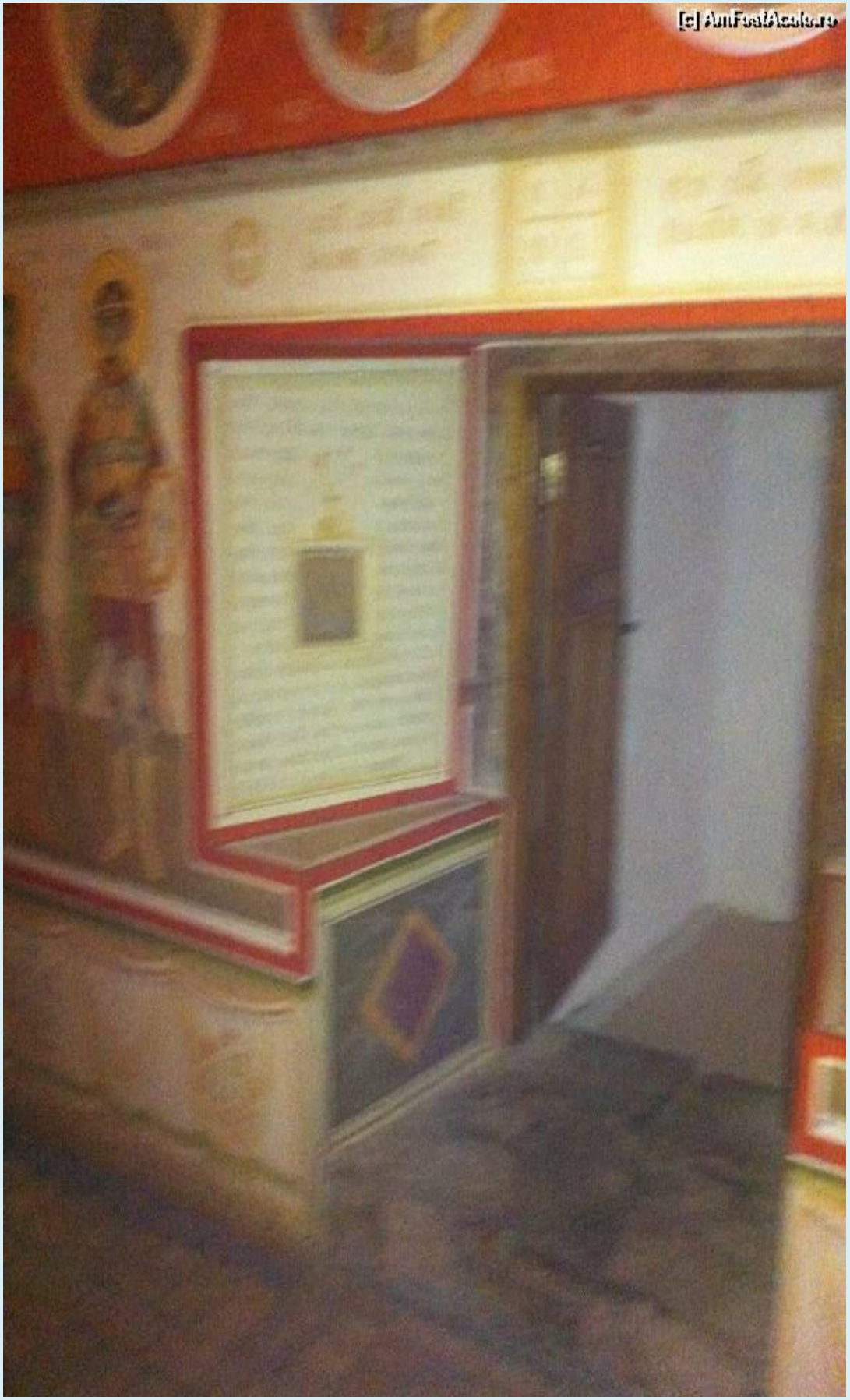

Paraclisul subteran al lui Sava și Teofilact

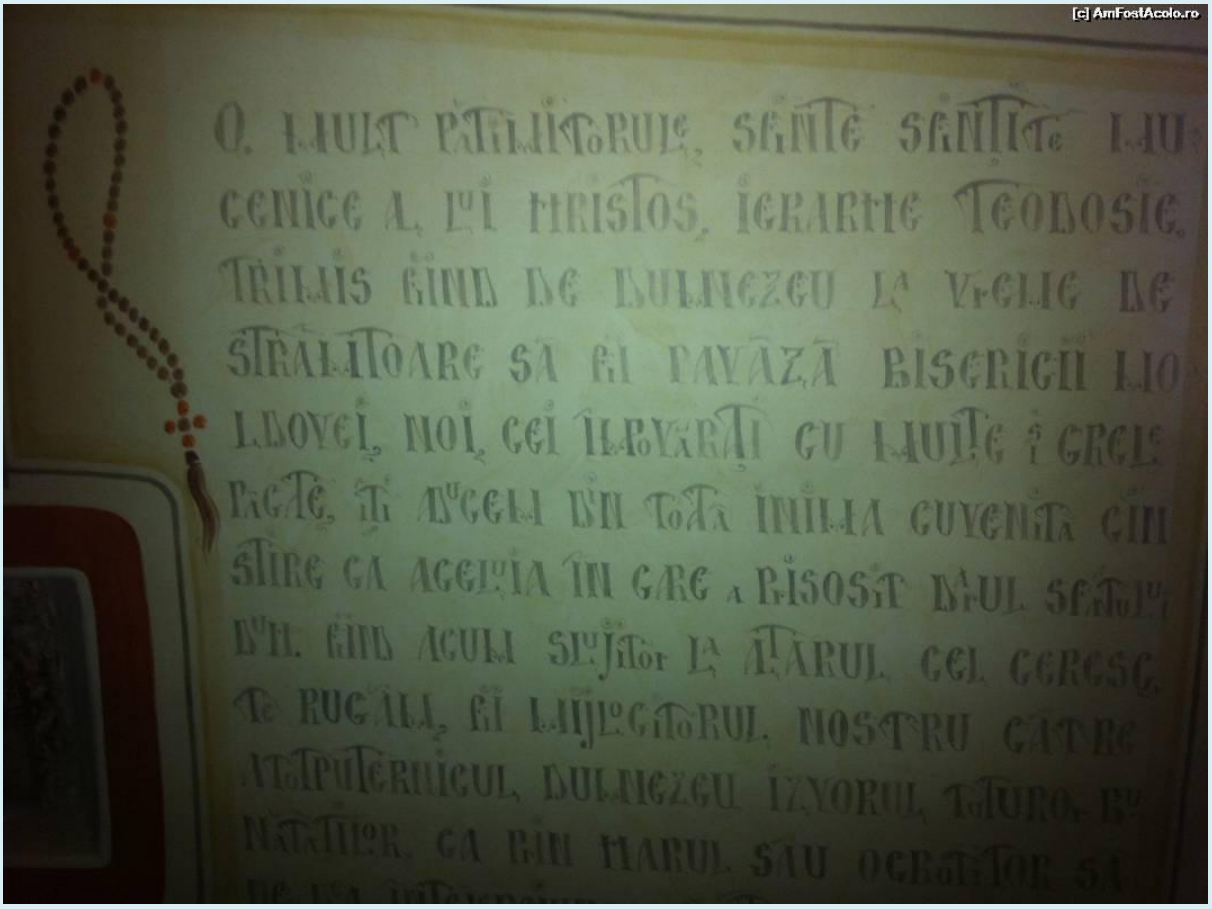

Pisania de la paraclis -1

Mormântul Sfântului Teodosie

Picturi din paraclisul subteran

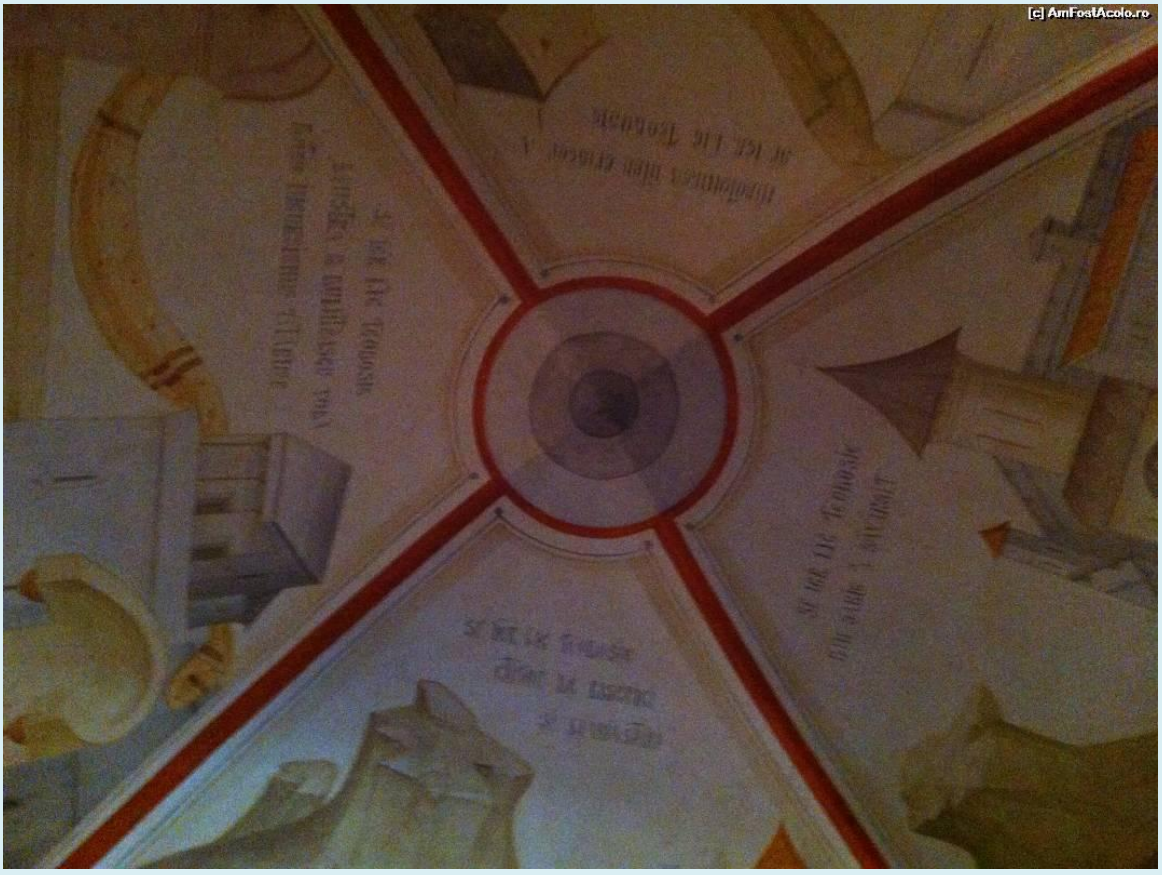

Pictura din tavanul paraclisului

Curtea Schitului

Indicator spre paraclisul subteran

Clopotul din curtea Schitului

Drumul spre Biserica nouă, dinspre Schit.

Popas la Mănăstirea Brazi

Mănăstirea Brazi este o mănăstire de maici (cam 20 de călugăriţe) situată la 2-3 km sud-vest de PanciuVN, unde se ajunge uşor datorită indicatoarelor existente.

Ca şi vechime mănăstirea, schit iniţial, datează încă din vremea lui Ştefan cel mare, însă pe baza unor documente ea îşi are începuturile prin secolul al XVII-lea.

Mănăstirea Brazi este o adevărată oază de linişte, de spiritualitate, poate şi pentru că aici sunt moaştele Sfântului Ierarh Mucenic Teodosie de la Brazi.

Când am fost la această mănăstire era în construcţie o nouă biserică şi spre uimirea noastră se mai păstra o bucată de zid, al vechii mănăstiri cred, din secolul al XVII-lea, poate ca o mărturie în timp a vechimii acestui aşezământ religios.

Dacă sunteţi în trecere prin această zonă mergeţi să vizitaţi şi această mănăstire pentru că merită cu siguranţă.

cojocaru a.

altarul de vară şi corpuri de chilii de la mănăstirea Brazi

una din bisericile mănăstirii şi un corp de clădire unde se găsesc magazinul bisericesc şi câteva chili

în incinta mănăstirii Brazi

noua biserică aflată, după cum se vede, în construcţie

curtea interioară a mănăstiri (în dreapta se vede a doua biserică a acesteia)

curtea interioară a mănăstirii Brazi

inscripţie pe zidul vechii mănăstiri

în curtea interioară a mănăstirii Brazi

(Foto) Mănăstirea Sfântului Teodosie de la Brazi, Vrancea - Frescele paraclisului subteran

În partea de nord a paraclisului subteran de la Mănăstirea Brazi, la 6 mai 1842, au fost aşezate moaştele Sfântului Teodosie într-un mormânt nou. După redeschiderea mănăstirii, în urma lucrărilor de restaurare, la 20 martie 2000, maica Iustina a redescoperit moaştele Sfântului Teodosie.

Frescele paraclisului subteran de la Mănăstirea Sfântului Teodosie de la Brazi, din judeţul Vrancea, au fost realizate în perioada august-septembrie 2013 de iconografii Mihai Coman şi Toma Chituc.

În această galerie sunt prezentate frescele realizate de pictorul Mihai Coman.

© doxologia.ro

© doxologia.ro

Sf. Ier. Teodosie
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

DE LA
© doxologia.ro

SF. IER.
CERNI-
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

SF. PR.
IOAN
BOTG
ZATO
RU
L
© doxologia.ro

Mănăstirea Bogdana

Graţioasele biserici ale Sfântului Ştefan cel mare, amintesc anii de bărbăţie, de glorie şi de pietate, de restrişte şi de speranţă, cu alte cuvinte de o intensă viaţă naţională duhovnicească. Picturile din timpul lui Petru Rareş şi până la Alexandru Lăpuşneanu ne prezintă concluzia unei arte pe deplin constituită, artă prin care trece uneori o adiere de eroism. Între aceste mărturii ale valorii şi credinţei naţionale se numără şi Mănăstirea Bogdana din oraşul Rădăuţi.

Mănăstirea Bogdana - Biserica Sfântul ierarh Nicolae

Începuturile Mănăstirii Bogdana, cunoscută sub denumirea de Biserica Sfântul ierarh Nicolae, se pierd în negura vremurilor, în perioada de constituire a statului feudal moldovean. De-a lungul vremii, acest monument arhitectural de o frumuseţe aparte a îndeplinit un rol istoric, religios şi cultural deosebit.

În ciuda intemperiilor vremii, Biserica a rezistat peste veacuri cotropirilor tătare şi turceşti, jafurilor, războaielor şi dominaţiei hasburgice, constituind de-a lungul timpului o garanţie a spiritului naţional românesc.

Dacă în Transilvania prima mănăstire a fost Hodos - Bodrog, amintită în anul 1117 într-o scrisoare a regelui Bela al III-lea, iar în Ţara Românească Mănăstirea lui Negru Vodă, cu hramul Adormirea Maicii Domnului, în Moldova avem Mănăstirea Bogdana, închinată Sfântului ierarh Nicolae, ctitorită de Bogdan I.

Monument de arhitectură, Biserica Sfântul Nicolae a fost zidită, de voievodul Bogdan Vodă (1359-1365), ca mulţumire adusă lui Dumnezeu pentru izbânda

în lupetele ce le-a purtat pentru a pune bazele unui stat liber şi independent la răsărit de Carpaţi, în Ţara Moldovei.

Acest sfânt locaş de închinare avea să-i fie şi necropolă atât lui, cât şi urmaşilor familiei sale, aici fiind îngropaţi domnitorii Moldovei până în timpul lui Alexandru cel bun, dar şi rudele familiilor domnitoare.

În timpul domniei lui Alexandru cel bun, Biserica a devenit locaş episcopal, episcopii avându-şi reşedinţa în incinta mănăstirii. Unii istorici afirmă că Mănăstirea Bogdana a fost reşedinţa mitropolitană, până la data de 26 iulie 1401, când Mitropolia Moldovei a fost recunoscută oficial de către Patriarhia de la Constantinopol şi scaunul mitropolitan a fost mutat la Suceava.

În anul 1775, când nordul Moldovei a fost ocupat de hasburgi, Mănăstirea Bogdana a fost desfiinţată, iar Biserica Sfântul Nicolae a rămas biserică episcopală până în anul 1782, când episcopia a fost transferată la Cernăuţi.

Prin mutarea episcopiei la Cernăuţi, în anul 1782, Biserica Sfântul Nicolae a fost transformată în biserică parohială, de mir, o parte din chiliile existente în jurul bisericii au fost demolate, iar o altă parte transformate în grajduri pentru caii garnizoanei austriece staţionată aici.

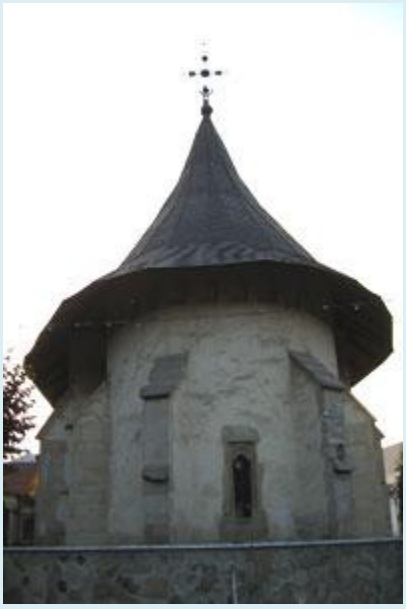

După anul 1918, când Bucovina a fost eliberată, Mănăstirea Bogdana nu a mai fost reînfiinţată, iar Biserica Sfântul Nicolae a rămas biserică parohială până în

ultimile decenii ale secolului al XX-lea, când a fost închisă de regimul comunist, fiind considerată monument istoric.

Mănăstirea Bogdana a fost redeschisă la data de 6 decembrie 1992, când a fost instalat, primul stareţ al mănăstirii de după 1775, în persoana arhimandritului Teodor Pavlo. În anul 1996 stareţul Teodor s-a mutat la cele veşnice, în locul său fiind ales părintele arhimandrit Iustin Dragomir.

Noul stareţ a accelerat ritmul lucrărilor în curs de desfăşurare şi a început unele noi, astfel că în anul 1996 a fost înlocuită catapeteasma degradată din lemn de tei a Bisericii Sfântul Nicolae cu una nouă din lemn de stejar şi a început construcţia unui corp de chilii cu arhondaric, terminat în anul 1998. Tot în acest an a fost terminată şi acoperită cu tablă de cupru, noua biserică, cu hramul Sfântul Leontie de la Rădăuţi.

Mănăstirea Bogdana - arhitectura bisericii

Biserica Sfântul Nicolae este prima construcţie religioasă de piatră din Moldova, care a fost păstrată în forma ei originală, nealterată până astăzi. Aceasta este considerată un adevărat document de naştere a arhitecturii naţionale în Moldova.

Biserica Sfântul Nicolae aminteşte de zbuciumatele vremuri legate de întemeierea statului feudal moldovean şi constituie expresia unei admirabile sinteze artistice între arhitectura romanică, arhitectura gotică şi cea bizantină.

Dispoziţia generală a planului prezintă caracteristicile basilicii romanice cu cor şi cu absidă. Tendinţa de a frânge unele arcuri şi bolţi sunt caracteristice arhitecturii gotice, iar specific arhitecturii bizantine este delimitarea spaţiului interior în altar, naos, pronaos şi pridvor.

Mănăstirea Bogdana - pictura bisericii

Istoricul afişat în biserică consemnează că, probabil primul strat de pictură datează din primele decenii ale secolului al XIV-lea, din vremea lui Alexandru cel bun. În timpul voievodului Alexandru Lăpuşneanu, în anul 1558, se înregistrează un nou strat de pictură.

Un al treilea strat de pictură ar fi din anii 1745-1750, în timpul episcopului Iacob Putneanul. Frescele ajunse în această ultimă fază sunt acoperite cu o pictură realizată în tempera, de pictorul bucovinean Epaminonda Bucevschi în anul 1880.

În tabloul votiv, pictat în naos, Alexandru Lăpuşneanu alături de Bogdan I şi de Alexandru cel bun, se află şi Ştefan cel mare, dovadă a executării picturii în timpul său.

Alegerea Bisericii Sfântul Nicolae ca loc de odihnă a domnitorilor este dovada incontestabilă a primei biserici de piatră din Moldova. Astfel, în naos se află 7 morminte.

Primul mormânt, în colţul sud-estic al naosului este al lui Bogdan I. Pe aceeaşi latură a naosului este înmormântat şi Laţcu Voievod.

În apopierea mormintelor lui Bogdan I şi a lui Laţcu este un mormânt cu inscripţia lespezii funerare ştearsă, fiind amplasat la nivelul pardoselii şi nu deasupra ca celelalte. După dimensiunea pietrei funerare se presupune că aici a fost înmormântată o femeie, poate chiar Maria soţia lui Bogdan I sau Ana, soţia lui Laţcu.

Pe de altă parte istoricul Ştefan Gorovei susţine că acest mormânt aparţine lui Petru I, acesta nefiind înmormântat la Probota. El îşi argumentează opinia prin faptul că la Rădăuţi, până la Alexandrul cel bun, erau înmormântaţi voievozii conform succesiunii lor la tron, astfel că după Bogdan I şi Laţcu urma Petru I, deci mormântul acestuia urmând celui lui Laţcu.

Lângă peretele nordic sunt 4 morminte ale lui Ştefan I, Roman I, Bogdan, fratele lui Alexandru cel bun şi Bogdan, fiul lui Alexandru cel bun.

În pronaosul bisericii, se află 3 morminte. Pe latura nordică se află mormântul Doamnei Stana, soţia lui Bogdan al III şi mama lui Ştefaniţă Vodă şi mormântul

Anastasiei fiica lui Laţcu. Înaintea uşii pronaosului se află piatra de mormânt a episcopului Ioanichie, mort în 1504.

Mănăstirea Bogdana - Sfântul ierarh Leontie de la Rădăuţi

Tot în pronaosul bisericii se află şi moaştele Sfântului ierarh Leontie de la Rădăuţi. Sfântului Leontie s-a călugărit la Mănăstirea Bogdana sub numele de Lavrentie, iar mai târziu, primind harul preoţiei, s-a retras în codrii Rădăuţilor, unde a ridicat o biserică din lemn cunoscută sub numele de Schitul lui Lavrentie sau Schitul Laura, una din cele mai vechi sihăstrii din Nordul Moldovei.

În timpul domniei lui Alexandru cel bun el devine ierarh al Episcopiei de Rădăuţi. După un timp nu prea îndelungat s-a retras din scaunul episcopal, reîntorcându-se la sihăstria sa de pe Valea Putnei, unde a îmbrăcat marea schismă monahală sub numele de Leontie.

Murind la scurt timp după aceasta, a fost înmormântat de ucenicii săi în Biserica de lemn a schitului Laura. Moaştele Sfântului Leontie, înzestrate de Dumnezeu cu darul facerii de minuni, au fost mutate în catedrala episcopală de la Rădăuţi.

Mănăstirea Bogdana - monument naţional şi mondial

Prin calităţile artistice, arhitecturale şi decorative, Mănăstirea Bogdana este astăzi unul din monumentele reprentative ale patrimoniului artistic şi cultural ale României, fiind inclusă în patrimoniul UNESCO, dovedind o veche şi adâncă trăire duhovnicească a neamului nostru românesc.

Mănăstirea Bogdana - locul unde se află cea mai veche biserică de piatră din Moldova

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

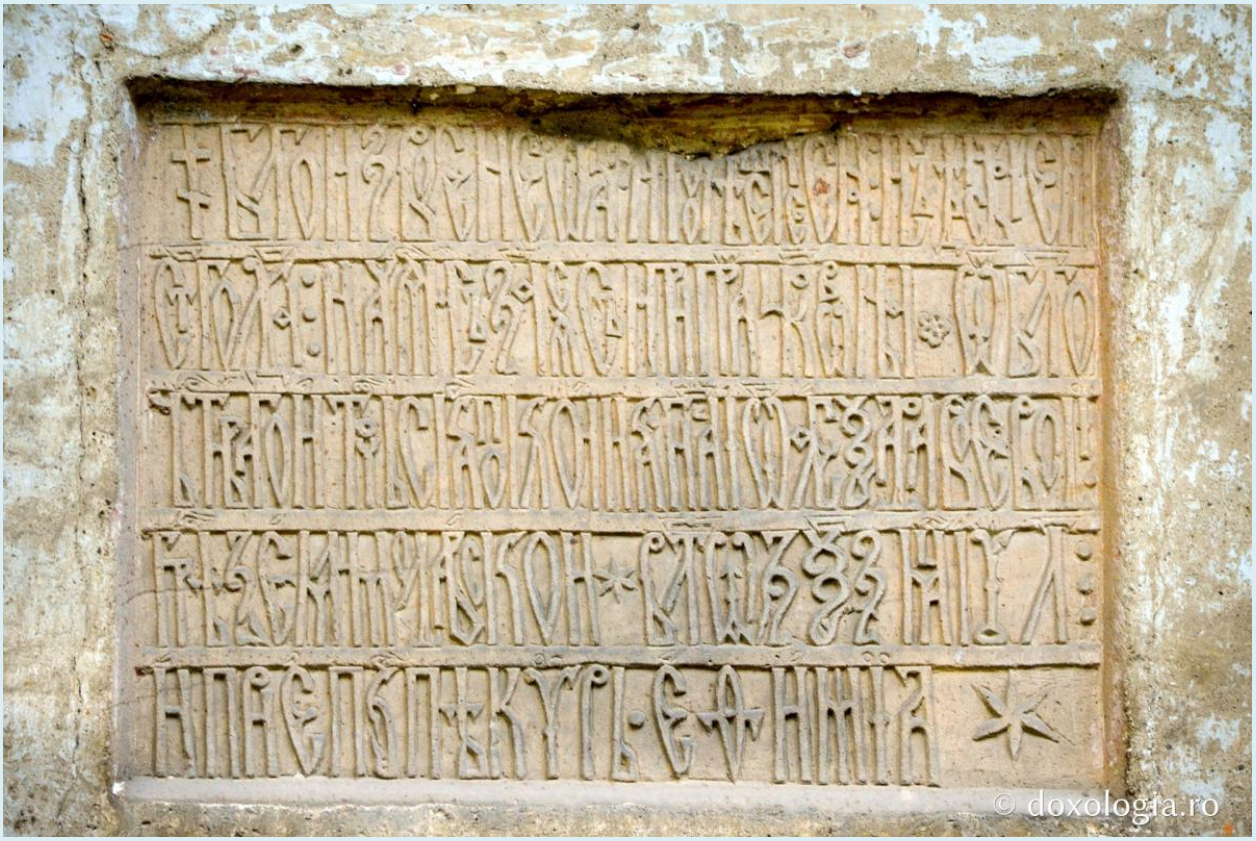
© doxologia.ro

© doxologia.ro

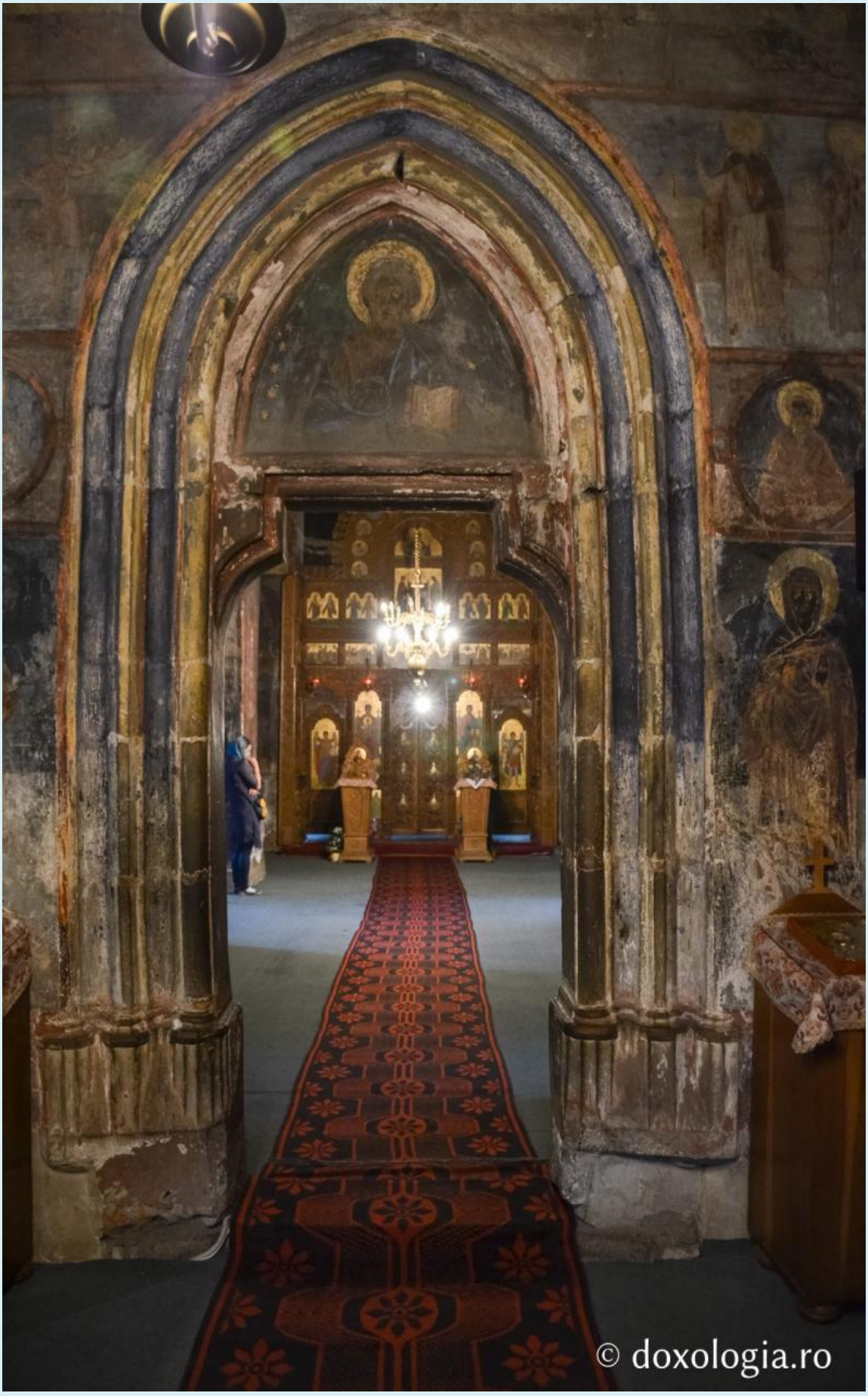
© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

© doxologia.ro

SFANTUL IERARH
© doxologia.ro

Sursa:
https://doxologia.ro/imagine/manastirea-bogdana-radauti

https://doxologia.ro/imagine/manastirea-bogdana-fresca

COLECȚIA ACATISTE ȘI VIEȚI DE SFINȚI

12

Viața și Acatistul Sfântului Sfințit Mucenic TEODOSIE de la Mănăstirea Brazi

Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă

„Arătatu-te-ai, Ierarhe Teodosie, sfeșnic pururea luminos și mare apărător al Bisericii lui Hristos. Strălucit-ai prin slujire și mucenicie, ca o jertfă preacurată aducându-te Stăpânului tuturor; slăvim pomenirea ta, rugând pe Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace și mare milă.”

Troparul Sfântului Sfințit Mucenic
Teodosie de la Mănăstirea Brazi

www.editurapatriarhiei.ro
ISBN 978-973-616-213-8

Icoane

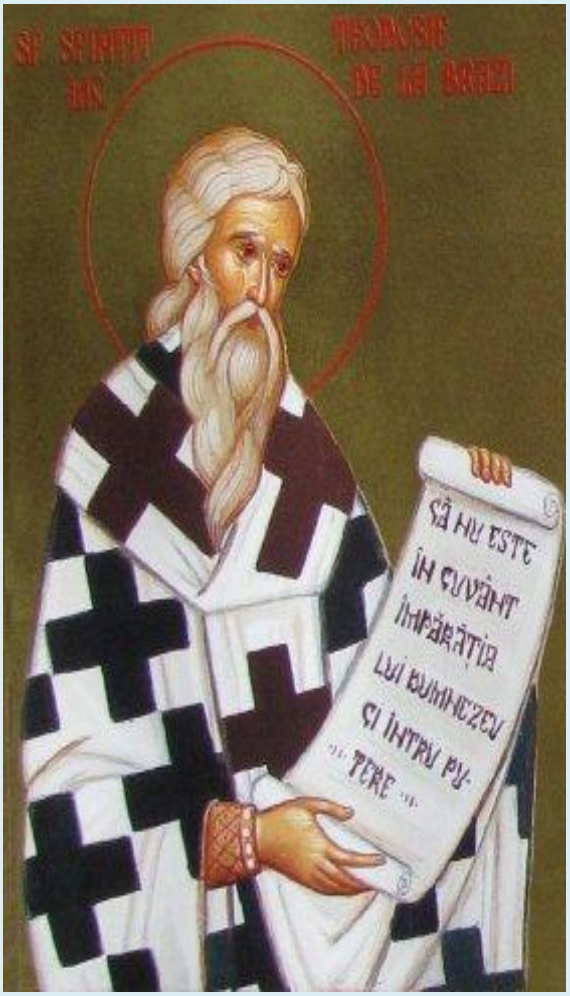
SĂ NU ESTE
ÎN CUVÂNT
ÎMPĂRĂȚIA
LUI DUMNEZEU
ȘI ÎNTRU FU-
TERE

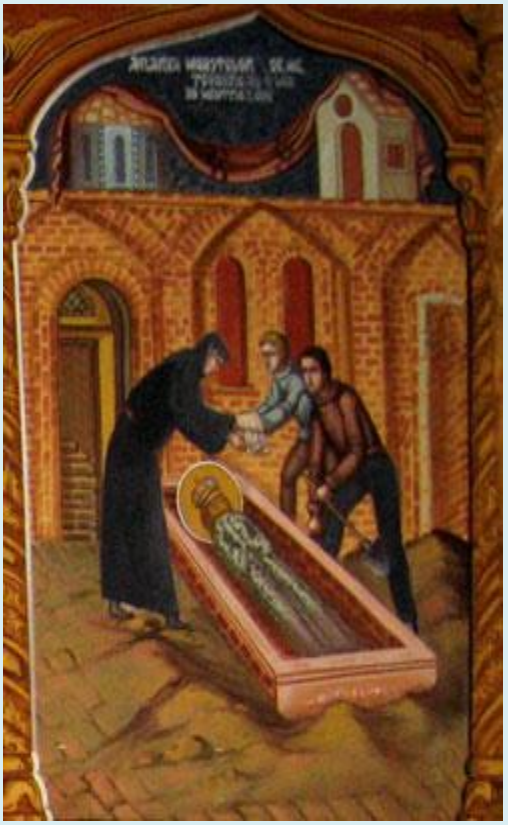

SF. IERH.
TEODOSIE
DE LA BRAZI

SFÂNTUL
IERARH
TEODOSIE
DE LA BRAZI
22 septembrie

SF. IERARH
TEODOSIE
DE LA BRAZI
22 septembrie

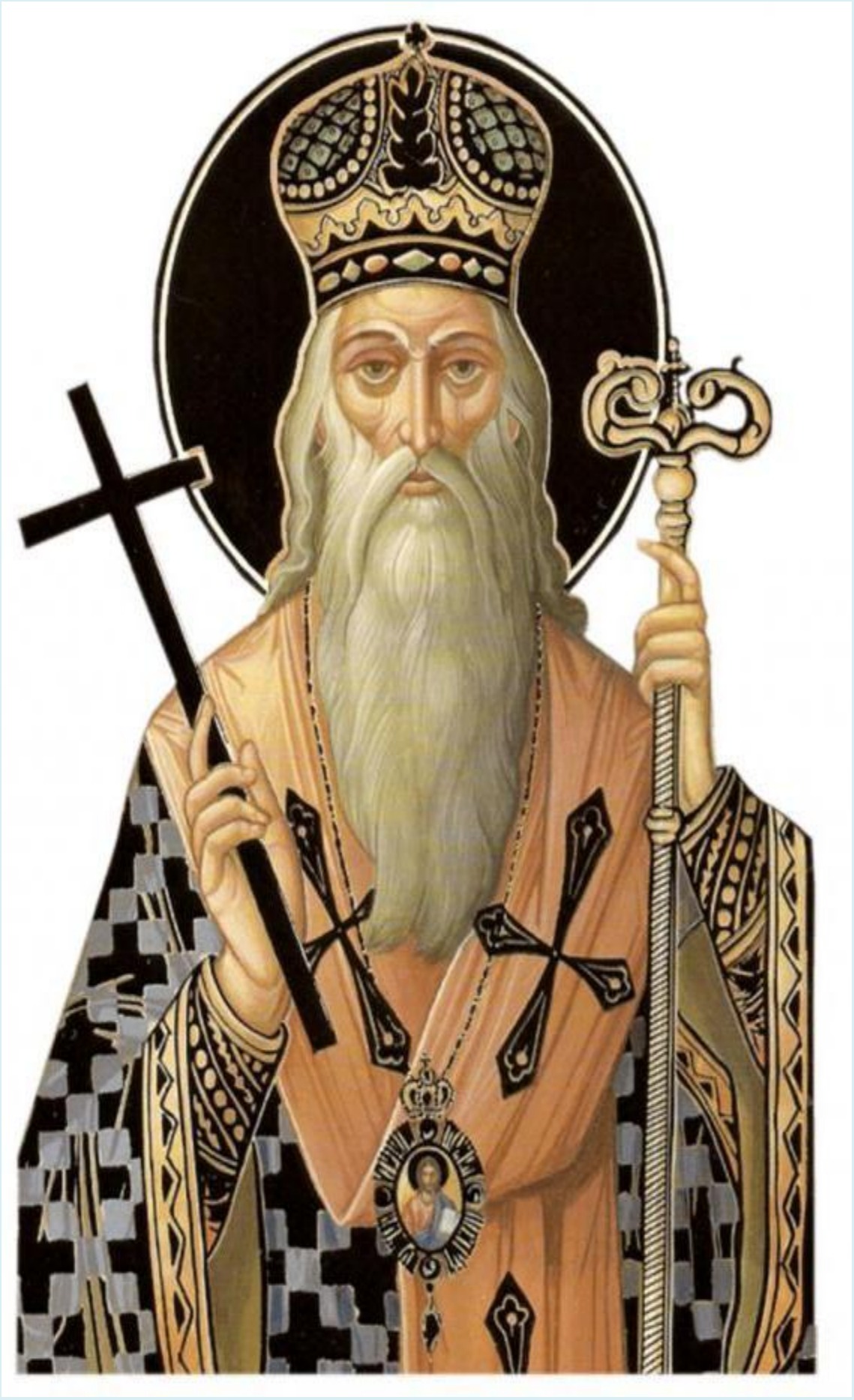

SF. IERARH TEODOSIE
MUCENIC DE LA BRAZI
G. Sibiescu

Sfântul Ierarh Mucenic Teodosie
Mitropolitul Moldovei (1674-1675)
† 1694 în Brazi Vrancea

SFÂNTUL IERARH MUCENIC TEODOSIE DE LA MĂNĂSTIREA BRAZI-VRANCEA

Sf. Sfintit Mucenic
Teodosie
de la Manastirea Brazi

Sf. Ierarh Mc. Teodosie de la Manastirea Brazi

SFÂNTUL IERARH MUCENIC
TEODOSIE DE LA BRAZI

ST. IER ME TEOBOSIE
NE LA KRAZI

ΘΕΟΔΟΣΙΕ
© www.divinart.ro

MIHAIL
SF. IERARH
MYCENIC
TEODOSIE
DE LA BRAZI
SF. ARH.

SF.
IER.
TEODOSIE
DE LA
BRAZI

SFANTUL TEODOSIE DE LA BRAZI

DOXOLOGIA.ro
Sf. Sf. Mc. Teodosie
de la Mănăstirea Brazi

Sf. Sf. Mc. Teodosie
de la Mănăstirea Brazi

Sfântul
Sfințit
Mucenic
Teodosie
de la
Mănăstirea
Brazi

SF. IERH.
TEODOSIE
DE LA BRAZI

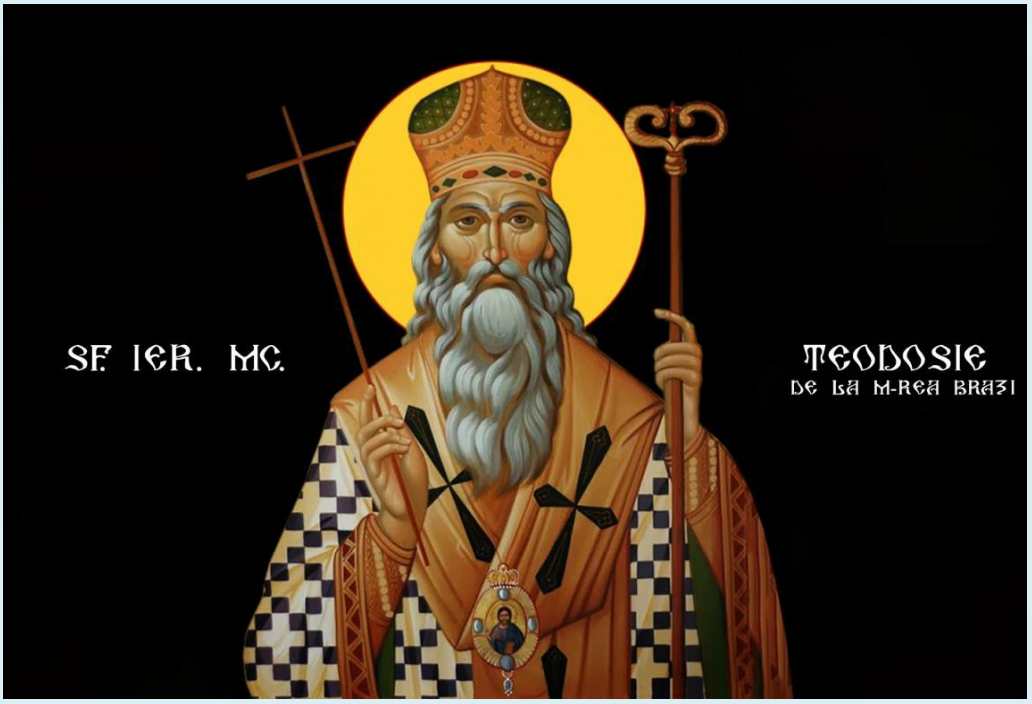
SF. IER. MC.
TEODOSIE
DE LA M-REA BRAZI

SF. IER. MC.
TEODOSIE
DE LA M-REA BRAZI

Troparul Sfântului Sfinţit Mucenic Teodosie de la Mănăstirea Brazi, Mitropolitul Moldovei

22 Septembrie - Glasul 1

Prealăudaţilor mucenici...
Arătatu-te-ai, Sfinte Ierarhe Teodosie, sfeşnic pururea luminos şi mare apărător al Bisericii lui Hristos.
Strălucit-ai prin slujire şi mucenicie, ca o jertfă preacurată aducându-te Stăpânului tuturor; slăvim pomenirea ta, rugând pe Dumnezeu să dăruiască sufletelor noastre pace şi mare milă.

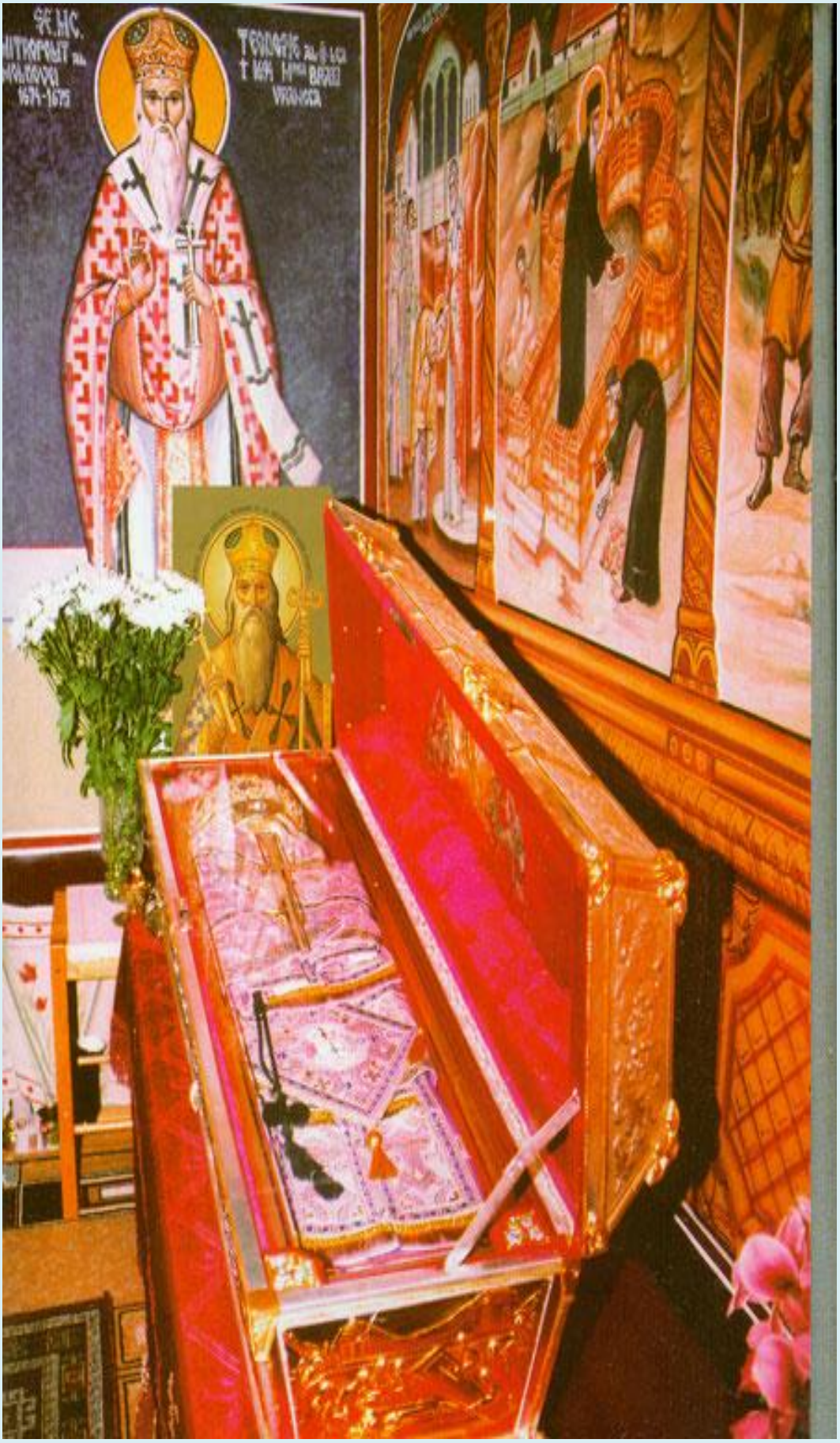

Bucură-te, Sfinte ierarhe Teodosie, mucenice al lui Hristos!